Št. 25 (1160) Leto XXIII
NOVO MESTO, četrtek, 22. junija 1972

DOLENJSKI LIST

KOČEVJE – Danes se bodo na Brodu na Kolpi sestali predstavniki izvršnih svetov Slovenije in Hrvatske, Cestnih skladov Slovenije in Hrvatske ter občin Kočevje in Delnice, da se pogovorijo o posodabljanju ceste Kočevje–Delnice, se pravi tudi o posodabljanju odseka te ceste na hrvaški strani Kolpe.

KRŠKO – Danes se bo začelo fluorografiranje prebivalcev od 24. leta dalje. Ekipa Inštituta za TBC z Golnika bo obiskala 39 krajev v občini.

ŠEVNICA – Jutri in pojutrišnjem bo v dvorani gasilskega doma redna letna krvodajalska akcija, v ponedeljek pa bo odvzem krvi še v Krmelju.

TREBNJE – Jutri bo občinski zbor obravnaval letna poročila medobčinske inšpekcijske službe, javnega tožilstva in pravobranilstva, postaje milice, občinske uprave in sodnika za prekrške.

Stane Dolanc, sekretar izvršnega biroja ZKJ, je 17. junija obiskal Ribnico, kjer si je ogledal podjetje INLES in seznanil člane političnega aktiva občin Kočevje in Ribnica o svojih vtisih z zadnje poti po Sovjetski zvezi. Na sliki: Stane Dolanc v razgovoru s sušilničarjem v INLESU, Janezom Češarkom (Foto: J. Primc)

SKLEP METLIŠKIH KOMUNISTOV:

Nehati s starim, začeti z novim!

Izrečene kazni in javne kritike posameznikom ne pomenijo sekanja glav, temveč začetek še bolj ustvarjalnega dela, pri katerem naj se izkaže vsak, ki mu je pri srcu napredek občine, njenega gospodarstva in celotnega družbenega življenja v Beli krajini!

. 16. junija je bila občinska konferenca ZK sklepčna: 24 članov je bilo navzočih, o zadevi Štefanič : Vujčič pa je razpravljala brez prisotnosti obeh imenovanih, vendar z njunim pooblastilom. Navzoči so bili tudi trije člani častnega razsodišča in Ludvik Golob, medobčinski sekretar ZK.

Člani konference so se odločili za izključitev Petra Vujčiča iz članstva ZK, ker se je kot direktor – komunist spuščal v nezakonite posle. Pri gradnji obrata kodranke se je Beti zadolžila v tujini, ob odplačevanju tega dolga pa so denar prelivali tako, da je bila oškodovana širša družbena skupnost.

Iz članstva ZK je bil izključen tudi Martin Štefanič, pobudnik celotne zadeve, ki je trajala več mesecev in je ljudem dodobra načela živce. Po mnenju častnega razsodišča in konference se ni izkazal vrednega biti v članstvu, ker je kot eden izmed vodilnih uslužbencev Beti in hkrati vodilni komunist v občini mirno gledal v podjetju vse, kar danes imenuje „svinjarijo", dokler je bilo to njemu v korist. Ko je prišel z direktorjem v spor, je za pet let nazaj našteval najrazličnejše očitke. Še bolj zavržno je, da je ob prometni nesreči s prevaro prišel do 5000 dinarjev. Z lažnim prikazovanjem dejstev si je ta denar izposloval od centralnega komiteja ZKS.

Konferenca je izrekla še javno kritiko Ivanu Želetu in inž. Ivanu Kostelcu; prvemu kot predsedniku, drugemu kot podpredsedniku občine, češ da sta slabo koordinirala politično delo v občini. Poleg tega je konferenca menila, da odstopi s funkcij niso umestni in ne delajo časti komunistom.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Hura za 35 novorojenčkov

V črnomaljski tovarni Cosmos-BELT so začeli delati težko pričakovane traktorje

Kar bi se moralo zgoditi že konec 1971, se je šele sredi junija letos: prvi traktorji iz Belta gredo na trg. Po licenci italijanske tovarne SAME so začeli proizvajati dva tipa traktorjev, proizvodnja po tekočem traku pa je vpeljana tako, da so že v začetku sposobni narediti na dan 10 do 15 teh strojev. Prvih 35 je že na trgu.

Tovarna Cosmos-Belt ima pri sedanji rekonstrukciji in povečanju proizvodnje nemalo težav. Čeprav se

(Nadaljevanje na 11. strani)

ČE BO TREBA

Tudi pritiski

Inž. Marinc v »Dani«

Inž. Andrej Marinc, sekretar sekretariata CK ZKS, je prejšnji teden obiskal trebanjsko občino in se pogovarjal z ožjim političnim aktivom ter s komunisti v mirenski tovarni „Dani".

Ko je poslušal, koliko truda za nič je bilo vloženega, da bi vsaj delno združili slovensko industrijo alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter sadnih sokov, je med drugim dejal:

„Poskušajte se vnovič dogovarjati. Ustavna dopolnila prinašajo nove možnosti za združitve in sodelovanje, spodbudila bodo integracijske procese. Če bi jih ovirali subjektivni vzroki, bo potreben in upravičen tudi politični pritisk."

Taka so, je nadalje pojasnil, stališča vodstva Zveze komunistov. Napovedal je več konkretnih akcij, ki imajo namen pomagati k višjim oblikam organiziranosti gospodarstva v Sloveniji, zakaj to gospodarstvo je v glavnem ostalo razdrobljeno, njegove prednosti so začele usihati. V drugih republikah, zlasti v Srbiji, so širokopoteznejši, združujejo denarni in umski kapital, to pa je proces, ki je značilen za napredno gospodarstvo.

M. L.

ZAPELO BO

700 pevcev

v čast in spomin na Gubčev punt

V Sevnici se bo v soboto in nedeljo, 24. in 25. junija, začela prva proslava, namenjena spominu na Gubčev hrvatsko-slovenski kmečki upor, ki je pred 400 leti tudi posavskega tlačana pognal v junaški boj za pravico in svobodo.

Spored obsega naslednje: prvi dan bo ob 17. uri odkritje spomenika Gubčevemu puntu, ob 19. uri otvoritev razstave „Likovna dela s kmečko motiviko", ob 20.30 pa bo v Lutrovski kleti koncert pevskega zbora Gallus iz Trsta. Naslednji dan, v nedeljo, bo ob 8.30 nastop izbranih slovenskih pevskih zborov iz zamejstva, Slovenije in Hrvatske, ob 14.30 pa pohod na grad, kjer bo skupen nastop 700 pevcev z recitalom in slavnostnim govorom.

Nastopali bodo naslednji zbori: APZ „Tone Tomšič" iz Ljubljane, „Jakob Gallus" iz Trsta, „Srečko Kosovel" iz Ajdovščine, „Franc Pasternak" iz Šentvida na Koroškem, „Slava Klavora" iz Maribora, „Valentin Vodnik" iz Doline pri Trstu, „Zarja" in „Slavček" iz Trbovelj, pevski zbor „Lisce" s Senovega, mladinski mešani zbor iz Koprivnice, zbori iz Brestanice, Planine, Sevnice, Artič, Boštanjski fantje in moški zbor iz Karlovca, skupaj 16 zborov s 700 pevci.

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Koprivnica, čestitamo!

Prekosili so sami sebe, lahko rečemo za nedeljski referendum v Koprivnici pri Brestanici. Za 3-letni samoprispevek je prišlo glasovat 97,58 odstotka vpisanih volivcev. Izostali so samo tisti, ki so na delu v Nemčiji ali pri vojakih. Za novo šolo se je izreklo 96,20 odstotka volivcev in le 1,20 odstotka jih je glasovalo proti. Občani koprivniške krajevne skupnosti so dane obljube potrdili z dejanji in dosegli rezultat, o kakršnem si marsikje še pomisliti ne upajo!

Kako miličniki?

V sredo, 14. junija, je metliško in črnomaljsko občino obiskal Marjan Orožen, republiški sekretar za notranje zadeve, s svojimi sodelavci. Zanimal se je zlasti za razmere, v katerih delajo in živijo miličniki, ter za njihovo sodelovanje z občinskimi družbenopolitičnimi in oblastnimi organi.

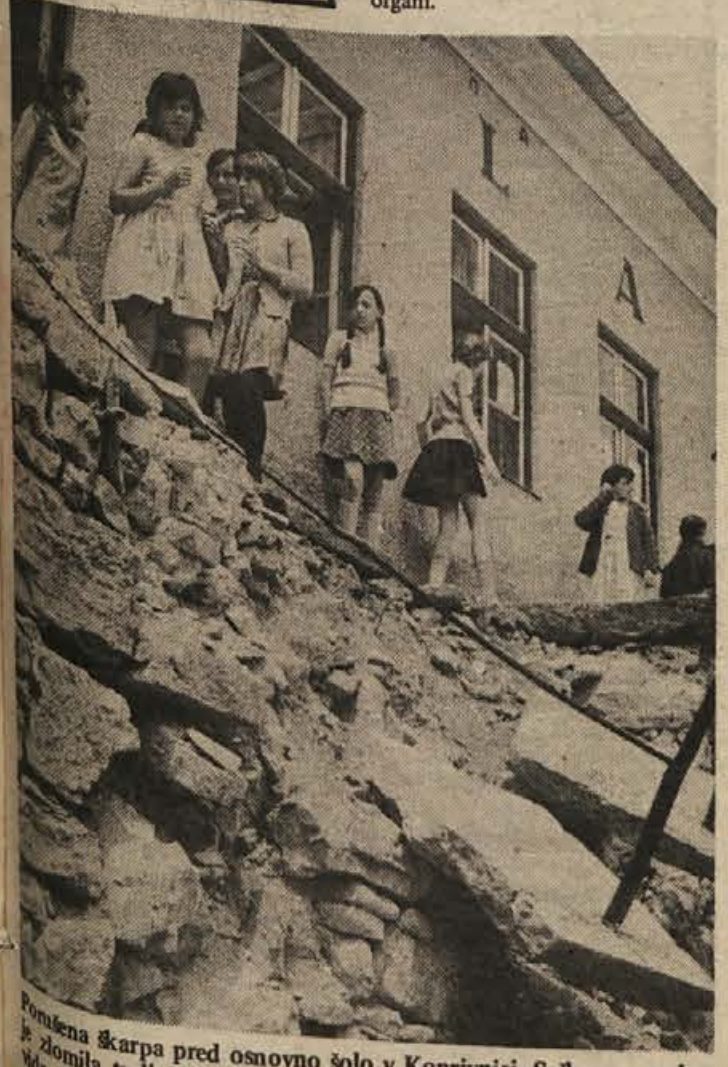

Pomučena škarpa pred osnovno šolo v Koprivnici. S škarpo vred se je zlomila tudi železna ograja. Učenci morajo v razred zelo previdno v gosjem redu in učitelji so vedno v strahu, da se bo pripetila nesreča (Foto: Jožica Teppey)

VREME

Nad južno Evropo je greben visokega zračnega pritiska, hkrati pa priteka od zahoda topel zrak, ki vzdržuje pri nas lepo vreme. Do konca tedna se bo lepo vreme nadaljevalo, le v popoldanskem času, predvsem proti koncu tedna, so možne nevihte.

RAZLIKE, KI BODEJO V OČI

Ni vseeno, kje umreš

Sevnica je uradno predlagala republiški skupščini, naj ustanovi eno samo rizično skupnost

Morda meji to že na črni humor, toda resnica je. Ni vseeno, kje človek umre; tudi glede povračila stroškov ne. Na račun pogrebnih stroškov dobe svojci v koprski komunalni skupnosti zdravstvenega zavarovanja 1200 din, v novogoriški pa polovico manj, samo 600 dinarjev.

Razen te so še druge velike razlike. Za bolnišnično zdravljenje morajo kmetje plačevati v ljubljanski skupnosti 10 odst. lastne udeležbe, v celjski pa 25 odst., za ambulantno zdravljenje v ljubljanski 25 odst., povsod drugod pa 50 odst. Izjema je Novo mesto, kjer so sklad kmečkega in delavskega zavarovanja z letošnjim januarjem združili.

V Sloveniji, ki šteje dobrih 1,7 milijona ljudi, imamo osem skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in osem skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov ter novomeško skupnost, kjer sta sklada združena, skupaj torej 17 rizičnih skupnosti s 17 skupščinami, nešteto komisijami in odbori, neštetimi poročili in predpisi. Samo lani je bilo v Uradnem listu SRS objavljenih 174 splošnih aktov teh skupnosti!

Vse to terja neprimerno več dela in stroškov, kot če bi imela Slovenija eno samo rizično skupnost, ki bi bila, tako mislimo, povrhu vsega bolj socialistična, saj bi omogočala vsaj približno enake pravice do

(Nadaljevanje na 11. strani)

SEJA SVETA POSAVSKIH OBČIN

Ne dvojčka, mesto trojček

Seja ni bila sklepčna, govorili so o sodelovanju pri regionalnem planiranju v Posavju

Ker je bila seja sveta posavskih občin 19. junija nesklepčna, niso mogli izvoliti novega predsednika, čeprav je dosedanjemu, Jožku Radeju, mandat potekel že februarja. Zaradi tega in zaradi sprejema poslovnika sveta bodo morali sejo pred poletnimi počitnicami sklicati še enkrat v začetku julija.

Na seji so govorili o predlogu, ki ga je pripravil Biro za regionalni prostorski plan iz Ljubljane. Direktor inž. Milan Naprudnik, ki je vodil razpravo, je slišal več pripomb in vprašanj, za katere so člani sveta posavskih občin menili, da jih ne kaže spregledati. Opozorili so, da zbrani podatki o številu delovne sile niso pravilni in da bi zato načrtovalci bodočega prostorskega razvoja v Posavju morali predvideti nastanek mesta trojčka: Sevnice, Krškega in Brežic, in ne le somestja Brežic in Krškega. Tudi ne bi smeli prezreti možnosti za razvoj nekovinske predelovalne industrije, zlasti pa ne velikega pomena zdraviliškega turizma. Če v Posavju ne bo mogoče izkoristiti vseh naravnih pogojev za gospodarski razvoj, se lahko zgodi, da bo število prebivalcev v tem delu Slovenije še naprej upadalo.

Ž. ŠEBEK

V petek popoldne je Novomeščan Rudi Pintar v drevoredu ob Cesti komandanta Staneta našel okrog leto dni starega fantka. Takole se stiska otrok v naročju negovalke – praktikantke v novomeški bolnišnici, kjer je dobil začasno bivališče. Malčkovih staršev še niso odkrili. Več o tem na 16. strani (Foto: J. Splichal)

tedenski mozaik

Zadnjih sedem dni je na svetu minilo v znamenju nesreč – letalskih, železniških, avtomobilskih, pomorskih in naravnih. Z vseh koncev so prihajala poročila o mrtvih in ranjenih in milijonskih škodah. Pred grško obalo se je potopil velik tanker; v Veliki Britaniji, Indiji in Vietnamu se je v treh letalskih nesrečah ubilo skoraj tristo ljudi; v nekem železniškem predoru v Franciji je bilo skoraj sedemdeset mrtvih, ko sta dva vlaka, ki sta vozila vsak po svojem tiru, sredi tunela zadela ob kamenje, ki se je zrušilo s stropa; v Honkongu in Dominikanski republiki so velike poplave in zemeljski plazovi terjali življenje okoli stopetdeset ljudi .... črn teden za mater Zemljo . . .

V francoski vasici Colombey pa je francoski predsednik Georges Pompidou odkril 43 metrov visok spomenik bivšemu francoskemu predsedniku Charlesu De Gaulleu – samo nekaj dni prej pa so neznanci odkrušili od iz granita izklesanega lotarinškega križa (znamenja odporniških sil Francije, ki jih je ustanovil in vodil pokojni general) nekaj delčkov za spomin . . . zbiralci brez milosti in olike ....

In še ena o predsednikih: konec tega tedna si bo ameriški predsednik Richard Nixon že lahko ogledal (in kajpak tudi vozil) nov motorni čoln volga 40, darilo generalnega sekretarja komunistične partije SZ Leonida Brežnjeva. Pravijo, da je čoln med obiskom v Sovjetski zvezi videl ameriški predsednik povsem slučajno, pa mu je bil tako všeč, da je sovjetska vlada sklenila, da mu ga podari . . . prevoz je sicer trajal kar precej časa, toda naposled je darilo le prispelo . . .

Če pa želite zvedeti za morda najbolj nenavaden svetovni rekord, si preberite naslednje vrstice: v ameriškem mestu Jacksonu se je neka študentka gugala v stolu šest dni in noči, kar menda ni pred njo uspelo še nobenemu ... čudno, da nobenemu ne pade na pamet, da bi šest dni in noči počel kaj drugega – na primer okopaval njivo . . .

Slovo od 5 odstotkov

Glavno vprašanje: bodo sedanje podražitve dejansko pripomogle k uskladitvi cen? – Pogoji za poslovanje precej drugačni, »poplavo podražitev« pa je treba kljub vsemu pravočasno zajeziti!

Predstavniki sindikatov so te dni obvestili javnost, da je z zadnjimi podražitvami očitno kršena dogovorjena politika cen in da bodo zato najbrž zahtevali v zvezni skupščini razpravo o tem, ali smo prekoračili predvidenih dobrih 5 odstotkov podražitev za letošnje leto ali ne. Samo zaradi tega vprašanja po našem mnenju razprava ni potrebna, ker lahko že sedaj rečemo, da začrtani okviri podražitev ne bodo obveljali. To smo zapisali v našem komentarju že pred zadnjim zvišanjem cen, ki zajema okrog 25 tisoč raznih artiklov in skupno 13 odstotkov vseh cen na našem trgu.

Bistveno se nam zdi drugo vprašanje: ali bodo te podražitve dejansko pripomogle k uskladitvi cen in odpravile nepravilnosti, ki so vrsto let povzročale težave celim vejam gospodarstva, ali pa bodo omogočile le dvig cen na višjo raven, ne da bi odpravili strukturna neskladja?

V bistvu pomeni zadnja podražitev, da je tudi zvezna vlada sprevidela, da zamrznjene cene ne morejo trajati v nedogled in je popustila pred vrsto močnih, vendar v glavnem upravičenih pritiskov proizvajalcev. Ledena doba cen formalno sicer še ni za nami, vendar pa smo na poti k usklajevanju cen in tu moramo pokazati največjo mero razuma, posluha za ekonomske argumente in za primerjavo s položajem na svetovnem tržišču. Le tako bo dosedanje že predolgo zamrznjenje dalo zaželeni učinek. Vendar je v gospodarstvu čutiti bojazen, da v tem času, ko smo ob zamrznjenih cenah diskvalificirali delovanje trga, nismo pripravili vsega, kar bi morali, da bi gospodarski razvoj bolj stabilno potekal.

In še nekaj. Tudi ob zadnji podražitvi se je pokazalo, da naše gospodarstvo še zdaleč ne more računati s trajnejšimi zagotovljenimi pogoji poslovanja. Res je, da to pot sprememba cen in dovoljeno zvišanje za najvažnejše panoge naše proizvodnje gospodarstvu ni v škodo. Prav tako pa je res, da bodo pogoji za poslovanje povsem drugačni, čeprav to pot izjemoma ugodnejši, kot je vlada napovedala v začetku leta.

Vsekakor zadnja podražitev ne bi smela izzveneti kot polom neke politike, ki je prisegla, da smejo cene letos narasti samo za 5 odstotkov in da je teh 5 odstotkov aksiom, ki ga mora upoštevati vse gospodarstvo. Prav tako pa ne bi smeli dovoliti, da bi sledila v naslednjih mesecih prava poplava podražitev, ki nam lahko ogrozi stabilnost merila vrednosti – dinarja, ki mora biti čimbolj zanesljiva.

T. K.

TELEGRAMI

BONN – Zahodnonemška prometna policija je sporočila, da je bilo na avtomobilskih cestah, ki peljejo proti jugu, zadnji konec tedna dvakrat toliko avtomobilov, kot katerokoli soboto letos. Kolone avtomobilistov, namenjenih proti Avstriji in Italiji, so bile ponekod dolge tudi 30 km.

(Iz zadnjega Pavlihe)

— Sranje! Hočejo zdravo mladino, pa jih nervira, če koga prebutam.
— Jaz tudi nisem zdrav, če koga ne prebutam.

Kubanski premier Fidel Castro je na uradnem obisku v Nemški demokratični republiki, od koder bo odpotoval v Sovjetsko zvezo, zadnjo državo, ki jo bo obiskal med svojo več kot enomesečno turnejo. Castro je obiskal devet držav. Na sliki: narednik vojne mornarice Nemške demokratične republike izroča Fidel Castru spominsko darilo. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

TITO NA POLJSKEM

Predsednik republike in ZKJ Josip Broz Tito je na uradnem in prijateljskem obisku na Poljskem. Tretji uradni obisk jugoslovanskega predsednika v tej državi prihaja v času, ki nima v sebi nič dramatičnega. Kajpak velja to za odnose med Beogradom in Varšavo in ne nasploh za svet, ki se, tako je videti, kar ne more znebiti kriz in napetosti zdaj tu, zdaj tam. Res je, da smo po vojni imeli nekaj obdobij, ko sodelovanje med obema državama ni bilo dobro, toda kakor je to res, hkrati drži, da nismo nikoli bili v krizi take vrste, ki bi segla prav na vsa področja. To še posebej velja za ekonomske odnose in tisti del, ki v njih zavzema blagovna menjava. Ta je naraščala vseskozi in je zlasti zadnja leta zavzela razveseljive razsežnosti. Do leta 1975 naj bi v skladu s podpisom petletnega sporazuma dosegla 850 milijonov dolarjev, toda življenje je to pot prepričljivo demantiralo funkcionarje obeh vlad, ki so pripravili ta sporazum. Že sedaj je namreč jasno, da bo ta vsota izdatno presežena in prav v Varšavi naj bi med sedanjim obiskom jugoslovanske delegacije, v kateri je tudi naš državni sekretar za zunanjo trgovino, podpisali nov dodatni sporazum o menjavi v višini sto ali sto petdeset milijonov dolarjev. Predvsem gre za izmenjavo industrijskega blaga, toda pomembno mesto zavzemajo tudi kooperacija, izmenjava znanstvenih in tehnoloških dosežkov. Poljska in Jugoslavija imata v tem smislu že kar precejšnjo tradicijo. Seznam blaga in uslug, ki si ga izmenjujeta obe državi, je dolg in ni nobenega dvoma, da se bo po obisku jugoslovanske delegacije še podaljšal. Kar zadeva politične odnose velja poudariti, da so dobri, čeprav imata seveda obe državi do nekaterih stvari različna stališča. Ta različna stališča izvirajo med drugim tudi iz znanega dejstva, da je pač Poljska članica Varšavskega sporazuma, Jugoslavija pa izhaja pri oblikovanju svoje zunanje politike z načel neuvrščenosti. Toda obe strani uveljavljata, kar zadeva njune medsebojne odnose vendarle ista načela in spoznanja. To pomeni, da se zavedata, da je sodelovanje in dobre odnose mogoče gojiti samo tedaj, kadar partnerja upoštevata enakopravnost, nevmešavanje v notranje zadeve, suverenost in ozemeljsko nedotakljivost ter priznavata druga drugi pravico do lastne razvojne poti. Obisk, ki bo, kot pričakujejo, vzpodbuda za še boljše stike in razumevanje med obema državama, bo jugoslovanski predsednik zaključil v petek. Predvidenih je več razgovorov, ogledov nekaterih zgodovinskih znamenitosti ter gospodarskih objektov.

V Stockholmu se je končala konferenca Združenih narodov o varstvu človekovega naravnega okolja in sedaj, ko je mimo, se večina opazovalcev strinja, da je bila vendarle koristna. Koristna je bila pravzaprav ... zaradi tega, ker je do nje sploh prišlo, kajti spoznanje, da ... bomo morali s problemi varstva človekovega okolja ukvarjati ... liko bolj kot smo se doslej, ... pravzaprav tudi dragocen. Nihče seveda ni gojil pretiranega optimizma še pred začetkom, saj so se vsi zavedali, kakšne težave bodo nastale v švedski prestolnici, ko se bodo predstavniki 114 držav soočili o vprašanj, do katerih imajo, ... je naposled tudi razumljivo, ... lična stališča. Sporazumi, ki ... jih sprejeli v Stockholmu (... njimi o varstvu morja, ustan... vitvi posebnega mehanizma ... Združenih narodov za varstvo človekovega okolja in še nek... tere), seveda niso idealni, so ... tudi boljši kot nič. Če je to ... lažba, jo lahko sprejmemo ... zavesti, da kaj več od tega ... posled trezno niti ni bilo mo... pričakovati. Tisto, kar pa lahko ... še pričakujemo, je, da je bil ... Stockholm šele začetek, ne ... cer izjemno bleščeč, ki pa ... darle pomeni uvod v nova ... upajmo da tudi koristnejša pr... zadevanja za varstvo človeko... vega naravnega okolja v prihod... nosti.

Velike stavke običajno ... nekaj, kar bi sodilo v zunanje... politične rubrike časnikov, to... da stavka pilotov svetovnih le... talskih družb (ki je sicer uspel... le delno) obravnavanje na t... kem mestu vendarle zaslu... Tisto, zaradi česar so namre... piloti stavkali, je vsekakor se... stavni del politične scene bol... kot česarkoli drugega. Piloti ... preprosto protestirajo zato, ker ... vlade večine držav ne store do... volj, da bi preprečile ugrabitve ... (mišljene so seveda predvsem ... tiste, ki imajo politično ozadje) ... in tudi potem, ko so že mimo, ... najdejo dovolj (večinoma prav... niških) izgovorov, da ne ukre... pajo dovolj ostro. Stavki so se ... pridružili tudi piloti JAT, ven... dar le tisti, ki lete na medna... rodnih prograh.

TELEGRAMI

LONDON – V Veliki Britaniji so prve štiri mesece letos registrirali 9200 tujih avtomobilov več kot v enakem obdobju lani. V vsem letu 1971 pa so Britanci kupili 22.600 avtomobilov več kot leta 1970.

PARIZ – Na uradni obisk v Francijo je prispela nizozemska kraljica Julijana s princem Bernardom. Njen obisk je namenjen pogovorom o političnih vprašanjih, toda ker se po ustavi sama s političnimi vprašanji ne sme ukvarjati, se bo s francoskim zunanjim ministrom Schumannom uradno pogovarjal nizozemski zunanji minister Schmelzer.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Zelena luč za cene

V minulih dneh smo torej dočakali, po dolgem odlašanju in po dolgotrajnih pripravah pristojnih zveznih forumov, nekakšen „dan X“ v izvajanju dogovorjene politike cen; zvezni izvršni svet je sredi prejšnjega tedna (v četrtek) s kopico primernih odlokov odprl doslej zamrznjeni **PAKET CEN**, s sprostitvijo cen za določene vrste blaga in za nekatere storitve – ki je nad njimi doslej z zamrznitvenim odlokom bedela federacija – je nadaljnje ukrepanje (sicer še vedno v okviru določenih možnosti) glede ustreznega povišanja teh cen prepustil republikam oziroma pokrajinam, le-te pa bodo marsikaj prepustile tudi občinam.

Čeprav so bralci o teh najnovejših odmrznitvenih ukrepih (ki so bili pač osrednja novica zadnjih dni) zanesljivo že obveščeni iz poročil v dnevnem tisku, jih vsaj v glavnem le ponovimo. Tokratna spostitev cen (z dovoljenim povišanjem – za vsak primer do določenih odstotkov) se nanaša na cene **INDUSTRIJSKIH IZDELKOV** iz 13 industrijskih področij, ki so bile v pristojnosti federacije: gre za cene nekovin in izdelkov kovinske industrije, elektroindustrije, kemijske, lesne in tekstilne industrije, pa industrije usnja in obutve, za izdelke prehrambene in grafične industrije ter za izdelke tobačne industrije. Odlok o sprostitvi cen se nanaša na kakšnih 25.000 različnih vrst teh izdelkov – s tem odlokom je zaobseženo približno 7 % celokupne industrijske proizvodnje v državi.

Podrobneje vseh dovoljenih podražitev na tem mestu kajpak ne bomo naštevali – saj jih je precej dolg seznam – omenimo le, da je sedaj dovoljeno za 8 % (v poprečju) povišanje cen za **KOMUNALNE STORITVE**, pa za **PREVOZ POTNIKOV** v mestnem prometu in pa za **STANARINE** ter za najemnine. Ta podražitev bo na posameznih območjih znotraj republike lahko še večja (po mestih si to lahko zanesljivo obetamo), saj je določeno le, da celokupno poprečje v republiki ne sme preseči dovoljenih 8 % povišanja. Posebej tudi omenimo dovoljeno povišanje cen za **UMETNA GNOJILA** (v poprečju za 12 %), medtem ko ZIS doslej še ni izrekel končne besede o cenah za pomembnejše **KMETIJSKE PRIDELKE** za letošnje leto – tu mislimo tako na zagotovljene kot na odkupne cene npr. za **PŠENICO** in rž ter druge žitarice, pa **POVRTNINO** in sadje, za **ŽIVINO** in volno itd.

O slednjem – torej o cenah za **KMETIJSKE PRIDELKE** – je ta ponedeljek nekaj več povedal zvezni sekretar za gospodarstvo in član ZIS Boško Dimitrijević, ko je poudaril, da tokratna odmrznitev cen in njihova prepustitev tržnim zakonitostim ne bi smela vplivati na poslabšanje temeljne življenjske ravni pri nas (kajti sedaj so odmrznjene cene za tiste izdelke, ki jih na trgu ne primanjkuje, pa za tiste, ki pravzaprav že sodijo med luksuzno blago). Zvezna vlada, je dejal, še podrobneje razmišlja o cenah kmetijskih pridelkov – vsekakor pa bo vztrajala na tem, da bomo za cene **KRUHA** oziroma **MOKE** obvezno uporabili kompenzacijo in da te cene tudi po novem ljudi ne bi prizadele. Zvezni sekretar je ob tem še dejal, da je ZIS letos namenil za intervencijski uvoz blaga za široko porabo 66 milijonov dolarjev (kar je za 50 % več kot lani – in to nam omogoča letošnja ugodnejša plačilna bilanca), ta ukrep pa naj bi učinkovito vplival na realnejše oblikovanje cen na trgu – kljub sedanji sprostitvi.

Podrobnejših odmevov na tokratni ukrep ZIS za sedaj še ni – saj navsezadnje tudi ne vemo, kako in kaj bo ob tem določno ukrepala republika. Zdi se skoraj, da kljub dosedanjim pritiskom po sprostitvi cen ta ukrep ni naletel na posebno navdušenje – celo pri proizvajalcih ne – tako da lahko razumemo opozorilo zveznega sekretarja za gospodarstvo, češ da skrb za celotno politiko stabilizacije pač ni samo skrb federacije in da stabilizacijskega programa pač ne moremo uresničevati samo prek trga in cen, marveč da je to stvar **ODGOVORNOSTI** vseh organov in tudi **DELOVNIH ORGANIZACIJ**, od katerih nekatere sedaj špekulativno zadržujejo svoje blago, ker računajo na večje podražitve.

V minulih dneh je po večdnevnem obisku odšel iz naše države predsednik ameriške izvozno-uvozne banke Henry Kearns, ki je pred odhodom izjavil, da ima njegova banka (ki je že doslej odobrila jugoslovanskemu gospodarstu 140 milijonov dolarjev razvojnih kreditov) namen odobriti Jugoslaviji še nekaj sto milijonov dolarjev kreditov za GOSPODARSKE NALOŽBE. Prejšnji teden nam je tudi svetovna banka za obnovo in razvoj iz Washingtona odobrila 75 milijonov dolarjev kredita – za graditev novega 380 kV prenosnega ELEKTRIČNEGA OMREŽJA, ki ga naš elektroenergetski sistem življenjsko potrebuje.

In še dogodek iz Maribora: minuli petek in to nedeljo so mariborski volivci na referendumu izglasovali plačevanje SAMOPRISPEVKA za gradnjo šol, vrtcev, telovadnic in športnih objektov na svojem območju. V prihodnjih treh letih bodo na območju mariborske občine gradili te objekte po programu, ki so ga sprejele družbenopolitične organizacije in zbori volivcev – Mariborčani pa bodo v ta namen plačevali pet let po en odstotek od svojih neto osebnih dohodkov (s čimer bodo zbrali 80 milijonov dinarjev – preostalo polovico potrebnih sredstev pa bodo prispevale občinske interesne skupnosti).

Na sobotnem srečanju prosvetnih delavcev Spodnjega Posavja v Kostanjevici so podelili 120 priznanj z ročnimi urami učiteljem z več kot 20 leti delovne dobe. Nagrade sta učiteljem iz sevniške občine izročila Jože Bavec iz TIS in Franc Pipan, predsednik ObSS. (Foto: I. Zoran)

V soboto bodo v Sevnici odkrili spomenik hrvatsko slovenskemu kmečkemu uporu, delo arh. Filipčiča in kiparja samouka Rudija Stoparja. To bo nad 5 m visoka troroba prizma s tremi bakrenimi sonci in mrkimi obrazi puntarjev. Na sliki: postavljanje opaža. (Foto: Legan)

Najdaljšo štruco na Dolenjskem (za daljšo ne vemo) je v pekarni Martina Kočevarja v Krmelju spekel Rudi Pogačnik. Merila je 2,25 m in bila podobna znanim francoskim štrucam. Na sliki je pek rekorder s hčerko, najmanjšim „pekom". (Foto: Fotolik, Celje)

Sončni dnevi privabljajo v Čateške Toplice množico Zagrebčanov. Na kopališču je kot na mravljišču zato domačini in tujci komaj čakajo, da bodo sedanjima dvema bazenoma pridružili nove. Tako bodo lahko vsaj nekaj metrov svobodno zaplavali. (Foto: J. Teppey)

Prostor

Novo mesto se duši v prometni stiski. Parkirišča so stiski nastavila zanko za vrat. Kako rešiti položaj?

Te dni so postavili na Glavnem trgu množico parkirnih ur. Odslej bo vsaka ura parkiranja veljala dinar. Namesto divjega parkiranja, ki je včasih oviralo promet, bo odslej parkiranje urejeno.

Bati se je le, da bomo zdaj ugotovili, da je v Novem mestu na Glavnem trgu ogromno prostega prostora. Dokler je bilo zastonj, je bilo drugače, kot bo zdaj, ko bo treba plačati . . .

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotni sejem so pripeljali 457 prašičev, od tega 17 starejših. Prodali so 311 mlajših prašičev – zanje so zahtevali do 12 dinarjev za kilogram žive teže, in 12 starejših, do 9 dinarjev za kilogram žive teže.

NOVO MESTO: Na ponedeljkovem sejmu je bilo naprodaj 467 prašičev, lastnika je zamenjalo 230 živali. Kupci so morali za mlajše prašiče odšteti 190 do 260 dinarjev, za starejše pa 270 do 360 dinarjev. Promet je bil že v znamenju poletja: kupcev malo, cene padajo.

Zakaj vsak zase voz v strmino?

Sodobni strojni pripomočki v pisarniškem poslovanju ali mehanografija, kot rečemo temu na kratko, si je v zadnjem desetletju tudi pri nas že kar dobro utrla pot. Dandanes je

Elektronski računalnik Data Philips

elektronski kalkulator s trakom in spominom ter knjižni avtomat že močno v rabi tudi pri nas, več delovnih organizacij pa ima tudi manjše kompjuterje.

Mehanografija in elektronika sta v sodobnem pisarniškem poslovanju postali nepogrešljivi, čeprav sta za naše zmožnosti sorazmerno dragi. Kljub temu si zlasti v večjih delovnih organizacijah težko predstavljamo zapletene kalkulacije in poslovne odločitve brez pomoči mehanografskih naprav, brez avtomatske obdelave podatkov in brez pomoči magnetnega spomina.

Tudi ob uvajanju mehanografije in elektronike v pisarniško poslovanje že pogrešamo zadostno število primerno usposobljenih strokovnih kadrov, ki bi bili vešči ravnanja z njo. Vendar to in pa sorazmerno visoka cena sodobnih mehanografskih naprav nista najhujše. V občinski skupščini Novo mesto je bilo pred nekaj leti, ko smo s to novostjo začeli, sproženo vprašanje sodelovanja med delovnimi organizacijami. Opozorjeno je bilo, da obstaja več različnih naprav, da pa bi bilo potrebno dogovoriti se za enotno mehanografsko in elektronsko opremo, ki bi jo lahko pozneje priključili na en sam večji elektronski računalnik, kupljen z združenimi močmi. Zakaj te pametne zamisli nismo upoštevali, ni znano, res pa je, da so nekatere delovne organizacije porabile znatne zneske za naprave, ki so jih kupovale ne upoštevaje ta nasvet. Te naprave pa vrhu vsega marsikje niso v celoti izkoriščene, ker imajo preveliko zmogljivost.

M. J.

Včasih mavzolej, danes tesen grob

žili k prednikom pod žalujko ali onkraj zidu na sosedovo njivo. Jaz sem že iz takega testa, ki bi slabo gnojil koruzo."

Tako še krepki Vavtovaščan, čeprav je navajen resno zavijati v šale, ni mogel skriti zaskrbljenosti, ki se na vseh sestankih oblikuje v hudo zagatno vprašanje: kam z mrtvimi? Odgovor išče krajevna skupnost že leta in leta in je začasno odrinila vse druge skrbi tudi letos.

Kaj s pokopališčem: ali ga razširiti ali predstaviti na kraj, kjer bi se lahko neomejeno širilo in si svojci ob izgubi „dragega domačega" ne bi delali sivih las še s tem, kje mu bodo postavili nagrobno znamenje?

Straža in Vavta vas sta se od tedaj, ko so pri farni cerkvi s kamnitim zidom ogradili zadnji dom za prebivalce, nekajkrat povečali. Na vavtovaško pokopališče pa pokopujejo ljudi malone iz vseh drugih vasi, ki tvorijo današnjo krajevno skupnost Straža. Ker so ljudje v razvojni ihti pozabili na svojo zadnjo uro, je dandanes tako, da pokopališki zid poka. Tesno je mrtvim in živim.

Zakaj tako in doklej še? Nihče ne ve pravega odgovora, kje se zatika. Nemara pa imajo prav tisti, ki trdijo, da bi lahko vse že davno uredili, če bi bili bolj odločni.

Kmetijski nasveti

Živinorejska ‚abeceda'

Ko človek prebira ali piše različne napotke našim preprostim kmečkim ljudem, izmed katerih večina nima nobene kmetijske predizobrazbe, se nenehno sprašuje, ali razumejo, kaj jim želi pisec povedati. Vedo, kaj je na primer škrobna enota, kaj so beljakovine, kaj je beljakovinsko razmerje, mineralne snovi, antibiotiki; vse to pa so pojmi iz živinorejske „abecede".

Pametni se pusti podučiti, pravijo, zato naj nam bo dovoljeno razložiti nekaj poglavitnejših črk te abecede: kaj je hranilna vrednost, beljakovine in kaj je beljakovinsko razmerje.

Hranilne vrednosti krme ne moremo opisovati zgolj s pojmi, da je krma dobra ali slaba, potrebno je natančnejše merilo, ki ga v živinoreji uporabljajo že desetletja – škrobna vrednost. Če ima seno škrobno vrednost 30, pomeni to, da ima 100 kg takega sena prav tolikšno hranilno vrednost kot 30 kg škroba. Teorija pozna sicer še druge načine ugotavljanja vrednosti in druga merila, vendar to za praktičnega rejca zadošča.

Naslednja važna stvar so beljakovine. Ni dovolj, da dobi žival samo kalorije, dobiti mora tudi določene „gradbene sestavine" za svojo rast. To so beljakovine, rudnine, vitamini. Beljakovine so nujno potrebne, saj je ena petina govejega mesa pravzaprav čista beljakovina.

Hranilna vrednost in beljakovine v krmi pa morajo biti v smotrnem sorazmerju. Za mlado govedo naj bo to 1:5, za starejše 1:6 ali 1:7. Slednje pomeni, da mora biti škrobnih enot sedemkrat toliko kot beljakovin. Če je beljakovin manj, kot določa to razmerje, se živali prenaglo zamastijo, česar kupci mesa ne marajo; če jih je več, z beljakovinami v bistvu razmetavamo, saj je hranilna vrednost beljakovinske krme za rejca dražja od škrobne.

Težko je v nekaj stavkih opisati stvari, o katerih so napisane knjige. Živinoreja je tako napredovala, da je komaj verjetno. Kdo bi si mislil, da je mogoče z dobrima 2 kg krme v perutninarstvu doseči 1-kilogramski prirast mesa. Napak bi zato ravnal in slab uspeh bi dosegel rejec, ki se ne bi učil živinorejske „abecede" in sledil njenim napotkom.

Inž. M. LEGAN

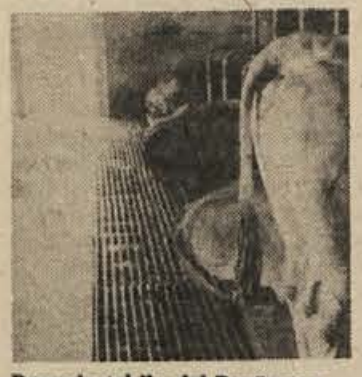

Premalo takih: del Bevčevega hleva na Kiju

Naš zaostanek

„Zeleni program" Slovenije, kot po avstrijskem zgledu nekateri imenujejo načrt kmetijskega razvoja naše republike do 1990. leta, predvideva prav ambiciozne številke. Slovenija, ki je imela takoj po vojni nad polovico kmetijskega prebivalstva, naj bi do leta 1990, to je v obdobju ene same generacije, zmanjšala število kmečkih ljudi na vsega 8,5 odstotka. V to napoved lahko verjamemo, saj je že sedaj padlo število kmetov pod 18 odstotkov, zmanjševanje pa se nadaljuje.

Načrt predvideva, da bo Slovenija do leta 1975 sama pridelala že 85 odstotkov hrane, ki jo potrebuje. To uresničiti pomeni izpeljati zelo veliko nalogo: preusmeriti in posodobiti naše kmetijstvo, zlasti zasebno, ki še zdaleč ne daje tistega, kar bi lahko.

Po podatkih kmetijskega instituta je bilo lani v Sloveniji 887 preusmerjenih kmetij, od tega večina v pridobivanje mleka in pitanje. Dolenjska je pri tem sila malo zastopana; na prvi strani časnika objavljamo, da bodo letos pomagali preusmeriti prve štiri kmetije na Kočevskem, obiskujemo redke sodobne kmetije ter jih opisujemo, da bi spodbudili še druge kmete in tiste, ki lahko z denarno pomočjo pri teh preusmeritvah pomagajo. To kaže, kje smo šele.

„Zeleni načrt" predvideva do leta 1975 približno 6.000 preusmerjenih kmetij. Če hočemo, da jih bo imela Dolenjska ustreznejši del, bo treba njeno kmetijstvo drugače obravnavati kot doslej. Tako poudarjajo tudi kmetijski strokovnjaki iz naših občin.

M. L.

Pustni trgovec v Mokronogu

Izkoriščanje

Kot da je prišel k nam novi merkantilizem, tako bi lahko označili slovensko miselnost, da samo trgovina prinaša denar in da je samo vanjo vredno vlagati. Ljubljanska banka je po podatkih, povedanih na zasedanju CK ZKS, investirala vanjo kar 43 odst. svojega denarja, ob tem pa v industrijo samo 26, v kmetijstvo pa le 3 odstotke.

Trgovina ni krošnjarjenje in potrebuje modernizacijo, kot vsaka druga dejavnost, toda to, kar se je pri nas dogajalo, je razsipanje v primerjavi z možnostmi. Industrija peša z majhno akumulacijo, da o kmetijstvu niti ne govorimo, trgovina pa se razkošno opremlja in izkorišča svoj izjemni položaj. Razumljivo je, da se noče povezovati z industrijo in kmetijstvom, trgovskim podjetjem so všeč samo združitve med seboj, tako imenovana horizontalna integracija. Dokazov ne manjka.

Vzeti ji je treba monopolni položaj, ukreniti je treba, da bo postala tisto, kar je njena resnična vloga, saj trgovina je samo podaljšana roka proizvodnje, slišimo politična stališča. Za gospodarski razvoj je proizvodnja temeljnega pomena, zato ni mogoče dopustiti, da bi se trgovina povzpela nad njo. Ker se je to zgodilo, se dogajajo take reči, kot je primer iz tovarne rastlinskih specialitet in destilacije „Dane", ko je morala dati trgovini v enem samem letu 700 milijonov starih dinarjev dodatnega zaslužka samo v obliki popustov, ne da bi se mogla temu upreti.

M. L.

Tesnoba

„Kar nas je starejših tu okrog, si zadnje čase sploh ne upamo umreti. Vavtovaško pokopališče je tako natrpano, da ne veš, ali te bodo odlo-

Šilček

Akcijo „Očistimo Slovenijo" in druga prizadevanja v zvezi z varstvom okolja skušajo ponekod dopolniti tudi s tem, da bi prepovedali kajenje na sestankih in sejah ter da bi prepovedali točenje alkoholnih pijač do osmih ali devetih zjutraj.

O obeh predlogih sta pod točko „Vprašanja odbornikov in odgovori nanje" razpravljali tudi občinski skupščini Kočevje in Ribnica. Dokončnih sklepov še niso sprejeli, kaže pa, da bo sklep o prepovedi kajenja na sestankih skoraj zagotovo sprejet, ker „je kajenje kriminal nad nekadilci", kot je v razpravi upravičeno poudaril neki zdravnik.

Predlog o morebitni prepovedi „jutranjega šilčka žganja" pa bodo še preučili oziroma upoštevali izkušnje Tržiča. Nikjer se namreč ne bi radi zaleteli, čeprav predstavniki gospodarstva že opozarjajo na škodljivo posledico jutranjega uživanja alkohola.

Seveda ne bi bilo prav, če bi začeli sveto vojno proti alkoholu, se pravi, da bi se zavzemali za popolno prepoved točenja alkoholnih pijač. Zelo verjetno pa je predlog o prepovedi točenja jutranjega žganja umesten predvsem zato, da se na jutranjo pijačo ne bi navadili še novi občani, medtem ko bo stare težko ali pa v nekaterih primerih nemogoče odvaditi jutranjega pitja. Če ne bodo dobili pijače v gostilni, bodo namreč pili doma.

J. P.

vredno je zapisati...

„Naj bo dan ali noč, naše geslo je na pomoč!" Nešteto ljudi se s hvaležnostjo v srcu spominja gasilcev. Sredi junija so v Murski Soboti spet pregledali delo te humane organizacije in ugotovili:

Gasilci

gasilcev je v Sloveniji 51.476, skupaj z rezervnimi, zaslužnimi in podpornimi člani pa šteje organizacija 126.425 članov.

Če smo zadnja leta ugotavljali, da premalo skrbimo za mlade – posledica tega je sorazmerno majhno število članstva med 30 in 55 leti starosti – lahko zdaj z veseljem ugotavljamo: skrbi, da bi prostovoljno gasilstvo izumrlo, ni več. Število mladih se zadnje čase namreč naglo povečuje.

To pa je razumljivo, saj je gasilska organizacija na vasi še mnogokje najpomembnejša delavna družbena organizacija. Prav iz teh razlogov bi gasilstvo upravičeno lahko zahtevalo več družbene pomoči: zaradi osveščanja ljudi in zato, ker čuva družbeno in zasebno premoženje.

Gasilstvo je danes izrazito delavska in kmečka organizacija. Premalo članov je med tehnično inteligenco, čeprav bi zaradi značaja dela prav tovrstnih strokovnjakov najbolj potrebovali. Številke pa dokazujejo tole: izmed več kot 15 tisoč funkcionarjev v slovenskem gasilstvu je le 78 inženirjev, 545 tehnikov in 11 zdravnikov.

O pomembnosti gasilske organizacije pravzaprav ne kaže izgubljati besed. Zadostuje že to: lani je bilo v Sloveniji 1.520 požarov. Manj kot 100 požarov je bilo, kjer gasilci niso bili zraven. Raje se je zgodilo, da jih je prišlo več, kot so jih poklicali.

Gasilstvo torej zaradi izrazito koristne narave dela, zaradi tovarištva, obrambne vzgoje in drugih dobrih lastnosti, ki jih krepi in oživlja pri svojem delu, zasluži zares široko družbeno podporo.

Tako je na sedmem gasilskem kongresu zatrdil tudi Janez Vipotnik. Pričakujemo lahko, da se bodo dobri obeti izpolnili!

NA RAZPOTJU PRETEHTAJ: KAM

So poti, ki peljejo iz zaostalosti, toda vijugaste in še neutrjene

V neizprosne naravne zakone je vkleščena naša kmetija. Ne solze, ne obžalovanje, ne želja za starožitnostjo, ne klici po idili, ki umira, nič takega ne more spremeniti železne postave, ki neprizadeto pravi: kmetije brez naslednikov bodo umrle, njih zemlja bo prešla v last ali zakup drugih. Želimo lahko le, da jo bodo dobili v roke ljudje, ki ji bodo znali streči.

Časi so usodni, prava revolucija v miru. Da le ne bo tako boleča, kot je bila v času ograjevanja pašnikov na Angleškem pred stoletji. Skelelo pa bo, tiste, ki so z zemljo zrasli . . .

Vse težje bo delati tako, kot je delal oče ali ded. Pridelovati žito, vse, do lanu za hlače, to postaja zgodovina. Z vsakim dnem bolj. Agrarni ekonomisti računajo vedno znova: vsestransko pridelovanje poljščin je nedonosno. Kmetije je treba povečati in usmeriti. In še ena možnost je: dodatna zaposlitev, polproletarstvo, ki se širi.

Ob današnjih kmetijskih strojih lahko ena družina z enim traktorjem, eno pobiralno prikolico, enim strojem za molžo in eno cisterno za razvoz gnojevke obdela brez posebnega naprezanja 20 hektarov zemlje in redi 40 krav, pribije inž. Bertoncelj. Takih kmetij na Dolenjskem nimamo. Imamo pa nekaj takih, ki se jim približujejo. Ali njih lastniki pritrjujejo ali morda zavračajo take trditve, o tem smo se hoteli prepričati.

Nezaupanje sosedov

Pot pod kolesa in od enega kmeta do drugega, v deževnem dnevu, ko je čas za polič vina in iskrivo misel ob njem.

Šestnajst otrok je bilo pri hiši, pa so morali vsi od nje, da na desetih hektarih obdelovalne zemlje lahko dostojno živi **KAROL JUDEŽ**, njegova žena in sin **v Praprročah pri Šentjerneju.** Družinska kmetija, usmerjena v pridelovanje mleka, z novim hlevom, dvema silosoma in s pašo v čredinkah. V Judeževem hlevu je živina na rešetkah. Samo 30 arov pšenice in nekaj koruze sejejo za potrebe družine, vse drugo pa je namenjeno živini: poldrugi hektar silažne koruze, pol hektarja ovsa, 7 hektarjev pa je zatravljenih. Vse služi enemu samemu cilju: pridelati čim več krme za dvajset govedi.

Judež je prvi škropil, prvi gnojil z umetnimi gnojili.

Kot belega grila, pravi, so ga gledali sosedje, ker se ni norčeval iz učenosti strokovnjakov in je delal, kot so mu svetovali. Zdaj inž. Stariča iz KZ Novo mesto spoštuje, ceni njegovo strokovno besedo, posebno pa njegovo pripravljenost, da pride pomagat, kadar je treba.

Spotoma, kar na cesti, strokovni pomenek pospeševalca inž. Mihe Žmavca s kmetijskega izobraževalnega centra Grm in Sandija Borštnarja, kmeta iz Brune vasi pri Mokronogu, ki upa, da v vasi ne bo ostal sam namenjen preusmeriti kmetijo.

Kozolec dvojnik s Trebelnega, da bi ga bil vesel prof. Mušič – toda za sodobno kmetovanje kaj drag način spravila živinske krme.

„Kako bom delal? " S stroji, kar se s stroji delati sploh da. **Z Goriškom iz Stare vasi, Janezom Vidmarjem iz Drame, Antonom Golobom iz Sel in Slavkom Kastelcem s Pristave.** Skupaj so kupili cisterno, skupaj bodo imeli še več drugih strojev. Ne priznavajo starega rekla, ki pravi, da „v španoviji še pes crkne". „Španovija" jim je nuja. Kar se mora, ni težko.

Brez paše ne bi bilo mogoče rediti 20 glav živine. Bilo bi preveč dela in premalo pridelanih hranilnih snovi. Brez paše ne bi bilo po 65 litrov prodanega mleka vsak dan, ne ducat telet na leto.

Judeževa kmetija je ena tistih, za katere pravimo, da so preusmerjene. Statistika kaže, da je bilo lani v vsej Sloveniji že 887 preusmerjenih kmetij, od tega skoraj polovica usmerjenih v rejo krav in pridobivanje mleka. Na prstih dveh rok bi lahko prešteli tiste, ki so na Dolenjskem. Dolenjski kmet ima manj možnosti, pa tudi čakanje mu je v krvi, ker bi raje videl pri drugih, če bo sploh šlo.

Zakaj sploh preusmeritev?

Kaj je preusmeritev? Opustiti razdrobljeno, naturalno pridelovanje, namenjeno le sebi in svoji družini, ter začeti s tržno proizvodnjo, ki išče gospodarski uspeh, odgovarja prof. Vilko Štern, predstojnik agroekonomskega oddelka na ljubljanskem kmetijskem inštitutu. Predvsem ena zahteva mora biti izpolnjena, da je preusmeritev lahko uspešna: urejen mora biti kmetijski trg, ker lahko čez noč vse postavi na glavo.

Toda za novotarije se ne ogrevajo vsi. Kmetija mora imeti vsakega nekaj. Če ne rodi žito, rodi krompir, če odpove njiva, trud poplača hlev, delo je mogoče razporediti skozi vse leto, pravijo nasprotniki, in nekatere slabo izpeljane preusmeritve so jim dale celo prav.

Drugače pa trdijo naslednji kmetje:

„Tu se začenja napredek, s preusmeritvijo," je prepričan **Tone Darovec iz Ločne pri Novem mestu**, ki je v lanskem letu prodal s svoje kmetije nič manj kot 27.000 litrov mleka.

„Preusmeritev nam je močno olajšala delo," pravi kmet **Jerman iz Pijavic** pri Tržišču.

„Ni se treba braniti novotarij," potrjuje njegov sosed **Ivan Vovk iz Hrastovice.**

„Samo s strojno skupnostjo lahko kupimo potrebne stroje in preusmerimo kmetovanje," potrdi **Janez Kastelic iz Biške vasi pri Mirni peči**, član najstarejše strojne skupnosti v novomeški občini.

Plemenita glava dobre molznice: iz Bevčevega hleva v Luterškem selu, ki je ta čas najbolje urejen prostor za bivanje govedi na Dolenjskem

„Silos, to je res nekaj zelo dobrega," se pohvali **Franc Kastelic iz Trnovca nad Hrastovim dolom.**

Potokar z Račjega sela pri Trebnjem, Tone Sever s Pristavice pri Biču, Mikulaš s Krasinca ali Martin Plut iz Drašičev pri Metliki, Andrej Kržič iz Hrastovice – vsi ti kmetje vedo povedati dosti hvale o novostih.

Nihče ne more sam

Preusmeritev kmetije terja veliko denarja. Kmetija **Toneta Bevca s Kija nad Otočcem (Luterško selo)** je primer zase. Je na hribu, gospodari kot pravi kralj na Betajnovi, pa ne v slabem pomenu besede. Je kmet, ki živi od dela svojih rok. Bevčeva kmetija je zaokrožena, vse v enem kosu. Ima najbolj moderen hlev na Dolenjskem, jasli narejene tako, kot uči stroka, rešetke za gnojevko, tla pod kravami iz stahlrefleksa, ki stane 560 novih dinarjev za eno samo stojišče. Pet starih milijonov mu je posodila zadruga, da se je lahko lotil obnove domačije. Že od 5. aprila naprej je Bevčevo govedo na paši za električno ograjo.

„Izmed poljščin bomo pridelovali le še krompir za lastne potrebe, vse drugo je namenjeno govedu, kravam, teličkom in pitovni živini." 70 litrov mleka prodajo vsak dan s kmetije. Bevčeva kmetija je velika, dobro urejena, močna, toda ne toliko, da bi lahko sama vzdrževala mnoge stroje, ki jih mora uporabljati kmet. Skupaj s petimi drugimi gospodarji je kupil sod za razvoz gnojevke in še nekaj drugih delovnih priprav. Milijon dinarjev je posodil občinski kmetijski sklad.

Morda kdo poreče: vidite samo boljše kmete, bogatejše, ki te novosti zmorejo, kje smo pa vsi drugi? Res je, to so močnejši kmetje, ki pa vendarle živijo od žuljev svojih rok, od svoje gospodarnosti in iznajdljivosti. To niso kulaki. Njihove kmetije so kmetije prihodnosti, nekakšni svetilniki za druge, ki kažejo, po kateri poti je treba, da bo naš kmet gospodar, ne pa suženj na svoji zemlji, da bo enak drugim delovnim ljudem.

MARJAN LEGAN

Elektrika pase Judeževo govedo v Praprročah pri Šentjerneju. Brez nje ne bi bilo preusmerjene kmetije.

PRIREDITVE ZA PRAZNIK OBČINE KRŠKO

25. junija

ob 9. uri – Otvoritev spominske razstave Ivana Lapajneta v osnovni šoli „Jurij Dalmatin" v Krškem

ob 11. uri – Gasilska proslava ob 80-letnici obstoja gasilskega društva v gasilskem domu v Leskovcu

ob 14. uri – Otvoritev vodovoda v Gornjem Leskovcu

26. junija

ob 10. uri – Otvoritev bencinske črpalke podjetja ISTRA BENZ na Drnovem

27. junija

ob 17. uri – Kegljaški turnir za prehodni pokal občine Krško na Resi

ob 18. uri – Zaključek plavalne šole s plavalnim mitingom v krškem bazenu

28. junija

ob 17. uri – Retrospektivna razstava fotokluba Krško v Krški galeriji

ob 18. uri – Otvoritev filatelistične razstave v dvorani Zavoda za socialno zavarovanje

29. junija

ob 16. uri – Otvoritev vodovoda za naselji Gržeča vas – Mali Podlog

30. junija

ob 19. uri – Otvoritev retrospektivne razstave kiparja Franceta Goršeta v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici

ob 20. uri – Nastop Slovenskega okteta in Elvire Kraljeve v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici

1. julija

ob 17. uri – Otvoritev vodovoda na Zdolah

ob 18. uri – Promenadni koncert godbe na pihala iz Celuloze za 15-letnico njenega obstoja, ob plavalnem bazenu v Krškem

2. julija

Pričetek XII. mednarodnega simpozija kiparjev Forme Vive z udeleženci iz Jugoslavije, Anglije, Japonske, Belgije in iz Nemčije

ob 10. uri – Osrednja proslava občinskega praznika z zborom mladinskih brigad Kozjanskega odreda v Rorah nad Krškim

ob 16. uri – Otvoritev vodovoda Reštanj–Mali Kamen

ob 19. uri – Partizanski miting mladinskih brigad Kozjanskega odreda pri planinskem domu na Bohorju.

Trgovsko in proizvodno podjetje Ljubljana

PETROL

poslovna enota Brežice

razglaša prosta delovna mesta

VEČ PRODAJALCEV

na bencinskih servisih: TREBNJE, OTOČEC in ČATEŽ.

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec, odslužen vojaški rok.

Poseben pogoj: poskusno delo, ki traja 6 mesecev. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom je treba poslati v 10 dneh po dnevu objave tega razglasa poslovni enoti Brežice.

Gostinsko podjetje

FIGOVEC

Ljubljana, Ob Ljubljanici 24,

sprejme v uk:

2 učenca za poklic natakar,

2 učenca za poklic kuhar – moški ali ženska

Pogoji za sprejem:

— uspešno končan 8. razred osnovne šole.

Učencem nudimo dobre učne pogoje.

Pismene prošnje sprejemamo do 30. 6. 1972.

IZID

NAGRADNEGA ŽREBANJA PREŠERNOVE DRUŽBE 19. junija 1972

DOBITKE SO ZADELE NASLEDNJE ŠTEVILKE SREČK:

00209,	00246,	00288,	00460,	00521,	00699,	00706,	00812,
02348,	04375,	04686,	04986,	05790,	05846,	06416,	06789,
07047,	08267,	08552,	08594,	08885,	09529,	09697,	09712,
11001,	12286,	12982,	13515,	13563,	13716,	14753,	16114,
16355,	16762,	17037,	17191,	17458,	17508,	18417,	19642,
19798,	20060,	20284,	20543,	20665,	20721,	21038,	21234,
21747,	25137,	26283,	26616,	27289,	27512,	27910,	28098,
28468,	28941,	29251,	29972,	30029,	30325,	30753,	30940,
31325,	31537,	31745,	32107,	32466,	32599,	32678,	32900,
33518,	33820,	33950,	34216,	34341,	34342,	34496,	34663,
34879,	34991.						

Srečke, ki se končujejo s številko 4, 6 in 9, so zadele knjigo Rihard Gordon: ZDRAVNIK SE ZALJUBI.

Imetniki srečk lahko dvignejo dobitke v upravi Prešernove družbe vsak dan, razen sobote, od 8. do 15. ure.

Zadnji rok za dvig dobitkov je 30. september t. l.

Dobitniki izžrebane srečke za knjigo naj pošljejo srečko upravi Prešernove družbe (na srečko napišite svoj točni naslov) in jo bodo prejeli po pošti. Lahko pa jo dvignejo tudi osebno v upravi Prešernove družbe vsak dan (razen sobote) od 8. do 13. ure.

PREŠERNOVA DRUŽBA
Opekarska — Borsetova 27
Telefon 21-440

To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami!

SREČANJE OBSOJENCEV NA DOSMRTNO JEČO – Na Travni gori pri Ribnici se je 17. junija zbralo okoli 30 političnih zapornikov, ki so jih pred 30 leti obsodila razna okupatorska sodišča na dosmrtno ječo zaradi sodelovanja z OF, kazen pa so prestajali v srednjeveški trdnjavi Volterra pri Livornu. Skupno je bilo tam zaprtih okoli 400 Jugoslovanov, od tega blizu 90 Slovencev (Foto: J. Primc)

V ČAST 200-LETNICE DELOVANJA ANTONA JANŠE

»Vzrejajmo boljše čebele«

Koristna knjižica dr. Jožeta Riharja, ki je zapolnila vrzel

„VZREJAJMO BOLJŠE ČEBELE" je naslov knjižice, ki je te dni izšla v založbi Zavoda za čebelarstvo v Ljubljani. S tem je izpolnjena občutna vrzel, saj pri nas že dalj časa ni v prodaji nobenega priročnika, ki bi zlasti mlajšemu rodu čebelarjev kazal pot do uspešnejšega gojenja čebel.

Znano je, da je za dosego večjih pridelkov osnovnega pomena kakovost matice. Rodovitne matice so prvi pogoj za razvoj živahnih družin. Kako si jih vzredi čebelar, nam na nazoren in poljuden način opisuje knjižica, ki obsega 160 strani, besedilo pa ponazarjajo slike in grafikoni.

V knjižici so objavljena tudi navodila za tiste čebelarje, ki imajo manjše število panjev, pa tudi za zahtevnejše čebelarje – vzrejevalce matic. Pri tem je upoštevana vzreja v Žniderščevih in nakladnih panjih. Na podlagi domačih izkušenj je opisano tudi odbiranje pri čebelah, v posebnem poglavju pa je obravnavano tudi čebelarjenje ob vikendih.

Knjižica je pisana v razumljivem jeziku, gradivo pa razporejeno tako, da obravnava najprej preprostejše načine vzreje, namenjene čebelarjem z manjšim številom čebeljih družin, nato pa so na vrsti postopki, namenjeni zahtevnejšim čebelarjem. Podobno kot vzreja je obravnavana tudi odbira (selekcija); posebno nadrobno je obdelana množična odbira, ki je mogoča v vsakem čebelnjaku. Na svoj račun bo prišel tudi tisti, kdor želi zvedeti kaj več o genetiki čebel. Pisec knjige podaja poenostavljen način ocenjevanja čebeljih družin po zunanjih znakih in gospodarskih lastnostih.

Knjigo je napisal predavatelj čebelarstva na biotehniški fakulteti v Ljubljani dr. Jože Rihar in ima tudi jubilejni značaj. Posvečena je namreč prvemu vzrejevalcu matic, našemu slovitemu čebelarskemu strokovnjaku Antonu Janši, prvemu učitelju čebelarstva na dvoru cesarice Marije Terezije – ob 200-letnici njegovega delovanja na Dunaju.

Potrebni smo dobre besede

Klub zdravljenih alkoholikov iz Črnomlja je bil ustanovljen konec maja letos, zavedamo pa se, da smo uspeli z veliko pomočjo občinske konference SZDL in njenega predsednika Lojzeta Šterka.

Naš klub bo ena vodilnih sil v boju proti uničujočemu alkoholu, ki tudi v naši občini pušča hude posledice. Alkoholizem ni le slabost, temveč bolezen, pri kateri je potrebno vztrajno in dolgo zdravljenje. Vsaka pomoč in dobra beseda sta nam dobrodošla, zato smo iskreno hvaležni vsem, ki so že pri prvih korakih pokazali razumevanje.

Predsednik kluba
IVAN CVIJAK

Olimpijska pogruntacija

Plačaj kazen, sicer ne dobiš pisma!

Pretekli teden je bil „olimpijski", se pravi, da so morale biti poštne pošiljke frankirane še z olimpijsko znamko za 10 par. Mnogi kočevski občani tega niso vedeli, pa tudi trafikantje ne, saj v trafikah niti niso prodajali teh znamk. In tako se je dogajalo, da naslovniki niso sprejemali pisem, za katere bi morali plačati kazen (porto). Pisma so seveda romala nazaj k pošiljateljem ali pa je prejemnik pisma klel, ker je moral plačati kazen, če je hotel pismo prebrati.

Tako poslovanje je neodgovorno in neumestno. Tak način zbiranja denarja je zastarel in verjetno tudi drag. Če so se pa zanj odločili, bi morali o tem nedvomno obvestiti občane. Zaradi takega zbiranja denarja prav gotovo precej občanov ni prejelo zanje tudi zelo pomembnih obvestil.

Razočaranje je bilo še posebno boleče, ko so občani ugotavljali, da v trafikah nimajo „olimpijskih" znamk in da morajo zato za vsako pismo, dopisnico ali razglednico, ki jo hočejo odposlati, romati na pošto. (Torej so bili v teh „olimpijskih dneh" poštni nabiralniki po mestu celo odveč.) P. P., KOČEVJE

OPOMBA UREDNIŠTVA: Pri upravniku pošte v Kočevju Marjanu Krivcu smo zvedeli, da je uprava pošte obvestila o „olimpijskem tednu" in znamkah večja podjetja, ustanove in pooblaščence vseh prodajalcev znamk, da lahko na pošti dvignejo znamke. To obvestilo je bilo dano vsem naštetim že nekaj dni pred začetkom „olimpijskega tedna".

SREČANJE S PISATELJI

Učenci osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu, ki jim je knjiga prijateljica, zaveznica in sopotnica pri učenju, so se 13. junija zbrali v Domu kulture na podelitev bralne značke. Njihovemu povabilu, naj se udeležijo slavnosti, so se odzvali tudi pisatelja Anton Ingolič in Ela Peroci ter pesnik in prevajalec Severin Šali. Prebrali so nekaj svojih del, Severin Šali pa tudi pesem, ki jo je napisal nalašč za novomeške učence, govori pa o željah in napotkih za počitnice in življenje.

TATJANA OBERČ

Še o trmastih Črnomaljcih

25. maja je bil objavljen v Dolenjskem listu na 19. strani okvirček z naslovom „Nič ne zaleže". Pisec omenja, kako so nekateri lastniki osebnih vozil trmasti in nezainteresirani za lepšo podobo mesta, in parkirajo vozila na zelenicah kljub opozorilom. Navedenih je bilo več registrskih številk osebnih vozil, med katerimi je tudi številka mojega avtomobila LJ 718-30, zato si dovoljujem vprašanje, za kakšna opozorila gre.

Tudi jaz menim, da morajo občani spoštovati družbeno disciplino in skrbeti za urejenost in lep videz mesta. Jasno pa je, da je treba urejati, vzdrževati in varovati zelene površine, kot so javni parki, nasadi, sprehajališča, zelene površine ob športnih in otroških igriščih ter spomenikih itd.

V Črnomelj prihajam enkrat na teden, in sicer v naselje Pod smreko. Ni mi znano, kdo je odgovoren za urejanje ter varstvo zelenic v tem naselju. Nekaj stanovanjskih hiš je bilo tu zgrajenih pred 10 leti, takratna ureditev ožje okolice pa ne ustreza več sedanjim potrebam. Okoli hiše št. 4, v kateri je 20 družinskih stanovanj, ni nobenih urejenih zelenic. Na desni strani je neurejeno otroško igrišče, postavljeno pred več leti, še danes pa se ne ve, do kod sega igrišče na zelenici. Meje niso označene. Za hišo na vhodni strani je odrejen prostor za smetnjake, kamor odlagajo smeti tudi stanovalci sosednih dveh 20-stanovanjskih stolpičev. Smeti odvažajo s konjsko vprego kar po zelenici in čez robnike ter prehode za pešce. Prostor za smetnjake bi moral biti postavljen tako, da bi bil ob cesti čim laže dostopen, urejen pa tako, da bi ustrezal higienskim in estetskim zahtevam.

Navadno prihajam v Črnomelj ob sobotah in ostanem do nedelje. Da ne bi zasedel že tako natrpanega prostora pred hišo, parkiram vozilo za hišo št. 4, pri spodnjem vhodu na Remsovo dvorišče. Ko sem prebral v Dolenjskem listu registrsko številko svojega vozila, sem ugotovil, da na prepovedanem mestu parkiram že več kot štiri leta. Takoj sem se vprašal, kdo je kriv in kje so opozorila.

Dobro vem, da so v mestih in občinah težave, kadar gre za komunalno urejanje, ker so za te stvari potrebna velika sredstva. Prepričan sem, da tudi občina Črnomelj ni izjema, vendar se je treba zadeve lotiti celovito. Predlagam, da je treba vse, kar je onesnaženo, spraviti v red, postaviti ustrezna opozorila, kaj je dovoljeno in kaj ni, okoli zelenic in še drugod postaviti lične koše za odpadke, šele potem pa predlagati v obravnavo sodniku za prekrške trmaste občane, ki ne upoštevajo opozoril.

S tem pismom sem želel le pojasniti, zakaj parkiram na omenjenem mestu, nisem pa nameraval nikomur nič očitati, ne koga učiti, prav tako se ne mislim več spuščati v razpravo. JOŽE BESLIČ

Zakaj ne bomo vozili?

Avtopromet Gorjanci, Novo mesto–Straža, nam je poslal pismo z naslednjo vsebino; poslali so ga v Gabrje in občinski skupščini:

„Krajevni skupnosti Gabrje–Brusnice:

Ker se kot druga pogodbena stranka ne držite dogovora pod točko 3 pogodbe, sklenjene 8. marca letos, odpovedujemo veljavnost pogodbe s 1. julijem letos.

Razen tega, da se je število rednih naročnikov mesečnih vozovnic občutno zmanjšalo, smo v zadnjem mesecu opazili, da so mesečne vozovnice imetniki izkoriščali tudi v dopoldanski izmeni. Število potnikov za večerno vožnjo se je zato tako zmanjšalo, da je postala vožnja po voznem redu z odhodom iz Gabrja ob 21. uri oziroma iz Novega mesta ob 22.15 popolnoma nerentabilna. Mislimo, da je s tem odpoved dovolj utemeljena."

V vednost: občinski skupščini Novo mesto.

AVTOPROMET „GORJANCI"

Bližajo se tekmovanja traktoristov

Kot vsako leto bodo tudi letos tekmovanja traktoristov v okviru mestnih in občinskih odborov Ljudske tehnike ter v republiškem in zveznem merilu. Na njih se bodo pomerili tekmovalci: kmetje traktoristi, poklicni traktoristi, kmetijski strojniki in mladi traktoristi v starosti od 10 do 15 let.

Kmetje zasebniki bodo tekmovali posamezno, medtem ko bodo družbeni in zadružni obrati določili 3-članske tekmovalne ekipe za izbirna področna tekmovanja. Tekmovalci se bodo pomerili v oranju z dvobrazdnim plugom in črtalom, v spretnostni vožnji z dvoosno prikolico in v teoriji, ki obsega izpolnjevanje testov v poznavanju traktorja, kmetijskih strojev in v znanju o njihovi oskrbi. Mladi traktoristi, pionirji višjih razredov osnovnih šol, bodo tekmovali le v oranju, toda le ob spremstvu vsaj enega od staršev, ki mora prevzeti tudi odgovornost za mladega tekmovalca ob morebitni nesreči.

V enakih tekmovalnih enotah bodo najbolje uvrščeni tekmovali še na republiškem in zveznem tekmovanju. Na vseh teh tekmovanjih bodo podelili vrsto nagrad in pismenih priznanj za najboljše rezultate. BOŠTJAN NOVŠAK

»Druge mame« nared!

Na letovanja bo iz 4 občin odšlo nad 600 otrok – Nekatera podjetja so se s pomočjo izkazala!

Tudi letos pripravlja mestni RK Novo mesto letovanje za otroke, ki so zdravstveno in socialno šibki. Od 24. junija do 30. avgusta bo nad 50 vzgojiteljev pazilo okoli 600 otrok v domu RK v Fazanu pri Portorožu, na Debelem rtiču in na Vranskem. V teh krajih že vrsto let najdejo med šolskimi počitnicami svoj drugi dom in oddih otroci iz najrazličnejših osnovnih šol iz novomeške, metliške, črnomaljske in trebanjske občine, tu se naužijejo počitnic, morskega zraka, sonca, morja in zdravja, saj vemo, da se med šolskim letom otrokov organizem utrudi in da mu je potreben oddih.

Vemo, da zapletena vprašanja vzgoje in izobraževanja mladine ne moremo in ne smemo obravnavati ločeno od vprašanj njihovega zdravstvenega in socialnega stanja in da je uspeh vzgojnega in izobraževalnega dela v šolah odvisen ne samo od prirojenih fizičnih, intelektualnih in moralnih sposobnosti ter od uporabljenih pedagoških metod, pač pa tudi od zdravstvenega stanja učencev in od socialnih razmer, v katerih živijo in delajo. Zato velikokrat pozabljamo na otroke, po drugi strani pa naša družba večkrat rada ponavlja najrazličnejše lepe parole, kadar govori o otrocih. Nikogar naših otrok naj ne bi izgubili, ker so naša bodočnost. Njihova vzgoja in zdravje sta nam vse in poroštvo za jutrišnji dan.

Kadar pa bi morali od parol preiti k dejanjem, odrečemo. Na otroke enostavno pozabimo. Tako je pozabilo tudi tistih 14 delovnih organizacij, ki do predvidenega roka niso organizatorju otroškega letovanja poslale poročil in sklepov o nujno potrebni pomoči.

Zakaj ne bi pomagali otrokom, katerih starši jim ne morejo, pa ne zato, ker niso sposobni nuditi tistega, kar je za malčke velikokrat prepotrebno?

Vemo, da so motnje zdravstvenega in socialnega značaja lahko usodne za vse poznejše otrokovo življenje. Če jih pravočasno ne odkrijemo in odpravimo, lahko mlademu človeku kasneje onemogočijo normalno vključitev v družbeno življenje in delo. Ne trdim, da prav takšna letovanja lahko odpravijo najrazličnejše motnje in posledice, trdim pa, da so vsem otrokom, ki se jih udeležijo, zelo koristna in da bi podobna letovanja morali vsi podpirati. Z njimi popestrimo življenje številnih malčkov, ki živijo v težkih razmerah, kajti premnogokrat se zgodi, da ostajajo doma tisti, ki tudi s starši ne gredo na letovanje in tičijo vse počitnice ob delu doma. Z malo dobre volje lahko malčkom ponudimo več kot samo letovanje, saj je praksa pokazala, da se otroci preko raznih oblik vzgojne dejavnosti telesno okrepijo in obogatijo svojo duševnost in da se vedno radi spominjajo svojih „drugih mam" – vzgojiteljic in vzgojiteljev, nepozabnih večerov ob tabornem ognju, igric, morja, pesmi in številnih novih prijateljev.

J. PEZELJ
NOVO MESTO

kultura in izobraževanje

LIRIKA 7 – 12

Druga skupina zbirke LIRIKA je tu: založba Mladinska knjiga nadaljuje z njo lani zastavljeno nalogo nuditi z bogatih planjav svetovnih stvaritev pesništva „najboljše med najbolj znanim". Tokrat imamo v rokah Visoko pesem, pesmi Georga Trakla, Leopardija, Racina, Goetheja in Preverta. Za prevodi so naša najbolj zhana imena, spremne besede (tudi izbor in priprava) pa so delo Frančka Bohanca, W. Killyja, Cirila Zlobca, dr. A. Spasova, Josipa Vidmarja in Rape Šuklje. Belozlato-rdeča oprema je tudi to pot delo Aca Mavca, zbirko pa je tiskalo in vezalo ČGP Delo v Ljubljani.

Štoviček v Zagrebu

17. junija je bila v zagrebškem Muzeju umetnosti in obrti odprta razstava dveh najpomembnejših sodobnih medaljerjev: Vladimirja Štovička in Želimirja Janeša, ki je pred kratkim razstavljal tudi v krški galeriji. Razstavo je odprla direktorica Muzeja umetnosti in obrti profesorica Zdenka Munkova, pripravilo pa jo je Hrvatsko numizmatično društvo. Ob tej priliki je izšel tudi luksuzen katalog z življenjepisoma in reprodukcijami del obeh umetnikov.

Svojevrstnost likovnega izraza v malih plastikah in medaljah, raznolikost v načinu izražanja in liričnost umetniške izpovedi obeh mojstrov, Vladimirja Štovička in Želimirja Janeša, se čudovito dopolnjujejo. Razen umetniškega ima razstava tudi retrospektiven pomen, s čimer je časovni razpon nastajanja njunih del maksimalno razširjen, ker sta to medaljerja dveh različnih generacij.

Umetnika sta ob razstavi doživela sijajen uspeh, posebno pa smo ponosni, da je bil naš domači umetnik Vladimir Štoviček pri hrvatskih poznavalcih in ljubiteljih umetnosti sprejet s takim navdušenjem.

DANJA BAJC

podčrtano

Učiteljem, ki še nimajo ustrezne izobrazbe, je začasno odleglo. Republiški izvršni svet je po temeljiti presoji predlagal skupščini SRS, naj podaljša rok za pridobitev diplome učiteljem, ki še študirajo. Naj povemo, da se je rok za srednješolske učitelje iztekel že 16. maja, učitelji osnovnih šol pa bi morali diplomirati do 27. decembra.

Po predlogu izvršnega sveta bi morali učitelji med petimi in petnajstimi leti delovne dobe, a že s polovico končanega študija, diplome predložiti do konca šolskega leta 1973/74, vsi študirajoči z več kot petnajstletnim učiteljskim stažem, ki imajo v žepu tretjino študija, pa bi morali končati v šolskem letu 1974/75. Za učitelje, ki še niso začeli študirati, podaljšanje roka ne bi veljalo.

Glede na razmere so tak predlog pozdravili tudi učitelji na Dolenjskem, saj je tu primanjkljaj kvalificiranih učiteljev še posebej občuten, o čemer smo pisali nedavno. Večina si bo izobrazbo lahko pridobila na oddelku pedagoške akademije, ki ga bodo jeseni odprli v Novem mestu.

J. JUST

Petica

za novo usmeritev šole – »Dudlanju« za oceno se približuje konec

Ocena v šolskem spričevalu poslej ne bo upoštevala samo suhega znanja iz predmeta, ampak precej več: učenčevo nadarjenost, iznajdljivost, splošno razgledanost, delovne navade in vrsto drugih lastnosti, pomembnih za razvoj osebnosti mladostnika in njegov samostojen vstop v življenje. Zato bo že v naslednjih letih čedalje manj „odličnjakarskega dudlanja" in čedalje več samostojnega dela, pri čemer bo učitelj bolj kot do zdaj vzgojitelj in usmerjevalec učno-vzgojnega procesa. To misel je prof. Miro Lužnik, pomočnik direktorja Zavoda za šolstvo SRS, na sobotnem srečanju učiteljev iz spodnjeposavskih občin v zavetrju samostanske cerkve v Kostanjevici še posebej poudaril, ko je govoril o sedanjih prizadevanjih za tako šolo, ki bo najbolj primerna sodobnemu času, potrebam in razvoju.

Šola, kot jo je spodnjeposavskim prosvetnim delavcem na tem srečanju predstavil prof. Lužnik, se v marsičem poslavlja od starih tirnic. Bolj kot kdaj je pri tem poudarjen njen idejno-vzgojni smoter: izobraziti otroka v socialističnem in humanističnem duhu. Poseganje v novo vsebino je nujnost, če naj bo šola tudi resnična pripravljalnica za življenje. Tako se ob vseh izpolnitvah že z učnim načrtom vključuje v varstvo okolja, temeljitejše usmerjanje v poklice in podobno. Ne nazadnje vse to zahtevajo tudi smernice dolgoročnega razvoja vzgoje in izobraževanja pri nas.

I. Z.

URA IN PRIZNANJE

Na sobotnem zborovanju prosvetnih delavcev iz Spodnjega Posavja v Kostanjevici so predsedniki izobraževalnih skupnosti in občinskih sindikalnih svetov podelili učiteljem, ki že po dvajset, trideset in celo štirideset let opravljajo poklic, pismena priznanja in spominske ure. Iz brežiške občine je tako darilo prejelo 42, iz sevniške 31 in iz krške občine 47 prosvetnih delavcev. „Za mnoge, ki so bili med NOB borci, komandirji in celo komandanti, je to le skromno priznanje," je menil eden od predsednikov izobraževalne skupnosti.

Še dve soboti nas ločita od II. salona jugoslovanskih likovnih samorastnikov. V Trebnjem se bomo srečali z 51 med njimi, ki jih štejemo za „umetnike čutov". Kot vedno, nam bodo tudi tokrat govorili neposredno, naravnost iz srca. Na sliki: „ZASKRBLJENA MATI" Ivana Generalića (olje na steklu, 1960)

Neznank ni več

Novo mesto: kulturna skupnosti razdelila več kot 3,2 milijona din – Več tudi za akcije

Usmeritev novomeške kulturne skupnosti ni več neznanka. Na petkovi seji skupščine so menili, da je potrebno razvijati vse tiste oblike kulturnega delovanja, ki so se pokazale uspešne. Amaterizmu v okviru Zveze kulturno-prosvetnih organizacij bo odmerjena posebna skrb. Pri tem se bo kulturna skupnost zavzemala za oblikovanje kulturnih žarišč. To naj bi postali zlasti vsi večji kraji v občini. Poudarili pa so, da pri širjenju kulture ne bi smeli mimo vseh tistih odročnejših krajev, kamor igralske in druge skupine zdaj le malokrat zaidejo.

Kulturna skupnost bo nenehno pomagala poklicnim ustanovam in spremljala njihovo delo. Glasbena šola Marjana Kozine bo morala postati žarišče za glasbeno dejavnost v občini. Komisija, ki jo je predlagal svet za prosveto in kulturo, bo preučila, kako bi to vprašanje uredili organizacijsko in denarno. Poleg tega bo pomembna naloga kulturne skupnosti spodbujati kulturno življenje v šolah in delovnih organizacijah. Na petkovi seji skupščine so dejali, da bi morali kulturno življenje delavcev uzakoniti v statutih podjetij.

Od petka je tudi znano, koliko je kdo dobil od kulturne skupnosti za letošnjo dejavnost. Po denarnem načrtu ima skupnost v tem letu manj kot 3,2 milijona din. Za redno dejavnost poklicnih in drugih ustanov ter organizacij so odmerili 2,6 milijona din. Od tega so dobili: Študijska knjižnica Mirana Jarca 835 tisočakov, Dolenjski muzej 553, Zavod za kulturno dejavnost 420, ZKPO 600, ljubljanski Zavod za spomeniško varstvo 130, ZZB NOV 20 in Ljubljanski mestni arhiv 77 in pol tisočaka. Večji del ostale vsote je kulturna skupnost odobrila za letošnje akcije.

I. ZORAN

V GOSTEH PRI „KRKI"

Moški pevski zbor Študent iz Maribora je vrnil obisk pevcem iz tovarne zdravil Krka. Podobno kot 26. maja v Mariboru sta se zbora tudi v Novem mestu 16. junija zvečer v Domu kulture predstavila na skupnem koncertu.

Sestankarski pingpong

Sevnica: to postajajo razprave o gradu

„Potrpežljivost premaga vse!", je v gotici zapisano na plošči pod grbom Inocenca Moškona in njegove žene Ane, ki je vzidana v portal sevniškega gradu. Rodbina Moškonov, sicer italijanskega rodu, je grad kupila 1595. leta, poprej in kasneje pa so se zvrstili še mnogi drugi lastniki, zakaj sevniški grad je star najmanj 663 let, verjetno pa še več (zapisanih virov o tem ni), in bi zaslužil drugačno usodo, kot jo doživlja, ko nam pred očmi propada pomembna zgodovinska stavba, ki je, zanimivo, leta 1573 počastila s kruhom in vinom Gubčevo vojsko, ko je zavzela Sevnico.

Potrpežljivost resda zmore veliko, ne more pa ustaviti najedanja „zoba časa", ki v nič spreminja dolgotrajno delo prednikov, dragocen kulturni spomenik renesančne in baročne dobe na Slovenskem.

To pišemo, ker se v Sevnici že dolgo pogovarjajo, da bi bilo z gradom treba nekaj ukreniti, in ker vedno znova ugotavljajo svojo nemoč. Da bi ustavili propadanje gradu, je potreben denar, ne besede. Temeljna kulturna skupnost, ki ima vsega dobrih 400.000 dinarjev letnih dohodkov za vse dejavnosti, je te dni razpravljala o gradu. In kaj drugega smo lahko pričakovali od tega besedovanja kot sklep: sklicati je treba nov sestanek vseh zainteresiranih in odločiti, kaj z gradom! Ali je kak up, da bo kdaj usposobljen za kulturno-turistično dejavnost ali pa bo razpadal naprej?

Imenovanje komisij in ugotavljanje stanja ter odgovornosti se spreminja v partijo ping ponga, ker je varstvo kulturnih spomenikov, vsaj tako kažejo razmere pri nas, odrinjeno pri delitvi narodnega dohodka, kot da je najmanj vredna pastorka pri hiši. Sevniški grad z Lutrovsko kletjo, ki pa jo bodo po desetih letih vendarle usposobili za ogled, je kulturna vrednost Slovenije in ne le Sevnice, zato je nujna večja republiška pomoč.

M. LEGAN

DODATNA POMOČ:

Tam, kjer je najhuje

»Greh bi bilo reči, da v vzgoji in izobraževanju ni napredka,« pravi Jože Strmec

Kot predsednik republiške komisije za dopolnilno financiranje temeljnih izobraževalnih skupnosti Slovenije ima Jože Strmec iz Črnomlja odgovorno in nehvaležno nalogo. Ob potrebah, kakršne so, in možnostih je velik prepad, saj gre za neurejene razmere zlasti v 32 slovenskih občinah, še posebej pa v 11 manj razvitih.

– Ali je na področju vzgoje in izobraževanja zaznati večji napredek in kje je ta na dolenjskem območju najbolj viden?

„Dodatna republiška sredstva botrujejo napredku v šolstvu. Kot na dlani se to vidi v občini Trebnje, na metliškem in črnomaljskem območju."

– V čem bo v vaši domači občini šolstvo letos na boljšem?

„Prvič uvajamo podaljšano bivanje otrok v šolah. S tem tudi občina Črnomelj ne bo več izjema v Sloveniji. Tako bivanje je namenjeno predvsem socialno šibkim otrokom, slabšim učencem in sploh problematičnim. Okrog 200.000 din bo šlo za šolsko prehrano socialno ogroženih otrok, za brezplačen obisk malih šol, za testiranje novincev, za vzgojno posvetovalnico itd. Vse to se bo šele čez čas poznalo na boljšem učnem uspehu otrok in bo po mojem prepričanju vplivalo tudi na zmanjšanje osipa."

– Kje so še najhujše finančne razpoke in kakšne so možnosti, da bi jih s pomočjo republiške izobraževalne skupnosti odpravili?

„Nerešeno je vprašanje investicij, bolj bo treba podpreti štipendiranje po občinah, dejavnost glasbenih šol, izobraževanje zaposlenih. Prav tako so nujni dodatki za učitelje, ki službujejo na težkih delovnih mestih. Ker ima republiška izobraževalna skupnost izredno razumevanje za rešitev teh vprašanj, skoro ni dvoma, da bomo tudi v tem uspeli."

R. B.

Mali kulturni barometer

KONCERT V KOSTANJEVICI – Udeleženci sobotnega srečanja prosvetnih delavcev iz Spodnjega Posavja so se udeležili koncerta v samostanski cerkvi, kjer so operni solisti Vera Lacič, Samo Smerkolj in Milivoj Šurbek zapeli nekaj arij iz znanih oper, Silvester Mihelčič pa je igral umetniške in zabavne melodije na elektronsko harmoniko.

PODPRLI IZDAJO ALBUMA – Novomeška kulturna skupnost je sklenila denarno podpreti izid albuma o spomenikih NOB in je v ta namen iz vsote, namenjene za letošnje kulturne akcije, ZZB NOV nakazala 128.900 din.

ZDRUŽENJE POSAVSKIH ZBOROV – Minulo nedeljo so v Brežicah ustanovili združenje pevskih zborov iz Spodnjega Posavja. Na grajskem dvorišču so popoldne nastopili pevski zbori iz brežiške, krške in sevniške občine.

LJUDSKI PEVCI, GODCI IN PLESALCI – V starem ribniškem gradu bo v soboto, 24. junija, zanimiva folklorno-kulturna prireditev, ki so ji dali ime „Srečanje z ljudskimi pevci, godci in plesalci". Na srečanje, prvo te vrste v Sloveniji, so povabili „posebneže" iz vseh slovenskih krajev, od Štajerske do Primorske in Rezije.

KAJ JE Z GROBOVI SLAVNIH MOŽ? – Milka Bobnar, profesorica slovenščine in znana kulturno-prosvetna delavka v Novem mestu, je na zadnji seji skupščine kulturne skupnosti opozorila, da skoraj nihče ne skrbi za grobove pisateljev, kulturnih in drugih slavnih mož, ki počivajo na novomeškem pokopališču. Nekateri grobovi so udrti, na vseh pa so obledeli napisi in jih tujci najdejo le po srečnem naključju. To je skupna sramota mesta, ki se šteje za pokrajinsko kulturno prestolnico. Občasno polaganje svežih rož na te grobove pač ni rešitev, so pritegnili še drugi udeleženci seje.

NASLEDNJE SREČANJE V SEVNICI – Jože Bavec, ravnatelj šentjanške osnovne šole in predsednik sevniške izobraževalne skupnosti, je obljubil, da bo naslednje – tretje srečanje prosvetnih delavcev iz Spodnjega Posavja v sevniški občini, morda v sami Sevnici.

Ela

OBRTNO PODJETJE
»E L A«
Novo mesto

SPREJME
več učencev, in sicer:

– 2 učenca za poklic orodjar
– 2 učenca za poklic strojni ključavničar
– 1 učenca za poklic elektromonter

POGOJI: dokončanih 8 razredov osnovne šole, starost do 18 let in izpolnjeni zdravstveni pogoji za ustrezen poklic

Prošnje za sprejem pošljite na naslov: Obrtno podjetje »ELA«, Novo mesto, Ragovska 7 a, 68000 Novo mesto.
Prošnji priložite spričevalo o dokončanem 8. razredu osnovne šole in rojstni list.

VRSTNE HIŠE
V NOVEM MESTU!

Splošno gradbeno podjetje PIONIR, Novo mesto, prodaja v stanovanjski soseski Majde Šilc – Ragovska cesta – vrstne hiše, zgrajene do III. gradbene faze.

Podrobne informacije o prodajnih pogojih in načrtu dobijo interesenti osebno v oddelku gradnje za tržišče, Kettejev drevored 37, ali po telefonu 21-826.

Poklicna šola za kadre v blagovnem prometu Brežice

razpisuje

vpis učencev v 1. razred

šole za prodajalce. Vpisali bomo največ 220 učencev.

Vpisni pogoji so naslednji:

1. končana osnovna šola (vsaj dober uspeh)
2. starost do 18 let
3. brezhibno zdravje (zdravniško spričevalo)
4. sklenjena učna pogodba s trgovinsko delovno organizacijo (obr. 1,95)

Prijavo, kolkovano z 1 din, z vsemi dokumenti (zadnje šolsko spričevalo, rojstni list, zdravniško spričevalo) in izpolnjeno Izjavo (obr. 1,95) oddajte v trgovski delovni organizaciji, kjer boste sklenili učno pogodbo.

Vpis velja do 15. julija 1972.

RAVNATELJSTVO

PRILOŽNOST ZA VAJENCE!

OMP »INŠTALATER«, Novo mesto, Kidričev trg 2,

razpisuje prosta učna mesta:

1. dva vajenca za vodovodne inštalacije,
2. dva vajenca za inštalacije centralne kurjave,
3. dva vajenca za kleparska dela.

Pogoj: dokončana osemletka;

prosta delovna mesta:

1. več monterjev centralne kurjave,
2. dva delavca za priučitev centralne kurjave

Ponudbe naj interesenti dostavijo na naslov podjetja. Stanovanje ni zagotovljeno.

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI, NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
- vodijo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter prodajo deviz
- dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljajo vse druge bančne posle

Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša banka.

oglašujte v DL!

SODOBNA OBLIKA – PASTELNE BARVE

so odlike sanitarne keramike, ki jo prodaja »GRAMEX«, ŠENTVID pri STIČNI (pri postaji)

BLAGO PRODAJAMO TUDI ZA REPRODUKCIJO!

Kljub rekordom — ni bilo kruha!

Čeprav so se atleti Novega mesta zelo potrudili in dosegli več rekordnih dosežkov, so pristali na zadnjih mestih – Dekleta so nezasluženo osvojila 6. mesto – Najboljša: Gazvodova in Špilar

V soboto je bilo Novo mesto gostitelj najboljših slovenskih atletov, ki so se zbrali na VI. velikem atletskem kriteriju. Prizadevnim organizatorjem, ki so atletske naprave uredili tako, kot že dolgo ne, je dež pokvaril račune. Rezultati so bili razmeroma slabi, pa tudi gledalcev ni bilo toliko, kolikor so jih pričakovali. Na tekmovanju ni manjkalo razočaranj; zlasti so bili razočarani Celjani in Novomeščani, saj so bile njihove napovedi postavljene na glavo.

Mlado zastopstvo Novega mesta se je, kljub temu da je dalo vse od sebe, uvrstilo na šesto mesto. Drugo leto se bodo morali na kvalifikacijah ponovno potegovati za vstop v druščino najboljših.

Start Novomeščanov je bil kar spodbuden. Zlasti so nars razveselila dekleta, ki jim je šlo dobro. Fantom se je takoj poznalo, da v tej druščini nimajo kaj iskati. Novomeški atleti niso uspeli, kljub temu, da so dosegli več rekordov (Šimunič – troskok 14,80 m in štafeta 4 x 100 m ženske 51,7). V ženski konkurenci je o izpadu odločala štafeta, poškodovana Tatjana Gazvoda ni mogla ujeti zastopnice Ljubljane, zato so bile zadnje.

Končni vrstni red – moški: 1. Ljubljana 63, 2. Celje 60, 3. Kranj 59, 4. Maribor 43, 5. Nova Gorica 38, 6. Novo mesto, 28; ženske: 1. Maribor 52, 2. Celje 48, 3. Nova Gorica 31, 4. Koper 28, 5. do 6. Ljubljana in Novo mesto 25 točk.

Rezultati – ženske: 100 m ovire – 1. Babošek (Mb) 14,6, 2. Peče (Ce) 14,9, 5. Lužar (N. m.) 19,2; 200 m: 1. Pavšer (Ce) 25,0, 2. Hitti (Mb) 25,5, 6. Beg (N. M.) 28,2; 400 m: 1. Urankar (Ce) 58,8, 2. Pelikan (Ng) 59,3, 6. Pečjak (N. m.) 65,2; 800 m: 1. Smrečnik (Lj) 2:13, 1, 2. Martič (Mb) 2:14,8, 4. Rakoše (N. m.) 2:28,3; 100 m: 1. Dermol (Ce) 12,4, 2. Gazvoda (N. m.) 12,7, 3. Kovačec (Mb) 12,9; 4 x 100 m: 1. Celje 48,9, 2. Maribor 49,9, 6. Novo mesto 51,5; višina: 1. Lovše (Mb) 1,60, 2. Humar (Kp) 1,50, 3. Pučko (N. m.) 1,45; daljina: 1. Goršak (Mb) 5,22, 2. Marolt (Ce) 5,04, 5. Saje (N. m.) 4,73; krogla: 1. Peitler (Mb) 11,16, 2. Cimerman (Lj.) 11,08, 5. Jokič (N. m.) 9,63; kopje: 1. Urbančič (Ce) 50,50, 2. Ronutti (Mb) 36,32, 3. Zagorc (N. m.) 35,74.

Moški – 110 ovire: 1. Bizjak (NG) 15,3, 2. Strugar (Mb) 15,6, 6. Nagode (N. m.) 18,6; 100 m: 1. Kocuvan (Ce) 10,7, 2. Cankar (Lj.) 10,8, 6. Hribernik (N. m.) 11,7; 400 m: 1. Penca (Lj.) 49,8, 2. Obal (Ce) 51,0, 5. Vrtačič (N. m.) 52,7; 800 m: 1. Kavčič (Kr) 1:54,7; 2. Zalokar (Ce) 1:55,5, 5. Bartolj (N. m.) 2:10,6; 1500 m: 1. Svet (Ce) 3:54,0, 2. Božič (Lj.) 3:54,8, 5. P. Bučar (N. m.) 4,27,0; 1500 m ovire: 1. Žužek (Lj.) 4:18,5, 2. Vegnutti (Kr) 4:19,7, 5. Cvelbar (N. m.) 4,58,4; 5.000 m: 1. Lisec (Ce) 14,43,4, 2. Kotnik (Mb) 14;44,0, 4. T. Bučar (N. m.) 16:18,6; 4 x 100 m: 1. Kranj 42,9, 2. Ljubljana 43,3, 6. Novo mesto 45,8; troskok: 1. D. Prezelj (Kr) 14,87, 2. Lenart (Mb) 14,32, Šimunič (N. m.) izven konkurence 14,80; daljina: 1. Milek (Kr) 7,08, 2. Košir (Mb) 6,84, 4. Dragaš (N. m.) 6,54; višina: 1. M. Prezelj (Kr) 1,95, 2. Makarovič (NG) 1,90, 5. Slak (N. m.) 1,80. Izven konkurence Vivod (JLA) 2,03; kladivo: 1. Rabič (Lj.) 47,81, 2. Pristovnik (Ce) 47,75, 5. Penko (N. m.) 34,76; kopje: 1. Špilar (N. m.) 70,20, 2. Zalar (Lj.) 63,26, 3. Kopitar (Ce) 63,22; krogla: 1. Štimec (Lj.) 15,31, 2. Satler (Kr) 15,01, 6. Sečnjak (N. m.) 10,19.

Tatjana Gazvoda in Marjan Špilar sta prejela darila novomeških podjetij za najboljše dosežke: enake nagrade sta dobila tudi Dušan Prezelj iz Kranja in Nataša Urbančič iz Celja.

SLAVKO DOKL

ITAS zmagovalec

Na ekipnem šahovskem tekmovanju v počastitev meseca mladosti, ki ga je organizirala občinska konferenca ZMS Kočevje, so se ekipe uvrstile tako: 1. ITAS (23 točk), 2. Osnovna šola (21), 3. do 4. ELEKTRO in Kočevski tisk (17 točk), 5. AVTO (14), 6. Internat (12), brez točk pa sta ostali OPREMA in Gimnazija, ki sta se za tekmovanje le prijavili, udeležili pa se ga nista.

Novo mesto – dolenjski prvak!

Končano je tekmovanje v dolenjski kegljaški ligi. Pred dnevi so odigrali VI. in VII. kolo ter dosegli naslednje rezultate: Celulozar : Novo mesto 714:785, Brežice : Rudar 764:686, Trebnje : Krško 713:713, Novo mesto : Brežice 783:578, Sevnica : Celulozar 740:693 in Rudar : Trebnje 733:742. Končni zmagovalec je ekipa Novega mesta, ki je zbrala 10 točk. Sledijo Krško, Trebnje, Brežice, itd. Med posamezniki je največ kegljev podrl Krušič (N. m.) 530; sledijo: Gričar (Tr.) 527, Busar (Celulozar) 512, Sekulovič (Br) 504, Rovan (Kr.) 501, itd.

KONČNA LESTVICA:

N. mesto	6	5	0	1	4794:4226	10
Krško	6	4	0	2	4626:4458	8
Trebnje	6	3	0	3	4384:4355	6
Brežice	6	3	0	3	4343:4432	6
Rudar	6	2	0	4	4239:4320	4
Celulozar	6	2	0	4	4338:4576	4
Sevnica	6	2	0	4	4047:4404	4

J. MRZLAK

KONEC V REPUBLIŠKI LIGI

Razveseljiv podvig Trebanjcev

Do konca tekmovanja v republiški odbojkarski ligi je samo še srečanje Gaberje : Trebnje, venligi še srečanje Gaberje : Trebnje, vendar so si Trebanjci zagotovili mesto med najboljšimi

Konec dober – vse dobro! Zadnja odbojkarska nedelja je dolenjskima predstavnikoma Trebnjemu in Novemu mestu prinesla dve pomembni zmagi. Zlasti velja to za odbojkarje Trebnjega, ki so se z gladko zmago 3:0 v srečanju z mariborskim Branikom rešili izpada iz republiške lige skozi šivankino uho. V zadnjem času so res pokazali dobre igre, zato jim gre mesto med najboljšimi. Novomeščanom ni tekla voda v grlo, vendar so se v srečanju z moštvom Gaberja predstavili v dobri luči in ogreli dlani gledalcev. V glavnem so nastopali mladi odbojkarji, na katere vodstvo računa tudi v nadaljevanju lige. Precej zaslug, da so Novomeščani zabeležili gladko zmago, ima tudi trener ženske ekipe Franc Pučko, ki jih je v nedeljo vodil. Čeprav sta naši ekipi na repu lestvice, bomo v jeseni Dolenjci imeli dva predstavnika v republiški ligi. Prav bi bilo, da bi naši odbojkarji začrtali skupno politiko in vzpostavili tesnejše sodelovanje, ki bi koristilo obema ekipama.

NOVO MESTO : GABERJE 3:1 (–7, 12, 14, 12)

V prvem nizu so bili gostje boljši. Nato so se Novomeščani zbrali in kljub vodstvu gostov v tretjem nizu z 8:1 nadoknadili izgubljeno in osvojili važen tretji set. Gostje so nato popustili, domači so prevzeli igro v svoje roke in zabeležili zmago. V vrstah domačih so se vsi srčno borili. Posebno nas je razveselila igra veterana Goleša, prodornega Cotiča, ki je bil neustavljiv na mreži, in borbenega Laliča, ki se je zadnje čase vključil v ekipo Novomeščanov in jim bo v jeseni lahko veliko pomagal.

Novo mesto: Goleš, Potrč, Babnik II, Vajs, Jenko, Kovačič, Cotič in Lalič.

TREBNJE : BRANIK 3:0

Dolgotrajne negotovosti je konec. Moštvo „Trima" v postavi Babnik, Slak, Mišmaš, Sila, Pavlin, Bukovec in Legan je v nedeljo s požrtvovalno in hkrati umirjeno igro zasluženo premagalo pomlajenega Branika z rezultatom 3:0 (12, 6, 4). S to odločilno zmago si je „Trimo" zagotovil obstoj v družbi najboljših v prihodnji tekmovalni sezoni ne glede na preloženo tekmo z Gaberjem (Celje), ki bo po sklepu tekmovalne komisije odigrana v nedeljo, 25. junija.

M. L.

NEPOPOLNA LESTVICA:

Kamnik	18	16	2	53:11	34
Sava	18	15	3	50:22	33
Branik	18	14	4	46:25	32
Bovec	18	10	8	38:35	28
Gabrje	17	9	8	36:31	26
Izola	18	9	9	34:38	26
Novo mesto	18	5	13	23:44	23
Kovinar	18	4	14	19:45	22
Trebnje	17	4	13	20:42	21
Elektrokovina	18	3	15	25:51	21

Vzornik, kaj pa je to?

V mladem, doraščajočem človeku se vedno plete nekaj nenavadnega, včasih bi rekli tudi kaj smešnega; kajti svet mladega človeka je danes povsem drugačen kot pred desetimi ali recimo tridesetimi leti. Nova doba in večje možnosti ob vse večjih dosežkih znanosti in tehnike odpirajo nove liste zgodovine, ki jo je treba sprejeti tako, kot je.

Mladi iz Kostanjevice in njene okolice takole gledajo na svoje vzornike ter na svoj življenjski cilj:

MILENA BRATKOVIČ iz Prekop: „Če verjamete ali ne, nimam vzornika! Moj življenjski cilj je postati kemik, saj ima ta znanstvena veja veliko bodočnost. Največja želja mladih pa je, da bi bil v svetu mir."

JOŽE KLEPAC z Vrtačč pri Kostanjevici: „Meni pomeni največ pošten in razgledan človek. Takšen želim postati tudi sam. Največja moja želja je, da bi postal trgovski potnik. Rad bi potoval in si ogledal prostrani svet."

IRENA JAVORŠEK iz Kostanjevice: „O svojem vzorniku res še nikdar nisem razmišljala. Poznam pa več ljudi, ki bi jim bila rada podobna. Rada bi postala biokemik. Moja največja želja je, da bi bila zdrava in da sveta ne bi prekrivali grozeči črni oblaki."

IGOR COLARIČ iz Kostanjevice: „Moj vzornik je prvi človek, ki je stopil na površino drugega planeta. Tudi jaz bi rad postal astronavt, čeprav bom verjetno moral ostati kar na našem planetu. V osebnem življenju si želim srečo, dočakati visoko starost in živeti v svetu brez sovraštva."

MINKA JORDAN iz Malenc: „Najbolj cenim poštene ljudi, čeprav jih ni ravno veliko. Moja nova življenjska pot se bo nadaljevala na pošti, saj hočem postati poštna uslužbenka. Najbolj si želim, da bi bili vsi moji srečni."

GREGOR PONIKVAR iz Sajovc: „Moj vzornik je dober, podjeten in razgledan človek, ki je dosegel tisto, kar si je zamislil. Najraje bi postal mehanik. Želim, da bi v miru ustvarjal za blagor vsega človeštva." (Na sliki naši anketiranci)

šport

NOVO MESTO – Končano je tekmovanje za sindikalno prvenstvo v malem nogometu. Presenetljivo je prvo mesto osvojila ekipa Pionirja. Vse do konca se ni vedelo, kdo bo zmagal, kajti presenečenj ni manjkalo. Končni vrstni red: 1. Pionir, 2. IMV, 3. Krka, 4. Iskra (Šent.), 5. Iskra (N. m.), 6. Kremen – Elektro. (J. M.)

SENOVO – Prvenstveno nogometno srečanje zasavske lige med Senovim in Ljubnim se je končalo s presenetljivo zmago gostov, rezultat je bil 4:3. (Ž. Š.)

LJUBLJANA – V telovadni ekipi Zelene jame, ki se je srečala v gimnastičnem dvoboju z ekipo Floridsdorfer TV 1865 (Dunaj), je kot gostja nastopila tudi pionirka Novega mesta Maja Dokl. Mlada Novomeščanka je bila druga, najboljša pa je bila državna članska reprezentantka Marija Težak. (R. K.)

KRŠKO – Prijateljsko rokometno srečanje med ekipo Old bojs iz Krškega in domačim Partizanom se je končalo z zasluženo zmago veteranov, med katerimi sta se najbolj postavila Rudi Iskra in Toni Šulc. (Ž. Š.)

CERKLJE – Tri dni je potekalo tekmovanje pripadnikov vojnega letalstva in protiletalske obrambe, ki so se pomerili v rokometu, odbojki in mnogoboju. V rokometu je zmagala ekipa Zemunika, ki je porazila Sombor s 15:6. Zanimivo je, da so Cerklje porazile ekipo zmagovalca, vseeno pa so bili naši predstavniki komaj četrti. Dosti slabše so se uvrstili v odbojki, kjer je zmagala ekipa Niša, ki je v odločilnem srečanju porazila Zemunik s 3:2. Nadaljevanje tekmovanja bo 25. in 26. junija, ko se bodo v Cerkljah srečali še atleti, strelci, in plavalci. (j. Š.)

CERKNICA – V soboto so se v Cerknici zbrali športniki iz slovenske lesne industrije in se pomerili v številnih športnih panogah. Med 1300 športniki so bili zastopani tudi Novomeščani in Kočevarji, ki so dosegli nekaj lepih uspehov. Rezultati – odbojka: ženske – 2. NOVOLES (Straža); moški – odbojka: 2. NOVOLES; mali nogomet: 3. LIK Kočevje. (L. H.)

BREŽICE – Prvenstveno nogometno srečanje celjske podzvezne lige med Brežicami in Žalcem se je končalo z zmago domačinov s 4:3. Kljub nepopolni postavi so Brežičani zasluženo zmagali in se nahajajo na drugem mestu. Strelci so bili: Lapuh, Mirkac, Tošič in Božič. Prihodnjo nedeljo bodi igrali Brežičani doma s senovskim Rudarjem. (V. P.)

NOVO MESTO – Prvenstveno nogometno tekmo ljubljanske podzvezne lige s Savo iz Tacna je novomeški Elan izgubil s 3:1. (J. M.)

TRBOVLJE – Nogometaši Cementa so tesno, vendar zasluženo porazili nogometaše Mirne z 2:1. (J. M.)

POSTOJNA – V okviru jugoslovanskih pionirskih iger je bilo v nedeljo v Postojni III. republiško pionirsko prvenstvo v streljanju z zračno puško. Tekmovanja se je udeležilo 10 ekip. Lep uspeh so dosegli zastopniki Novega mesta, saj so bili v ekipni konkurenci obakrat med zmagovalci, med posamezniki je zmagal pionir Fink iz Novega mesta. Končni vrstni red – pionirji ekipno: 1. Domžale 458 krogov, 2. Novo mesto 457, itd. Pionirke ekipno: 1. Postojna 449, 3. Novo mesto 289 krogov. (M. H.)

SEVNICA – Sevničani so osvojili naslov republiških prvakov v rokometu, saj pritožbe Brežic na srečanje Branik : Brežice niso upoštevali. Tekmovalna komisija je menila, da ekipa Branika ni kršila materialnih pravil. Sevničani se pripravljajo na start v II. zvezni rokometni ligi. (N. O.)

NOVO MESTO – Vodje tekmovalnih ekip na sobotnem VI. kriteriju atletskih mest so se pohvalno izrazili o atletskih napravah na novomeškem stadionu. Organizatorji so naredili vse, kar se je dalo na tem objektu urediti. (R. L.)

Novoteks : Marles 87:75

Novomeščani so v soboto zvečer pred nekaj več kot 200 gledalci, manj jih je bilo zaradi televizijskega prenosa košarkarskega srečanja Evropa : ZDA, brez večjih težav ugnali ekipo Marlesa, ki ni pokazala nič posebnega. Če bi se Novomeščani bolj potrudili, bi lahko do vrha napolnili koš Mariborčanom. Gostje so bili na začetku srečanja v vodstvu, nato pa so pobudo prevzeli v svoje roke domačini. V drugem delu srečanja sta bila neustavljiva Žarko Kovačevič in Počrvina, ki je dal eno svojih najboljših iger. V ekipi Novega mesta lahko pohvalimo še Slavka Kovačeviča in Branka Piletiča.

Novoteks: Splichal 16, Ž. Kovačevič 23, Počrvina 18, S. Kovačevič 16, Piletič 6, Šepetavc 2, Papič 2 in Pirc 4.

Nova št. 6

Testirali smo 40 različnih primerkov kuhinjske posode, ki jo ponujajo na našem trgu. Ugotovili smo veliko pomanjkljivosti in zato različno priporočamo ali manj priporočamo razno posodo. To je test, kakršnega pri nas še nihče ni naredil:

strokovno
objektivno
koristno

17 strani o kuhinjski posodi v najnovejši številki revije

NAŠ DOM

št. 6
ki je že v prodaji

Upravni odbor trgovskega podjetja

LJUDSKA POTROŠNJA, BREŽICE

RAZPISUJE
prosto mesto

ŠEFA TURIST HOTELA BREŽICE

Pogoj: višja gostinska šola z najmanj 3-letnimi izkušnjami v gostinskem poklicu, popolno znanje nemškega jezika in pasivno znanje italijanskega jezika ali
VK gostinski delavec z najmanj 5-letnimi izkušnjami v gostinskem poklicu in znanje jezikov kot v prvem primeru

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD.
Nastop dela takoj ali po dogovoru.
Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela ter dokazili o strokovnosti in praksi sprejema upravni odbor Ljudske potrošnje Brežice. Rok za vložitev prijav je 10. julij 1972.

„PARNI STROJ" – V tehnični delavnici osnovne šole „Katja Rupena" v Novem mestu učenca 7. d. razreda sestavljata parni stroj. Tokrat še iz elementov Mehanotehnike, čez nekaj let pa bosta verjetno poskusila še s ta pravim (Foto: Fotokrožek OŠ Katja Rupena)é

Z naših vzlov

Polomil ga je

Ribniška „smetarska vojna" je zelo huda. Veliko občanov namreč noče plačevati odvoza smeti, češ da to ni zakonito itd. Prihaja do tožb, hudih besed . . . Na zadnji občinski seji pa so odborniki razmeroma hitro sprejeli odlok o obveznem odlaganju in odvažanju smeti in odpadkov. Komaj pa je bilo glasovanje končano, se je predsednik Bogo Abrahamsberg spomnil:

– Joj, tudi jaz sem pomotoma dvignil roko, čeprav bi se moral glasovanja vzdržati! Le kaj bodo zdaj moji volivci rekli?

LJUDSKA MODROST

Inž. Marko Bulc, član predsedstva SFRJ, v svojih nastopih in razgovorih često uporablja duhovite misli in primerjave. Kadar govori o pomoči manj razvitim, se rad spomni starega Kamnarja z Debenca nad Mirno, češ da mu je dejal: „Veš, fant, če boste hoteli kaj narediti, bo treba še dosti truda. Zapomni si: fižol lušciti ni težko, še lažje je pa kar tako sedeti."

OB DNEVU BORCEV:

Pohod

po poteh I. VDV, I. SAB, XII. SNOUB in Gorjanskega bataljona

V počastitev 4. julija in 30-letnice slovenske vojske bo priredila občinska konferenca Zveze mladine v Novem mestu dvodnevni pohod po poteh štirih partizanskih enot, ki imajo domicil v novomeški občini: I. VDV, I. SAB, XII. SNOUB in Gorjanskega bataljona.

Skupine po približno 60 ljudi, ki jih bodo sestavljali borci partizanskih enot, šolska in delavska mladina, taborniki in planinci, bodo premerile vsaka svojo pot. Pohodi se bodo končali s partizanskimi mitingi, na katerih bodo obudili spomine na NOB.

Pohodi se bodo začeli 3. in nadaljevali 4. julija, ko se bodo skupine zbrale na novomeškem Glavnem trgu in združene odpotovale v Ljubljano na osrednjo proslavo ob 30-letnici ustanovitve prvih slovenskih partizanskih brigad.

TUDI TUJE NADZOROVATI

Zlasti italijanski turisti lovijo v Kolpi ribe na kostne črve, in sicer ulovijo dnevno veliko število rib. Namesto da odgovorni preganjajo otroke, bi bil že čas, da stopijo na prste tistim, ki dobesedno morijo po naši reki, pa četudi so to tuji državljani.

NA BOKU

V soboto po kosilu se je Miroslav Kugler z osebnim avtomobilom peljal iz Kostanjevice proti Krškemu. V Malem Mraševem ga je v križišču zaneslo, da se je avto prevrnil na bok. Škode je za 8.000 dinarjev.

Hiša, pod katero plavajo človeške ribice

Gospodar Jože Brdavs sicer trdi, da o teh ribicah že otročad kvasi pripovedi, pa vendar le malokdo ve za to dragoceno naravno redkost – Trdina je imel prav, ko je pisal, da na Baltovskem bojda take živalice živijo

20 vrstic

Z gesli, včasih tudi z dejanji, smo vse bolj samoupravljavski in socialistični, vsakdanje življenje pa mnogokrat to našo zavest krepko zamaje, če je že e poskuša podreti.

V mislih imam na videz nepomembni besedici „gospod" in „tovariš". Ko sem bil še majhen, so me tudi v šoli učili: „V našem družbenem okolju in v naših socialističnih odnosih imamo tovariše, tovarištvo. Beseda in naziv gospod je zahodno, kapitalistično pobarvana . . ."

Tako mi je ostalo v ušesih vse do danes. Zdaj pa me vse bolj in vseprek prepričujejo, da sem se to sicer naučil, da pa ni res. Grem v trgovino: „Gospod, želite?" Kot da bi kaj manj kupil, če bi me ogovorili z domačim tovarišem.

Naj grem kamorkoli, povsod mi v ušesa bije ta sitni: „Gospod!"

Ne verjamem, da smo že tako pokvarjeni, da želimo biti tako ogovorjeni. Če je prišlo tako daleč, da nekateri hočejo biti „gospod" in ne „tovariš", potem je to samo dokaz več tistim, ki pravijo, da je potreben alarm zaradi naših medsebojnih odnosov.

Kako je že rekel zadnjič Andrej Marinc? Več humanosti in več prijateljstva ter več argumentiranosti, da bomo imeli v ZK resnično komunistične odnose!

Tovariši: več tovarištva, da bomo imeli pri nas bolj socialistične odnose!

J. SPLICHAL

V Vavti vasi vam bo že otrok, ki mu gre komaj r z jezika, vedel povedati o tisti temni, z vodo zaliti votlini pod Zafranovo hišo. Hitel bo, da se najbolj pogumni včasih s čolnom zapeljejo vanjo s Krke, da pa daleč nihče ne pride, tudi zato, ker je voda tam poleti in pozimi ledeno mrzla.

Boris Plantan, ravnatelj krajevne osemletke, ki ima vse naravne in druge znamenitosti od Žuženberka do Novega mesta v mezincu, bo pojasnil, da se pod Zafranovo hišo izliva v Krko Globočec, ponikalnica, ki izgine pod površje kakšen kilometer od tod, sredi polja pri „Karlovcu", nedaleč od osamljene Kočmanove domačije. Še bo dejal, da voda bruhne na dan ob dežju iz jame v Šalijevi, po domače Kafnarjevi hosti, in teče sprva po površju.

Jože Brdavs

(Podzemno zvezo so menda v starih časih ugotovili čisto naključno. Nekoč naj bi bil padel v Jamo in utonil neki mož z Drganjih sel, mrtvega pa so čez več tednov zagledali v Krki.) Čisto na koncu bo Boris Plantan vašo zvedavost napel z zatrjevanjem, da pod Brdavsovo hišo, ki jo od Zafranove loči dober lučaj čez cesto, mrgoli človeških ribic, prav takih, kot je po njih zaslovela Postojnska jama.

„Kar vprašajte sedanjega gospodarja Jožeta Brdavsa, kako so mu te živalice padale v vedro, ko je črpal vodo! Na svoje oči sem jih videl, pa ne enkrat. Jožetu sem svetoval, naj na dnu črpalke namesti mrežico, in ko je to storil, ribic ni več vlekel."

„Da na „Baltovskem bojda prave človeške ribice migetajo," je pisal že Janez Trdina. Veliko sveta je obhodil, mnoge ljudske tipe spoznal, šege in navade tja od pradedov raziskal, pa da bi tako imenitna stvarca njegovemu peresu ušla – ne, staremu Trdini že ne! In ko je pred leti Janez Logar pripravljal za natis Trdinove zbrane spise in v njih zasledil tudi tisti „bojda" o človeški ribici, si je hotel kajpak biti na jasnem s točnostjo Trdinovega poizvedovanja. Znanca in književnika Severina Šalija je poprosil, naj skoči malo v Vavto vas pogledat, kje skrivajo dragocene živalce; Šali je vpregel Plantana, ki je potrdil, da je kar se da od blizu na svoje oči videl pravi eksemplar človeške ribice izpod Brdavsove hiše. Dvom o tem, ali je Trdina prav slišal in zapisal, se je moral za vselej umakniti . . .

Pod hišo je vse votlo

„Pod našo hišo je vse votlo. Kras, voda, tema – vse kot nalašč za človeško ribico," je počasi sestavljal besede v pripoved Jože Brdavs, ki sem ga poiskal v Novolesu. Že po prvih stavkih se mi je razkril kot načitan in razgledan mož. Govori preprosto, po domače, v nekaj stavkih, česar učenjak ne bi spravil v debelo knjigo. Od njihove hiše navzgor in navzdol da so pod zemljo veliki bazeni vode in da so porinili navzdol le kakšne tri metre cevi, pa so prišli do vode, razkladu.

„Hišo smo gradili 1940, vodnjak pa nekaj stran. Prvič je črpalka potegnila človeško ribico že 1943. Sestra je točila vodo, ko je v lonec čofnila živalca. Seveda ni vedela, kaj je to. Jaz sem bral o kraških pojavih in človeških ribicah, pa mi je bilo kmalu jasno, s čim imamo opraviti. Ni bilo meseca, da ne bi kakšne potegnili. Nekatere so bile ranjene, druge nepoškodovane. Nekatere majhne, druge spet velike, dolge po 30 cm. Nekoč sem tako ujeto živalco poslal v šolo. Menda jo še imajo . . ."

Pred leti so tudi Brdavsovi dobili vodovod in od takrat vodnjaka ne uporabljajo. Tudi človeških ribic od takrat niso videli. Vodnjak čaka, da bo vodovod presahnil. Brdavsovim pomeni skrito rezervo, kajti vode tam spodaj nikoli ne zmanjka, gospodar Jože pa je prepričan, da tudi človeških ribic ni manj, kvečjemu več.

Besedilo in slike:
IVAN ZORAN

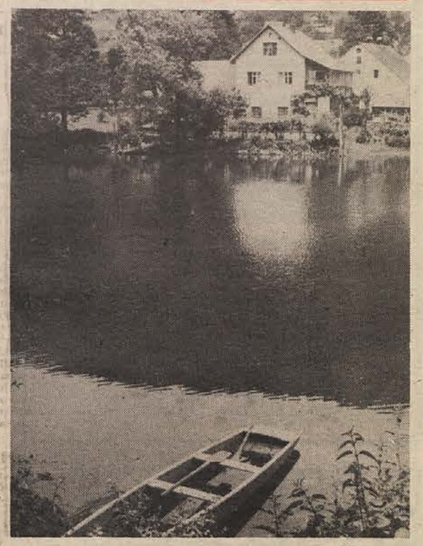

Krka v Vavti vasi: levo od čolna se izliva podzemni Globočec

Brdavsova hiša: dom nad kraško votlino s človeškimi ribicami

KAKO SE JE ROJEVALA NAŠA VOJSKA

Natakarica iz aktivistke

Ludvik Slak iz Trebnjega, brat heroja Jožeta, obuja spomine na napol uspel okrožni plenarni sestanek v gostilni na Rdečem kalu

December 1941 na zunaj ni bil drugačen od svojega predhodnika, ljudje pa so ga doživljali čisto drugače. Tisti, ki so si, osramočeni zaradi suženjstva okupacije, želeli svobode in socialno pravičnejšega družbenega reda. Šestajali so se in kovali oboroženo odpor, slovensko osvobodilno vojsko, ki letos praznuje 30. letnico.

Eden izmed teh sestankov je bil decembra 1941 v gostilni Lojzeta Kresala na Rdečem kalu. Ludvik Slak iz Trebnjega, brat padlega narodnega heroja Jožeta – Silva, je takole opisal „plenum", ki so ga zmotili Italijani, pa se je vseeno srečno končal.

„Bilo je 26. decembra, ko mi je ostalo v spominu, eni pa trdijo, da je bilo 18. januarja. Vem, da je bil cerkveni praznik, V Kresalovo gostilno so prišli Dušan Jereb iz Novega mesta, Mara Rupena iz Mirne peči, Jožko Prijatelj, Perpar iz Dol. Nemške vasi, Kovačić-Efenka iz Mirne peči, vseh ljudi niti poznal nisem. Iz dobmiškega konca so bili razen mene, brata Jožeta in sestre Francke še Jože Kovač iz Lokev, Jože Žukovec iz Vavpče vasi in Stana Štupar iz Dobrniča. Da bi na zunaj bilo videti, kot da gre za kako smučarsko srečanje, so iz oddaljenih krajev prišli udeleženci s smučarsko opremo.

Namen sestanka je bil obrazložiti točke OF ter se pripraviti na oborožen odpor."

Spominjam se, kot bi bilo danes. Sedeli smo za dolgo mizo in se pogovarjali. Neki tovariš iz Novega mesta – mislim, da je bil Jereb – nam je razlagal, kakšen je globlji smisel sklepov vodstva Osvobodilne fronte. Ravno ko je Jožeta Kovača spraševal, kako si on zamišlja uresničitev teh sklepov, je nekdo zavpil: „Italijani!" Po naključju je v vas prišla italijanska patrulja; bilo je štiri ali pet Italijanov, ki so stopili tudi v Kresalovo hišo.

Bili smo iznenadeni. Mislili smo, da smo izdani in obkoljeni. V tem trenutku se je najbolj znašla Mara Rupena. Še preden so Italijani stopili v sobo, je stekla h Kresalovim v drugi konec hiše, jih zaprosila za bel

predpasnik in nam začela streči, kot da smo vesela družba, ki praznuje. Italijani so začeli pregledovati naše izkaznice, brat Jože in Efenko, ki sta bila brez njih, pa sta se neopazno izmuznila mimo kontrole in skozi zadnje okno pobegnila iz hiše.

Ko je patrulja, očitno tudi presenečena in prestrašena zaradi naše številčne premoči, odhajala, se spominjam, je eden naših dejal: „Ja, če bi bili zdajle Italijani nerodni, tudi brez strela bi šlo."

Tako se je končal sestanek, ki je imel le polovičen uspeh, zakaj ni se nam posrečilo dokončno dogovoriti se o konkretnih akcijah."

M. L.

KRPANOV KOTIČEK

Pismo staršem

Dragi starši, mesec maj je praznik mladih, posebno še otrok, vendar so nam še lastni otroci kaj malo mar. Pehate se za novci in puščate doma otroke same, da lažijo naokoli kot piščeta brez koklje.

Nekdaj so imele družine veliko otrok, pa so imeli vsaj pesterne pri hiši. Potlej so porasli domači otroci, ki so varovali mlajše brate in sestrice, da ni prišlo do nesreče, vendar se je tudi to primerilo.

Kakšne so dandanes vaše družine? Vi, mladi, imate komaj enega otroka, nekateri se za vsak slučaj odločijo za dva, kajti nič se ne ve, kaj se lahko vašemu edincu primeri. Na svetu je vse mogoče. Vendar še za tega edinega otroka, ali morda par, ne morete skrbeti in vse naložite svojim ostarelim staršem v breme ali pa pustite vse skupaj vnemar.

Zavoljo vaše malomarnosti imamo zadnje čase toliko nesreč med otroki. Enkrat utonejo v luži ali potoku, drugo pot se pri plezanju kaj prevrne nanje, da jih pomečka ali kako drugače prizadene. Nekateri si s koso ali drugim ostrim orodjem porežejo prste, roke in noge. Kar poglejte jih! Pritrdili mi boste, da govorim resnico.

Nemalokrat stikajo brez opravkov po cestah, da jih povozi, ali pa brez dela hodijo okoli vročih loncev in kotlov, da se opečejo in oparijo. Iznakaženi hodijo po svetu in še revčki so, ker za nesrečo niso sami krivi. Veliko takih otrok sem videl in le-to vam povem, da jih je preveč. Tudi druge škode napravijo obilo. Pod skednji in kozolci radi zakurijo ali pa se učijo pušiti cigarete, da gre zavoljo ognja pogosto vse po zlu.

Starši, vsega jim daste obilo: novcev, prostosti in drugih reči, le ljubezni je premalo, ker ne najdete časa zanjo! Ne bodite na stara leta žalostni, ko bodo oni odrastli, pa vam bodo marsikatero žaltavo zabrusili in vas pustili same. Saj poznate tisto: kakor boš sejal, tako boš žel.

Tudi krvi jim je kaj malo mar. Zakoljejo in pobijejo žival, kot bi kvišku pogledal. Nič jih ne prizadene, a vas, starše, še manj. Še nož ali sekirico jim daste v roke, da opravijo krvavo delo namesto vas, ker se vam žival smili.

Zatorej, dragi starši, svarim vas, da pazite na svoje male. Ako bo šlo tako naprej, bodo brez srca in hujši kot volkovi, ki koljejo vse od kraja. Dajte jim v roke kaj drugega, pravo igračo ali knjigo, le nož, sekiro in ogenj jim vzemite iz rok.

Mene poslušajte, kajti stara kost je modrost, in verjemite mi, da bo tako prav!

MARTIN KRPAN

Upravni odbor

KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE – NOVO MESTO

RAZPISUJE
prosto delovno mesto

– REFERENTA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE II

POGOJI:
dokončana pravna fakulteta I. stopnje ali višja upravna šola ali višja šola za socialne delavce ali njima sorodne šole in 3 leta prakse, poskusno delo 2 meseca

Rok za prijave je 15 dni po objavi.

DOBER GLAS GRE V DEVETO VAS

Mednarodna zmaga novomeških kirurgov

Novomeški kirurški tim je z uspešnim posegom rešil življenje mlademu Angležu, ki se je 16. maja težko poškodoval v avtomobilski nesreči pri Mačkovcu – V znak hvaležnosti – darilo, vredno več milijonov starih dinarjev – Ponesrečenec bo kmalu zapustil bolnišnico

Divjala je nevihta. Po avtomobilski cesti je proti Zagrebu brzel britanski tovornjak – ambulanta. V njem je bilo pet Angležev, za volanom pa je sedel 23-letni Rowland Frederik Waller, doma iz Bournemoutha pri velikem industrijskem mestu Southamptonu. Vidljivost je bila slaba, prišlo je do nesreče. Kamion je pri Mačkovcu zapeljal na bankino, po nekaj metrih vožnje se je zaletel v drevo in tam obtičal. Razen Wallerja, ki je dobil hude poškodbe, so vsi ostali potniki odnesli manjše praske. Vozilo je bilo zelo poškodovano, prednji del je bil popolnoma uničen. Nezavestnega mladeniča so takoj prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer se je odvijal drugi del te drame.

Britanec si je težko poškodoval glavo (pretres možganov), prsni koš, roke in noge, najhuje pa so bila prizadeta jetra. Dežurni zdravnik v bolnišnici je bil dr. Željko Ostojić. Po kratkem posvetu se je začela operacija in bitka za mladeničevo življenje. Izgubil je veliko krvi. Zato je najprej dobil dragoceno tekočino anonimnega darovalca. Kri ga je ohranila pri življenju. Razumljivo, da ravno tako tudi hitri in učinkoviti poseg novomeških kirurgov, ki so se kot vedno z vso resnostjo lotili težkega primera. Več dni so se borili za življenje Angleža, po nekaj dnevih pa je že kazal prve znake prebrodene krize.

Danes se počuti dobro, vsak čas bo sposoben za dolgo pot čez Kanal. Ko sem ga obiskal in mu pokazal sliko uničenega vozila, je začel globoko dihati. Ustrašil sem se, da sem ga prizadel. Kmalu se spet zbral, na obrazu se je pokazal nasmeh

Kirurg Ostojić, ki je obenem tudi tolmač, je povedal, da so imeli malo upanja, da bodo poškodovancu rešili življenje. Vendar sta bila njegova trdna volja in takojšen zdravniški posег odločilnega pomena.

Več tednov so bili v Novem mestu tudi Angleževi prijatelji, ki so prišli obiskat mladeniča. Po več ur na dan so bedeli pri njem, ga spodbujali in mu vlivali novih moči. Waller je namreč pripadnik neke verske skupine, ki je hotela pomagati ljudem v Afganistanu, ki trpijo zaradi očesnega trahoma. V Angliji so zbrali denar, kupili očesno prevozno ambulanto, skupina otočanov pa je žrtvovala svoj dopust, da odpelje darilo v Azijo. Njihova človekoljubna misija pa se je ustavila pri Mačkovcu, vendar na srečo ne s takšnimi posledicami, kot je na začetku kazalo.

Angleži so v novomeški bolnišnici imeli tudi razgovor z ravnateljem prof. primarjem dr. Otonom Bajcem. Ob tej priložnosti so se od srca zahvalili za veliko pomoč, ki so jo novomeški zdravstveni delavci in vsi drugi nudili mladeniču. V znak zahvale so obljubili kolektivu darilo v vrednosti 500 do 1000 funtov šterlingov (22.000 do 44.000 N dinarjev). Tako bo novomeški kirurški oddelek dobil kirurški pripomoček, darilo hvaležnih ljudi iz daljne dežele.

S. DOKL

Poškodovano vozilo – ambulanta angleških državljanov, ki je bilo namenjeno Afganistanu

Mladi Angež se že dobro počuti, zaskrbljenost mu je z obraza izginila, življenje mu je z veliko prizadevnostjo novomeških kirurgov povrnjeno. (Foto: S. Dokl)

F.M.Dostojevski

TUJA ŽENA IN MOŽ POD POSTELJO

„Da, da! Ha, ha, ha, ha! Khi, khi! Smešen, zapackan, Khi, Khi, khi!"

„Vaše blagorodje, vaše blagorodje, sedaj sem pa do kraja srečen! Segel bi vam v roko, pa se ne upam, vaše blagorodje. Vidim, da sem bil v zmoti, toda sedaj so se mi oči odprle. Verjamem, da je moja žena čista in nedolžna! Po krivici sem jo sumničil . . ."

„Žena, njegova žena!" je vzkliknila dama, vsa v solzah od smeha.

„Da je oženjen? Menda ne? Sploh ne bi verjel!" je rekel starec.

„Vaše blagorodje, da – žena, ona je vsega kriva, hočem reči, jaz sem kriv: sumničil sem jo; vedel sem, da je domenjen sestanek v tej hiši zgoraj. Prestregel sem bil pismo, se zmotil v nadstropju in tako obležal pod posteljo . . ."

„He, he, he, he!"

„Ha, ha, ha, ha!"

„Ha, ha, ha, ha!" se je nenadoma zakrohotal še Ivan Andrejevič. „O, kako sem srečen! O, kako je čudovito, ker smo vsi tako složni in srečni! In moja žena je popolnoma nedolžna! O tem sem skoraj prepričan. Kaj ne, da je res tako, vaše blagorodje?"

„Ha, ha, ha! Khi, khi! Ali veš, dušica, katera bo to? je nazadnje rekel starec, ko je ukrotil smeh.

„Katera? Ha, ha, ha! Katera?"

„Tista lepotičica, ki tako zaljubljeno obrača oči in hodi s tistim gizdalinom. Prav ona je! Stavim ne vem kaj, da je prav ona!"

„Ne, vaše blagorodje, prepričan sem, da ni. Popolnoma sem prepričan!"

„O, ljubi bog, vi zapravljate čas!" je kriknila dama in se zresnila. „Hitro pojdite gor, morda ju še zalotite."

„Saj bom res skočil gor, milostljiva. Vendar ne bom nikogar zalotil! To ni ona, sem trdno prepričan. Ona je sedaj doma! Jaz sem pa le ljubosumen, nič drugega . . . Kaj mislite, milostljiva: jo bom res zalotil zgoraj?"

„Ha, ha, ha!"

„Hi, hi, hi! Khi, khi!"

„Pojdite no, brž pojdite! Potem pa nama pridite povedat!" je vzkliknila dama. „Ali pa še bolje: pridite jutri zjutraj, pa še njo pripeljite: rada bi jo spoznala."

„Zbogom. vaše blagorodje, zbogom, milostljiva!" je rekel Ivan Andrejevič, ki je pritekel nazaj v sobo, čeprav se je bil že poslovil. „Prav gotovo jo bom pripeljal. Joj, kako je lepa! Kot bi jo bil slaščičar naredil. In veste: steče, se zaplete v lastno dlako in pade. Taka je, vidite! Ženo sem celo vprašal: zakaj, ljuba moja, pa kar naprej pada? Veš, nožice se zapletajo ljubčici, mi je odgovorila. Iz sladkorčkov, iz samih sladkorčkov je narejena, prav res, milostljiva! Zbogom, vaše blagorodje! Zelo zelo sem vesel, da smo se spoznali!"

Ivan Andrejevič se je priklonil in odšel.

„Hej, gospod!" je starec zaklical za njim.

Ivan Andrejevič se je vrnil še tretjič.

„Veste, Vaska, našega muca nikjer ne najdem. Ste ga morda videli, ko ste ležali pod posteljo?"

„Ne, nisem ga videl, vaše blagorodje. Veste, res sem vesel, da smo se spoznali. In štejem si v čast . . ."

„Vaska je prehajen in kar kiha pa kiha! Natepsti ga bo treba!"

„Saj, vaše blagorodje. Domače živali je včasih res treba kaznovati, to je vzgojni ukrep."

„Kaj?"

„Pravim, vaše blagorodje, da je vzgojno kaznovanje domačih živali nujno; s tem jim vcepimo pokorščino."

„Aha! . . . No, zbogom, zbogom, le to sem še hotel vedeti."

Ko je Ivan Andrejevič prišel na ulico, je dolgo stal tako, kakor bi čakal, da ga bo vsak hip zadela kap. Z glave je snel klobuk, si obrisal s čela mrzlo pot, zamižal, o nečem premišljeval, nato pa šel domov.

Kako debelo je pogledal, ko je doma zvedel, da je Glafira Petrovna že davno prišla iz opere; bolj jo zob, zato je poslala po zdravnika in po pijavke, sedaj pa leži v postelji in čaka Ivana Andrejeviča.

Ivan Andrejevič se je najprej udaril po čelu, potem je naročil vode, se umil in očistil, nakar je šel v ženino spalnico.

„Le kod se klatite ves večer? In kakšni ste? Nikomur podobni! Kam ste bili izginili. Samo pomislite, gospod: vaša žena umira, vas pa po vsem mestu ne najdejo. Kje ste bili? Menda me niste spet lovili, da bi preprečili sestanek, ki sem ga bila napovedala bogve komu. Sramujte se, gospod! Ste kakšen mož? Skoraj bodo s prstom kazali za vami!"

„Dušica!" je rekel Ivan Andrejevič.

Tedaj pa je začutil tako zadrego, da je moral poseči v žep po robec in pretrgati začeti pogovor, ker mu je zmanjkalo besed in misli in poguma . . . Toda kakšno prescnečenje, groza, in strah, ko je hkrati z robcem iz žepa padla pokojna Amiška! Ivan Andrejevič je pozabil, da je tedaj, ko je moral zlesti izpod postelje, v obupu in nepopisnem strahu stlačil v žep Amiško, ker je rahlo upal, da bo s tem zabrisal sledove, skril dokaz svojega zločina in tako ušel zasluženi kazni.

„Kaj pa je to? " je kriknila soproga. „Crknjen pes! O bog! . . . Kje si ga pobral, kod si hodil? Takoj povej, kje si bil? "

„Dušica!" je odgovoril Ivan Andrejevič od strahu še bolj mrtev kakor Amiška. „Dušica . . ."

Sedaj pa pustimo našega junaka – do prihodnjič, kajti sedaj se začne povsem nova in drugačna zgodba. Kdaj kasneje vam bom povedal vse te nesreče in udarce usode. Toda priznajte, da je ljubosumnost neodpustljiva strast, še več: nesreča! . . ."

KONEC

SLOVENIJALES – STILLES

TOVARNA STILNEGA POHIŠTVA IN NOTRANJE OPREME, SEVNICA

objavlja prosta delovna mesta:

1. **planerja materiala**
2. **konstruktorja**
3. **vodje vzdrževanja strojev in naprav**

POGOJI:

pod 1. in 2. lesnoindustrijski tehnik s 3 leti delovnih izkušenj v stroki.
Stanovanje zagotovljeno.

pod 3. strojni tehnik s 6 leti delovnih izkušenj v stroki, potrebna praksa pri vzdrževanju strojev in instalacij, električnih instalacij in naprav

Kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti.
Kandidati naj svoje vloge pošljejo na naslov podjetja v 10 dneh po objavi.

POTA IN STRANPOTA

§

Dežurni poročajo

KRAJA V GRADU – Rajko Pintar, delavec Krke, je 13. junija prijavil miličnikom, da mu je nekdo prejšnji dan, ko je bil na delu, ukradel 200 dinarjev. Denar je bil v denarnici, ta pa v obleki, ki jo je imel v sobi na Starem gradu.

OB KMEČKO ORODJE – Lovro Žvagelj iz Mirne peči je prijavil novomeškim miličnikom, da mu je nekdo vlomil v zidanico v Ždinji vasi in odnesel za 600 din kmečkega orodja.

DO IZTREZNITVE – 14. junija zjutraj so prometni miličniki pridržali do iztreznitve Maksimiljana Korelca iz Straže, ker so ga osumili, da je vinjen vozil motorno kolo. 13. junija okrog 23. ure pa so pridržali Franca Urbanča iz Pristave pri Leskovcu, ker se je s pony-ekspresom vinjen vozil po cesti Ljubljana–Zagreb. Oba sta se upirala miličnikom.

KOLO SO MU UKRADLI – 15. junija zvečer je Anton Jakše iz Škrjanč prijavil, da mu je nekdo izpred doma JLA v Novem mestu ukradel črno moško Rogovo kolo. Moško kolo pa so ukradli tudi Branku Grubačeviču. Spravil ga je v kolesarnici PTT Novo mesto.

PREREZAL SEDEŽ – Novomeški železničarji so 16. junija zalotili 21-letnega Bojana Brajdiča z Otočca, ki je v motornem vlaku med vožnjo od Karlovca proti Novemu mestu z lovskim nožem prerezal sedež.

GRDO OBNAŠANJE – V gostilni v Gotni vasi se je 18. junija pod vplivom alkohola nedostojno obnašal Tomislav Vrkić iz Novega mesta. Zagovarjati se bo moral pri sodniku za prekrške.

KALILCI NOČNEGA MIRU – 19. junija okrog dveh zjutraj so se v novomeško naselje Nad mlini pripeljali z dvema avtomobiloma neznani razgrajači. Razbijali so po oknih in jih nekaj tudi razbili ter motili počitek stanovalcev. Občana, ki jih je opozoril na red, so se celo fizično lotili. Miličniki so kmalu ugotovili, da je eden izmed razgrajačev M. L. iz Radohove vasi. Ko bodo zvedeli za imena, bodo kalilce nočnega miru prijavili sodniku za prekrške.

GROZA OB ŠTEVILKAH:

Krvave jugoslovanske ceste

Neslavni rekorderji: na jugoslovanskih cestah umre vsak dan po 12 ljudi, vsako leto pa je še nekaj deset tisoč poškodovanih v nesrečah

Suhoparno ugotavljajo statistiki: na jugoslovanskih cestah umre vsak dan 12 ljudi, več deset tisoč je vsako leto ranjenih. Mnogi od teh ostanejo vse življenje invalidi. Žalostno je, da smo med prvimi v Evropi po številu prometnih nesreč in po številu žrtev.

Prometna stiska postaja na naših cestah vse bolj očitna, ker imamo pač ceste, grajene z miselnostjo izpred desetih in dvajsetih let, ko so bili pri nas avtomobili še redkost.

Danes pa se po jugoslovanskem asfaltu in makadamu prevaža že milijon avtomobilov. Gostota prometa je recimo na cesti E 94 Ljubljana–Zagreb, ki smo jo včasih ponosno imenovali avtomobilska cesta, trikrat ali celo štirikrat večja od dovoljene zgornje meje za varen promet. Tako trdijo strokovnjaki.

Pri nas pač ne moremo nič narediti: še naprej je promet pregost, vozniki pa zato še bolj nedisciplinirani. Kolesa se zato vse prepogosto vrtijo naravnost – v smrt.

Tudi dolenjske ceste so letos vse bolj krvave. Po sorazmernem zatišju v prvih mesecih, ko je celo kazalo, da bo nesreč in ponesrečencev manj, zdaj žal ni več tedna brez nekaj smrti. Še tako ostri in dobri prometni predpisi, še toliko miličnikov in še toliko kazni ne zaleže dosti, če skoči iz mirnega, delovnega človeka v avtomobilu zver, ki ne pusti nikogar predse in ki pozna eno samo geslo: „Naprej za vsako ceno, nikogar spustiti predse, čim hitreje, čim hitreje!"

Naše šolanje v dobre šoferje, v tovariše na cestah in v ljudi za volanom traja dolgo, predolgo. Na cestah pa umirajo ljudje!

J. SPLICHAL

PROMETNA SODBA:

Kako sposoben šofer?

Branko Vovko z Rateža je bil že četrtič kaznovan zaradi ogrožanja javnega prometa!

Pred poroto okrožnega sodišča v Novem mestu, ki ji je predsedoval sodnik Janez Pirnat, je prejšnji torek sedel 30-letni Branko Vovko z Rateža, ki je zdaj šofer pri Pionirju. Zagovarjal se je, ker je 18. oktobra 1970 s fičkom tako nepazljivo peljal z Glavnega trga proti Kandiji, da je podrl 84-letnega Urbana Dolinarja in ga zbil po cesti 6 metrov. Starček je naslednji dan v novomeški bolnišnici umrl. Vovko je začel zavirati šele tedaj, ko je pešec že stopil na cesto, čeprav bi ob pazljivi vožnji to lahko opazil že prej, saj je bil Dolinar tam – tako so povedale slučajne priče – edini, ki je nameraval čez cesto.

Vovko se je zagovarjal, da je Dolinar nenadoma stopil pred avto in da se je pravzaprav pešec zaletel v fička. Izvedenec patolog pa je to ovrgel, ker so poškodbe, ki jih je imel Dolinar, mogoče le pri čelnem trčenju.

Vovko je bil doslej že trikrat obsojen zaradi kaznivih dejanj ogrožanja javnega prometa: vedno je grobo izsiljeval prednost. Decembra lani ga je občinsko sodišče zaradi dveh takih dejanj obsodilo na 6 mesecev zapora in 700 dinarjev kazni, zdaj pa je dobil 10 mesecev zapora. Upoštevaje še prejšnjo kazen je dobil enotno novo kazen: 14 mesecev zapora in 700 dinarjev kazni, dve leti po prestani kazni pa ne bo imel vozniškega dovoljenja. Sodba še ni pravnomočna.

MED PARAGRAFI

Nesramno izzivanje

»Osel, si se zbudil?« to je še najmilejši klic, ki ga lahko ponoči slišiš iz telefona

Po Beli krajini se je v nočnih urah močno razpaslo izzivanje po telefonu. Dogaja se, da lastnik telefonskega aparata v zasebnem stanovanju zbujen plane

Neznanec pri telefonu

k telefonu, zasliši pa dolgo vrsto izbranih kletvic, nesramnih besedi, pa tudi lajanje, mukanje in druge glasove.

Ker neznanci takole kličejo vsevprek, tudi miličnike in druge javne delavce, bo treba tovrstnemu huliganstvu stopiti na prste. Kdor si ponoči dovoli tako nesramnost, mora na primer v Metliki ali v Črnomlju klicati iz zasebnega stanovanja ali iz delovnih organizacij, kjer imajo nočno dežurno službo, ker javnih telefonskih govorilnic ni. Krog možnih telefonov, od koder prihajajo pozivi, je razmeroma majhen.

Domnevajo, da gre za skupino ali posamezne mlajše ljudi, ki kličejo iz gole objestnosti, verjetno v vinjenem stanju. Starši bi lahko najprej prišli nepridipravom na sled, če bi malo bolj pazili na telefonske račune. Dogaja se, da se nekateri čudijo, od kod tako visok račun za pogovore, ne pomislijo pa, da se v njihovi odsotnosti lahko marsikaj dogaja.

Čeprav tisti, ki si po telefonu privošči nesramnost, običajno skuša spremeniti glas, so nekatere vendarle prepoznali. Na nekaj osumljenih bodo še bolj pazili. Prej ali slej zlikovci kazni ne bodo ušli.

A. D.

med paragrafi

TATOVI KORUZE:

Častilci satanovih opravil

Človek je umrl, bratje po imenu pa so s ceste kradli razsuto koruzo – V eni uri so jo odpeljali eno tono: z avtom, z volmi . . .

Kdor sočloveku ne pomaga v nesreči, ni vreden imena človek, pravimo. Kakšno ime si zasluži mrhovinar, ki iz sočlovekove stiske in nesreče kuje svoj dobiček? Je to satan, žival ali kaj drugega?

V Ruhni vasi je 12. junija nekaj po polnoči silovito počilo. Tovornjak – hladilnik se je zaletel v stoječi tovornjak s prikolico. En človek je izdihnil, dva sta bila hudo poškodovana. Prišla je komisija: pregledala je položaj, poiskala vzroke za nesrečo, izmerila vse potrebno. Dolgo je bilo njeno delo: ob šestih zjutraj so preiskovalci odšli. Dobro uro pozneje so prišli k razbitinam miličniki.

Kaj se je zgodilo v uri, ko sta bila razbita tovornjaka sama? Iz hladilnika so se raztresle jagode, s tovornjaka se je po cesti in ob njej razsula koruza . . .

Pa so prišli: Ivan Dulc iz Stranj s fičkom in prikolico – odpeljal je 200 kg koruze. Jože Božič iz Dobrave z volovsko vprego – vola sta potegnila 250 kg koruze. Frančiška Mencin in Olga Ponikvar iz Stranj ter Rozalija Mojstrovič in Justina Malnar iz Tomažje vasi so koruzo trpale v vreče . . . Vsega skupaj so odnesli skoraj tono koruze in jo poskrili po bližnjih kozolcih in ob njivah.

Miličniki so hitro ukrepali, koruza je vrnjena. Napisali so tudi prijave javnemu tožilcu.

Človek je izdihnil, dva sta v bolnišnici. Ljudje, nikar satanovih opravil!

NEPOTREBNA ZASKRBLJENOST

V ponedeljek okrog polnoči je zaskrbljen Novomeščan po telefonu obvestil miličnike, da visi z mostu čez Krko človek, ki lahko vsak čas pade v vodo. Miličniki so odhiteli na kandijski most, kjer so ugotovili, da so delavci nekaj popravljali na mostu.

Smrt pod vozom

Alojz Ivančič iz Mokronoga se je 16. junija popoldne peljal na vozu po klancu od Spodnjega Lakenca proti Čelevcu. Med vožnjo po klancu je odvil zavoro, gumi voz je naglo zdrsnil naprej, zato sta se konja splašila. 60-letni Ivančič se je nagnil z voza in skušal zavreti, vendar je omahnil in padel kod kolo. Dobil je tako hude poškodbe, da je bil takoj mrtev.

Kazen za smrt

Senat okrožnega sodišča v Novem mestu, ki mu je predsedoval sodnik Janez Pirnat, je obsodil Jožeta Kinka (35 let) iz Brestanice na 8 mesecev zapora, pogojno za dobo dveh let. Kink je 18. marca lani popoldne s fičkom na cesti Senovo–Brestanica povozil 72-letnega pešca Antona Šarlaha ter ga tako poškodoval, da je čez tri dni umrl. Sodišče je menilo, da je Fink vozil neprevidno in nepazljivo, upoštevalo pa je tudi krivdo pešca.

Izgubila skoraj pol milijona

Izgube ni prijavila – Pošteni najditelj je Franc Pezdirc iz Šalke vasi pri Kočevju

Žensko torbico s 4.301,30 din, raznimi dokumenti in drugimi stvarmi – se pravi, da je skupna vrednost znašala skoraj pol milijona starih din – je 16. junija okoli 1. ure našel na cesti med Staro cerkvijo in Kočevjem Franc Pezdirc iz Šalke vasi 30 pri Kočevju, ki se je peljal domov z avtom.

Usnjeno torbico z vso vsebino je nato predal postaji milice v Kočevju, kjer so ugotovili, da je vse skupaj last domačinke Barice Pertinač, 68 let, ki sicer stalno živi v Zagrebu. Franc Pezdirc se je spomnil, da je res med potjo pri Stari cerkvi srečal Pertinačevo, ki je stala sredi ceste in kazala očitne znake vinjenosti.

Pertinačeva izgube torbice ni prijavila, pač pa so jo miličniki obvestili, kaj so našli. Miličniki so še prej v skladu s predpisi odtegnili za najditelja 645,19 din. Vendar je najditelj vzel le 500 din, vse ostalo pa je dobila lastnica vrnjeno. Lepo se je zahvalila najditelju in kolektivu postaje milice.

p-c

TOVORNJAK POBEGNIL

V ponedeljek zjutraj ob 5. uri je Friderik Guček iz Loč pri Dobovi peljal tovornjak s prikolico proti Ljubljani. Pri Karteljevem ga je dohitel drug tovornjak in ga začel prehitevati prav tedaj, ko je iz ljubljanske strani pripeljal naproti še tretji tovornjak. Neznani voznik tovornjaka, ki je prehiteval Gučkovo vozilo, je naglo zavil pred Gučka in oplazil njegov tovornjak. Guček je zavrl in zapeljal na rob ceste, tovornjak pa je zdrsnil v kamniti vsek. Škode je za 10.000 dinarjev, krivec pa je pobegnil in ga niso našli.

ZASAČENA PRI TATVINI

V ponedeljek okrog 12. ure so v novomeški trgovini Alpina zasačili A. Ž. iz Ravnega, ko je ukradla žensko torbico Jožici Košak iz Ločne. Predali so jo preiskovalnemu sodniku.

JANEZ HUDOROVAC Z GAVGEN HRIBA:

»Tomo, zdaj si gotov!«

Za hudo telesno poškodbo 14 mes. zapora

Tako je po izpovedi Martina Hudorovca in Zdravka Cajnarja rekel Janez Hudorovac (35 let) z Gavgen hriba pri Gradcu svojemu svaku Tomažu Hudorovcu in naperil vanj lovško puško. Tomo je skočil in zagrabil za cev, vendar mu jo je Janez iztrgal, stopil dva koraka nazaj in ga ustrelil v levo nogo pod kolenom. To je bila huda telesna poškodba brez hujših posledic.

Zgodilo se je pri Rakarjevi gostilni v Gradcu 20. marca zvečer okrog 21.30. Janez je imel rojstni dan. S svakom sta bila sprta že lep čas, to pa naj bi bilo povračilno dejanje za bunke po glavi in ustih, ki mu jih je naložil v isti gostilni Tomaž, kake tri tedne prej. Janez pravi, da se je svak vmešaval v njegove družinske zadeve.

Petčlanski senat okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarič, je prejšnjo sredo obtožil Janeza Hudorovca hude telesne poškodbe in mu prisodil 14 mesecev zapora. Tako je prekvalificiral dejanje, ker naj bi se Janez zagovarjal zaradi poskusa uboja. Vendar pa ni bilo mogoče ugotoviti, da je imel Janez namen Tomaža ubiti, nasprotno: vse je kazalo, da ga je hotel samo poškodovati.

Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo odkrito priznanje, štiri majhne otroke, ki so brez strehe nad glavo (Cigani so jim zažgali barako), obžalovanje in konflikten položaj. Kot obtežilno pa so šteli, da je na enak način 15. januarja obstrelil Borisa Hudorovca, za katerega je menil, da mu je zažgal streho nad glavo. Hudorovcu so odvzeli lovsko puško, za katero ni imel dovoljenja. Sodba še ni pravnomočna.

ZRAVEN NOVOMEŠKE BOLNIŠNICE:

Kradla v ukradenem

15-letna tatiča so pregnali miličniki, ki jih je obvestil delavec Anton Gazvoda

Anton Gazvoda, delavec novomeškega Pionirja, je 13. junija okrog 21. ure zalotil dva mladoletnika pri novomeški bolnišnici. Videl ju je, kako sta hotela z avtomobila odviti smerna kazalca, zato je brž poklical miličnike.

Ti so prišli ravno še ob pravem času, da so ujeli 15-letnega Z. R., ko je z izvijačem šaril po avtomobilu, medtem ko je drugi, približno enako stari fantalin pobegnil. Z. R. trdi, da ga pozna samo po imenu, sicer pa da ne ve, kdo je.

Zgodbe pa tu še ni konec. Miličniki so si zapisali registrsko številko parkirane „škode": LJ 712-06. In kaj so ugotovili? Ta avto je bil sredi maja ukraden Budimiru Vladkoviču iz Ljubljane.

Tako sta mladoletna ljubitelja tujih avtomobilov storila vsaj eno dobro delo: poskrbela sta, da je „škoda" prišla v roke Ljubljančana prej, kot bi jo sicer dobil.

Vsa pohvala tudi delavcu Gazvodi, ki je hitro ukrepal in morda pripomogel, da bosta mladoletna tatiča s krivih poti prišla na prave . . .

KRONIKA NESREČ

ŽUPELEVEC: NI NAZAKAL SMERI – 14. junija popoldne se je Jože Bevc iz Župelevca s pony-ekspresom peljal od trgovine v Župelevcu proti križišču za Kapele. Pred križiščem ni nakazal smeri, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal z osebnim avtomobilom Rafael Šundler iz Brežic. Kljub močnemu zaviranju ni mogel preprečiti trčenja: Bevc se je poškodoval po obeh nogah.

RATEŽ: V ŠKARJE – Alojz Smrke iz Gotne vasi je 14. junija pri Ratežu prehiteval tovornjak, ko se je s fičkom naproti pripeljal Božidar Gošte iz Šentjerneja. Avtomobila sta čelno trčila. Gošte se je hudo poškodoval, sopotnica v Smrketovem avtomobilu Radmila Šerović pa ima lažje poškodbe. Škode je za 15.000 din.

STARA LIPA: NEZAVESTEN MOPEDIST – 14. junija zvečer je Nikola Puščak iz Pribanjcev pri Stari Lipi trčil v moped, ki je nenadoma zavil na levo na stransko cesto. Mopedist Rok Lovrin iz Stare Lipe je obležal nezavesten, fičko pa je zaneslo še v ograjo. Lovrina so odpeljali v novomeško bolnišnico, škode pa je za 5.000 din.

BRESTANICA: V TOVORNJAK – 15. junija dopoldne se je Jože Plevčak iz Latkove vasi na križišču v Brestanici zaletel v zadnje levo kolo tovornjaka, ki ga je vozil Jože Grmšek iz Raven. Škode je za 2.000 din.

SELA: PO LEVI – Franc Strniša iz Semiča je z mopedom pripeljal po levi strani ceste in se zaletel v fička, ki ga je 15. junija popoldne peljal iz Vrtače proti Semiču Jože Poljanc iz Vrtače. Strniša je laže poškodovan, škode pa je za 4.500 dinarjev.

METLIKA: KOLESAR NA PRTLJAŽNIKU – Željko Kokot iz Rosalnic se je 16. junija z avtom peljal po Cankarjevi cesti v Metliki. S stranske poti je nenadoma pripeljal kolesar Ignac Vancaš. Kokot je zadel kolesarja, da je padel na pokrov prtljažnika in nato na cesto. Vancaš se je laže poškodoval, škode pa je za 4.000 dinarjev.

STRANSKA VAS: PO GRAMOZU – Novomeščan Vanja Berger se je 16. junija zvečer peljal s fičkom iz Stranske vasi proti Škrjančam. Na cesti, ki je posuta z gramozom, je avto začelo zanašati, da je zapeljal na travnik. Berger se je hudo poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, na avtomobilu pa je za štiri tisočake škode.

GRADAC: V MOSTIČEK – Črnomaljčan Bojan Ipavec se je 17. junija zjutraj peljal s fičkom proti Črnomlju. V ovinku je avto zaneslo v jarek, da je trčil v mostiček, ki je bil položen čez jarek. Škode je za 6.000 din, voznik pa je laže poškodovan.

ČRNOMELJ: PADEC MOPEDISTA – Črnomaljčan Pavle Jerman se je 17. junija dopoldne pri železniškem nadvozu z mopedom prevrnil. Poškodoval se je po glavi in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, na mopedu pa je za 300 din škode.

ODRGA: NA TRAVNIK NA STREHO – Ivan Solce iz Ljubljane je 17. junija dopoldne pri Odrgi na mokri cesti zapeljal na levo na travnik, kjer se je avto prevrnil na streho. Poškodovano voznikovo hčer Darko Lesjak so odpeljali v novomeško bolnišnico, škode na avtomobilu pa je za 15.000 dinarjev.

MIRNA: V ŽIVO MEJO – Franc Milošič iz Slovenske vasi je 17. junija na Mirni zapeljal z mokre in blatne ceste v živo mejo, od koder ga je odbilo na levo. Voznika je vrglo iz avtomobila, da je obležal na cesti, vendar se mu ni nič zgodilo. Škode je za 3.000 din.

JEZERO: ZANAŠALO MERCEDES – 17. junija popoldne je pri Jezeru ob robu ceste obstal tovornjak. Ker je prihajala naproti kolona vozil, je ob tovornjaku ustavil avtobus, ki ga je vozil Drago Irh iz Straže pri Novem mestu. Z mercedesom nemške registracije se je naproti pripeljal Zoran Sredojević. Njegov avto je na mokri cesti začelo zanašati in se je zaletel v avtobus, da je škode za 4 tisočake.

ŽUŽEMBERK: MOPED IN PONY-EKSPRES – 18. junija okrog poldne se je Ivan Vidmar iz Sadinje vasi pripeljal z mopedom v Žužemberk. Od Dobrniča se je takrat pripeljal s pony-ekspresom Miha Krakar iz Ljubljane, ki je peljal tudi 4-letnega Tomaža Kocjančiča. Mopedist in kolesar sta trčila, vsi trije so padli po cesti. Ivan Vidmar se je hudo poškodoval, otrok ima lažje odrgnine, Krakar pa je ostal cel. Škode je za 400 din.

DOL. GRADIŠČE: AVTO NA BANKINI – Drago Vasič iz Dolnjih Kamenc se je 18. junija peljal s fičkom proti Dolenjskim Toplicam. V Dol. Gradišču je avto zaneslo na bankino, tako je izruval tri smernike, nato pa zapeljal s ceste. Fičko je obstal na strehi 14 metrov pod cesto. Sopotnica 86-letna Marija Može iz Dol. Kamenc je zaradi hudih poškodb nekaj ur po nesreči umrla, laže pa sta se poškodovala voznik in njegova mati. Na fičku je za 12.000 din škode.

DRUŽINSKA VAS: Z MOTORJEM POD CESTO – Franc Vodopivec iz Šmalčje vasi se je 18. junija z motorjem „Jawa" peljal proti Šmarjeti. V ovinku pri Družinski vasi ga je zaneslo na bankino, nato pa se je prevrnil pod cesto. Poškodovanega motorista so odpeljali v novomeško bolnišnico, na „Jawi" pa je za 2.000 din škode.

ZA VSE IN ZA VSAKEGA
knjižna zbirka
PREŠERNOVE DRUŽBE
žepni romani
LJUDSKA KNJIGA
revija
obzornik

VIŠJA ŠOLA za organizacijo dela v Kranju

RAZPISUJE

vpis v študijsko leto 1972-73

Kandidati se lahko vpišejo:

1. V ORGANIZACIJSKO SMER Z

a) organizacijsko-proizvodno usmeritvijo

b) organizacijsko-poslovno usmeritvijo

2. V RAČUNALNIŠKO SMER

Predavanja za redne študente bodo v Kranju; za izredne študente pa bo šola predvidoma organizirala predavanja v Kranju, Ljubljani, Celju, Mariboru, Velenju, Sevnici, Novi Gorici in Kopru.

Informacije o pogojih vpisa dobijo interesenti v tajništvu šole, Prešernova c. 11/II, telefon 22-834 in 22-846

ŠTIPENDIJE!

TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST NOVO MESTO
Ljubljanska cesta 2

razpisuje
štipendije za šolsko leto 1972/73

- **za srednjo vzgojiteljsko šolo – 6 štipendij**
- **za študij matematike in fizike na PA – 4 štipendije**
- **za študij na Pedagoški akademiji v Ljubljani – redni oddelek za razredni pouk v Novem mestu – 10 štipendij**
- **za študij na Pedagoški akademiji – oddelek za glasbo – 4 štipendije**
- **za študij na Pedagoški akademiji – slovenščina, nemščina – 2 štipendiji**
- **za študij telesne vzgoje na visoki šoli – 2 štipendiji**
- **za šolanje na gimnaziji – pedagoški oddelek – 6 štipendij**

Prošnje je treba vložiti takoj po končanem pouku šolskega leta 1971/72.
Prošnji priložite:
— spričevali zadnjih dveh šolskih let,
— potrdilo o premoženjskem stanju staršev,
— potrdilo o višini osebnih dohodkov članov družine.

Višina mesečnih štipendij je usklajena z družbenim dogovorom o štipendiranju učencev in študentov v občini Novo mesto.

Komisija za razpis delovnih mest podjetja

INKOT TREBNJE

RAZPISUJE

prosta delovna mesta:

1. VODJA OBRATA V MOKRONOGU

2. VODJA SKLADIŠČA

3. VEČ KV KLJUČAVNIČARJEV

4. VEČ KV STRUGARJEV

5. VEČ KV KLEPARJEV

Pogoji za sprejem:

pod 1. srednja tehnična šola strojne ali kemijske stroke z najmanj 2 letoma prakse oziroma VKV ključavničar z najmanj 5-letno prakso

pod 2. skladiščna ali trgovska šola z najmanj 5-letno prakso v skladiščni službi

pod 3., 4., 5. dokončana industrijska ali obrtna šola

Kandidati naj pošljejo prošnje na naslov: »INKOT« Trebnje, komisiji za sprejem in odpoved delovnih razmerij. Nastop službe pod 1., 2., 3., 4. in 5. možen takoj. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Osnovna šola Katja Rupena v Novem mestu

razpisuje za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta:

- **pomočnika ravnatelja**
  U ali PU
- **učitelja za slovenščino – knjižničarstvo**
  PU ali P
- **učitelja glasbenega pouka**
  PU ali P

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ZAPISEK Z OSMEGA ZBORA POŠTNIH DELAVCEV

PTT: zgledni odnosi in uspehi

Deveti zbor bo čez dve leti na območju novomeške občine – Najnovejši uspeh: brežiška ATC razširjena od 300 na 500 telefonskih številk, naročena pa je tudi že povečava na 1000 številk – Kopica novih načrtov za nadaljnji vzpon ptt službe v pokrajini

Okoli 600 ljudi, delavcev podjetja za ptt promet iz Novega mesta in njihovih svojcev, se je v nedeljo udeležilo desete obletnice obstoja podjetja na 8. zboru poštnih delavcev v Čateških Toplicah. Take udeležbe na dosedanjih zborih še ni bilo: slavje je bilo hkrati posvečeno življenjskemu jubileju predsednika republike tovariša Tita. 74 delavcem podjetja, ki so v stroki 20 in več let, so podarili spominska darila.

Glavne značilnosti v dosedanjem razvoju podjetja je na zboru naštel Leon Skrabl, predsednik delavskega sveta PTT Novo mesto, ki je poudaril izredno hiter razvoj posodobljanja ptt naprav v 7 občinah širše Dolenjske in Spod. Posavja. V šoli delavskega samoupravljanja so se v 10 letih zvrstile že tri četrtine zaposlenih delavcev podjetja, modernizacija te pomembne panoge pa se spričo razumevanja vseh občinskih skupščin in večine delovnih organizacij nenehno širi. O sadovih prizadevnih poštnih delavcev je govoril tudi Jakob Berič, direktor podjetja, ki je prav tako posebej podčrtal pomen sodobnih komunikacij v pokrajini, brez katerih si sedanjega razvoja gospodarstva na Dolenjskem sploh ne bi mogli zamisliti.

Oba govornika sta naštela vrsto uspehov, zamisli in trenutnih ter dolgoročnih načrtov podjetja za PTT promet Novo mesto: za to bomo ob ugodni priložnosti potrebovali precej več prostora, kot nam ga dovoljuje tole skromno poročilo. Poudarimo naj, da je zbrane poštne delavce prisrčno pozdravil Vinko Jurkas, predsednik ObS Brežice, slavja pa se je udeležil tudi Avgust Avbar, predsednik ObS Novo mesto. Jože Gerbec, direktor Združenega PTT podjetja za Slovenijo, je čestital dolenjskim poštnim delavcem za zgledne in pomembne uspehe, naštel pa je hkrati vrsto nalog, ki so zdaj pred to koristno in prepotrebno javno službo v SRS in SFRJ.

Moški pevski zbor „Bratov Milavcev" iz Brežic, je skrbel za visoko raven kulturnega dela sporeda, ob katerem so se zbrani s toplimi besedami ponosa in zahvale spominjali življenjskega jubileja predsednika Tita. Nagrajene zaslužne delavce podjetja so sodelavci in gostje pozdravljali s prisrčnim odobravanjem, prijetna zabava s športnim in zabavnim sporedom pa je združevala množico do večernih ur.

TONE GOŠNIK

Nehati

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ker je bilo v gradivu častnega razsodišča večkrat omenjeno podjetje Komet oziroma njegov direktor, je konferenca sklenila, naj komunisti iz Kometa in tamkajšnja sindikalna organizacija razpravljajo o idejnomoralni plati direktorja in se zavzamejo, da bo zadevo obravnaval tudi delavski svet. Obenem so pozvali vodstvo partijske organizacije v Beti (za katero so nekateri predlagali kazni, a niso bile izglasovane), naj bi z nadaljnjim delom med članstvom in pravilno usmeritvijo dokazala privrženost načelom Zveze komunistov.

Če so v Metliki s tem zares naredili križ čez pretekle razprtije, ki so hromile celotno družbenopolitično delovanje v občini, bo pokazala že najbližja prihodnost. Ne bo lahko vsega tega razlagati članstvu v osnovnih organizacijah. Toliko bolj, če upoštevamo besede, ki jih je v uvodu metliške konference med drugim izrekel član častnega razsodišča: „Odgovornost se stopnjuje s stopnjo odgovornosti, ki jo nekdo ima." V Štefaničevem primeru, ko je kot sekretar občinskega komiteja ZKS barantal s partijsko članarino v svojo korist, je krivda toliko večja in je ne spremeni tudi dejstvo, da je spornih 5000 din medtem vrnil.

R. BAČER

SEVNICA – V torek je bil v Kozjem sestanek komisije izvršnega sveta SRS za pospeševanje razvoja zaostalih območij. Sodelovali so tudi predstavniki sevniške občine in drugih posavskih občin.

NA KRATKO

KOČEVJE – O načrtu dela temeljne kulturne skupnosti letos in za obdobje 1973/75 bo razpravljal danes svet za kulturo, izoobraževanje in telesno vzgojo.

CERKLJE OB KRKI – V nedeljo bo na letališču slovesen zaključek športnega prvenstva vojnega letalstva in protiletalske obrambe.

KOČEVJE – O asfaltiranju cest skozi naselja od letos do 1976 bodo razpravljali jutri na seji sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve.

TREBNJE – Na povabilo občinskega komiteja ZK bodo jutri popoldne direktorji podjetij, predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij in sekretarji osnovnih organizacij ZK obravnavali gospodarske razmere in uresničevanje ustavnih dopolnil v občini.

KOČEVJE – V soboto bodo razdelili diplome tistim, ki so letos opravili maturo na kočevski gimnaziji.

ČATEŠKE TOPLICE – V ponedeljek se bo začel plavalni tečaj za učence osnovnih šol, ki še ne znajo plavati. Nadaljevalni tečaj je napovedan v začetku julija.

VELIKI GABER – Jutri bodo učenci 4. razredov osnovne šole odpotovali v letoviščarski kraj blizu Reke, kjer bodo imeli enotedensko šolo v naravi. V ponedeljek se je pod mirenskim gradom začela taka šola za učence iz šentruperške in mokronoške osnovne šole.

Jožica Zupančič, pionirka novomeškega Partizana

Jožica je prvakinja!

Članice novinarskega krožka iz 6.a razreda na osnovni šoli „Katje Rupene" v Novem mestu smo zelo vesele, da je naša sošolka Jožica Zupančič pred dnevi postala republiška prvakinja v kategoriji višjega razreda pionirk partizanskega mnogoboja v Ljubljani. Vemo, da zelo pridno vadi pri novomeškem Partizanu, včasih tudi po devet ur na teden, zato je njen uspeh plod vztrajnega dela.

Jožica ima kar veliko zbirko diplom, saj je bila že dvakrat druga na medobčinskem oziroma občinskem prvenstvu v gimnastiki, razen tega se ukvarja tudi z rokometom in atletiko. Partizanski mnogoboj, ki povezuje gimnastiko in atletiko, je zelo privlačna športna zvrst, saj udeležba več kot 400 tekmovalcev na republiškem tekmovanju zgovorno priča, da je zanimanje veliko.

Ker je zelo skromna, jo želimo presenetiti s tem sestavkom, saj smo posnetek vzeli iz našega bogatega arhiva, kjer imamo spravljene vse naše športnike, kulturnike in druge. Naši sošolki želimo še veliko uspehov pri telesnovzgojnem udejstvovanju!

Dana Osolnik,
Mojca Grivec
in Tatjana Oberč

TAMAR ČEFARIN V BEOGRADU:

Matematični prvak

Učenec osnovne šole na Grmu v Novem mestu je v Beogradu pokazal svoje znanje matematike

Kaj je rekel pred nekaj tedni Tamar Čefarin, dijak osmega razreda osnovne šole na Grmu? „Delovni pogoji v novi šoli so veliko boljši kot prej v šoli „Katja Rupena". To pa pomeni, da imamo mnogo več možnosti, da več zvemo, da več vidimo, da več znamo . . ."

Tako je rekel Tamar Čefarin, ki je pred nekaj dnevi že končal osmi razred. Te besede je podkrepil tudi z dejanji. V nedeljo je v Beogradu postal jugoslovanski prvak v matematiki. Med samimi najboljšimi najboljši!

Priboril si je Vegovo značko, potem je šel na prvenstvo slovenskih mladih matematikov, in ker se je tudi tam izkazal, je šel v Beograd: predstavljat svoje znanje in hkrati znanje svoje šole, metode novomeških učiteljev, znanje mladih Slovencev in dokazovat matematično znanje mladih Jugoslovanov . . .

Tamar Čefarin ni slepo zaverovan v matematiko. Ne, hkrati je med najbolj delavnimi v pionirski organizaciji na šoli in zraven tega je tudi slovenski prvak v goju, stari azijski igri, podobni šahu, kot bi rekli nepoznavalci.

Pravzaprav je torej fant, kot vsi drugi mladi ljudje, ki te dni končujejo osme razrede osnovne šole. Zraven tega pa še tak, kot želi tovariš Tito, ki je rekel: „Prva naloga mladih je – učiti se!"

ZDRUŽEVANJE IN SODELOVANJE

V prid slovesu cvička

Na Otočcu so dolenjski vinogradniki v nedeljo ustanovili Vinogradniško društvo

Pospeševati razvoj dolenjskega vinogradništva, združevati vinogradnike v tem prizadevanju, to je poglavitni namen za ustanovitev Vinogradniškega društva, katerega občni zbor je bil v nedeljo, 18. junija, na Otočcu. To je drugo vinogradniško društvo v Sloveniji; kako resno nameravajo dolenjski vinogradniki sodelovati v njem, dokazuje že udeležba, saj se je zbora od 120 povabljenih udeležilo 97 ljudi.

Vinogradniško društvo bo združevalo vinogradnike novomeško-mokronoškega vinogradniškega okoliša, kar pomeni, da obsega občine Novo mesto, Trebnje in Sevnica. V izvoljenem 17-članskem upravnem odboru, ki ga bo vodil predsednik Martin Cvelbar iz Novega mesta, so predstavniki iz vseh teh občin. Na občnem zboru so izvolili tudi 5-članski izvršni odbor, za podpredsednika društva so izbrali Alfonza Čučnika, za tajnika pa Franca Avsca. Po strokovni plati bo delo društva vodil Tit Doberšek, kmetijski inšpektor iz Novega mesta. Sprejeli so pravila društva, kjer je natanko določeno, kakšne so pristojnosti društva vinogradnikov in njegovih članov.

Na zboru je bilo izrečenih več kritičnih besed na račun dosedanjega mačehovskega odnosa do vinogradništva in vinogradnika. Posebno udeleženci z Malkovca so ostro grajali spreminjanje imena cvička v marvin ter poudarjali, da je naloga društva prizadevati se za sloves cvička, te posebnosti dolenjske zemlje in dolenjskega podnebja. Na zboru so bili nezadovoljni, ker ni bilo predstavnikov kmetijskih organizacij in kmetijske šole, čeravno so bili povabljeni.

M. L.

Hura za 35

(Nadaljevanje s 1. strani)

del lotevajo dobro pripravljeni, je čas za take gospodarske podvige najmanj ugoden. Nič čudnega, da so se načrti za proizvodnjo traktorjev zakasnili za več mesecev. Pomembno je, da so končno le uresničeni. Naročila za tovrstne kmetijske stroje z 32 konjskimi silami kar dežujejo. Verjetno vsem kupcem ne bodo mogli takoj ustreči.

V Beltu poteka hkrati rekonstrukcija livarne. Gradbena dela v objektih stare livarne so že pri kraju, za novo livarno pa so tudi že zgrajeni temelji. BELT doživlja razcvet, kakršnih danes malo beležimo celo v slovenskem merilu. V kolektivu je že 830 zaposlenih, delovne sile pa še manjka. Predvsem pogrešajo sposobnih mlajših moških.

R. B.

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni

nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE ČATEŽ

objavlja prosti delovni mesti

1. medicinske sestre – laborantke

2. fizioterapevtke

z višjo šolo za medicinske tehnike

POGOJI:

pod 1. srednja medicinska šola, delovno mesto je v ambulanti zdravilišča

pod 2. višja fizioterapevtska šola za medicinske tehnike, delovno mesto je v prostorih fizioterapije v zdravilišču

Kandidati za delovno mesto naj pošljejo ponudbo na Zdravilišče Čateške Toplice — Komisiji za družbeni standard in delovna razmerja, najkasneje do 30. junija 1972.
Nastop službe po dogovoru.

Ni vseeno

(Nadaljevanje s 1. strani)

zdravljenja in zdravja vsem našim ljudem. Manjšala bi socialne razlike, saj ne bi družila bogatejših območij skupaj, revnejših pa spet skupaj.

Sevniški predlog republiški skupščini naj bi spremenila zakon o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva ni prvi poziv za združitev. Slišali smo jih že na mnogih sestankih, ko so se ljudje ogorčeno spraševali, zakaj vnašamo tak nered in zakaj tako nesmotrno in po nepotrebnem porabljamo denar, ki ga zdravstvo tako potrebuje. Odgovor, da več komunalnih skupnosti omogoča več samouprave, jih ni zadovoljil, saj samouprava ni sama sebi namen. Drugih utemeljenih razlogov pa jim tako in tako nihče ni vedel povedati.

M. LEGAN

TREBNJE – Danes popoldne ob 15.30 bo občinska konferenca SZDL obravnavala otroško varstvo ter položaj vzgoje in izobraževanja v trebanjski občini.

DELOVNE NAVADE

Dragocena dota šolarjem

Šolska vrata se zapirajo in starši so se pred iztekom leta še enkrat zbrali na roditeljskem sestanku. Dokončnih podatov o učnem uspehu še niso zvedeli, vendar jim je ravnateljica šole bratov Ribarjev sporočila, da bo uspešno končalo razred 94. odst. otrok. V osmih razredih pa imata od 81 učencev le dva popravni izpit.

Boljše napredovanje nekaterih otrok, ki so prej s težavo capljali za sošolci, šola upravičeno pripisuje podaljšanemu bivanju. Letos je bilo vključenih v šolsko varstvo 45 otrok. Razporedili so jih v dva oddelka. Večinoma so bili to otroci iz neurejenih družinskih razmer in otroci zaposlenih staršev, ki se jim domači ne utegnejo veliko posvečati. Ti varovanci so po končanem pouku redno pisali domače naloge in predelovali učno snov. Tako so si mnogi prisvojili delovne navade in z njimi vred dragoceno doto za življenje.

Prihodnjo jesen računajo v šoli še na tretji oddelek podaljšanega bivanja, kar starši z veseljem pozdravljajo, zlasti tisti, ki so veliko zdoma in ki otrokom ne znajo ali ne morejo pomagati. Seveda pa s tem ni rečeno, da se lahko otresejo vseh dolžnosti, kajti šola staršev ne more nadomestiti.

J. T.

CVETJE IN PESEM V GRADU

Z nastopom pevskih zborov v nedeljo popoldne na grajskem dvorišču v Brežicah se je končala 3-dnevna prireditev „Cvetje in pesem 72". Organizatorja sta bila hortikulturno društvo Brežice in občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij. V slavnostni dvorani brežiškega gradu je bila razstava cvetja. Letos je Posavski muzej že drugič odstopil zanjo svoje prostore in razstava je tako dobila mesto v čudovitem okolju s freskami poslikane dvorane.

SREČANJA S ŠOFERJI

V soboto so na križiščih v brežiški občini šolarji ustavljali avtomobile, izročali voznikom nageljne ter jih prosili, naj pazijo med vožnjo na otroke, ki so tako radi razigrani tudi na cesti. Voznikom so ponekod poklonili tudi knjižico „Kodeks etike udeležencev v cestnem prometu".

Tri čete na pohodu

Vojaki, taborniki, planinci, borci NOV, člani mladinskih aktivov iz brežiške občine se bodo 2. julija odpravili na pohod po poteh Kozjanskega odreda. Razporedili jih bodo v tri čete: v četo bratov Milavcev, četo bratov Gerjevičev in Srečkovo četo. Komandant pohoda je Tone Račič, načelnik štaba pohoda pa Tone Jesenko. Najprej se bodo ustavili na Silovcu, kjer je bil ustanovljen Kozjanski odred, in nadaljevali pot čez Drenovec do Kunejevega hrama v Gorjanah. Naslednje jutro bodo čete ubrale pot čez Veternik in Bohor na Planino, kjer se bodo sešle z udeleženci pohoda iz krške, sevniške, šmarske, šentjurske in laške občine.

Kdo je imel prav

Skupščina temeljne kulturne skupnosti v Brežicah že drugič ni bila sklepčna. Optimisti pravijo, da bo morda tretjič, če bodo sešteli udeležence vseh treh sklicev.

Nekaj je narobe in morda je sestav res preobsežen. Ob ustanovitvi so mnogi opozarjali, naj bo v njej zastopan širok krog ljudi, da ne bo odločala o usodi kulture le peščica občanov. Željo so upoštevali, toda zdaj pogrešajo takratno zavzetost. Končno gre le za odločanje o tem, koliko bo kdo dobil za svoje delo, gre za ovrednotenje kulturno-prosvetne dejavnosti, zato je sklicatelj zares v zadregi. Predračun dohodkov in izdatkov je pripravljen za razpravo in sprejem. Člani skupščine so dobili gradivo z obrazložitvijo, pa jih niti polovico ne pride na sejo. Pozabljajo, da tudi kultura potrebuje ljudi s čutom odgovornosti za funkcije, ki so jim zaupane.

EKIPE SO USPOSOBLJENE

Organizatorji občinskega tekmovanja ekip prve pomoči v Brežicah so izredno zadovoljni z napredkom, ki so ga letos pokazale nastopajoče ekipe. Kar devet jih je bilo iz krajevnih skupnosti. V njih so pretežno kmečki ljudje in prav njim gre pohvala za resnost, kki so jo pokazali pri delu. Vestno so obiskovali tečaje, čeravno jih je čakalo praktično in teoretično usposabljanje šele v večernih urah, ko je bil za njimi naporen delovni dan. Tudi oba zdravnika sta zaslužila pohvalo za prizadevno delo z ekipami. V krajevnih skupnostih se ljudje v sili že obračajo nanje za pomoč. To pomeni, da jim zaupajo.

KAKŠNA SOSESKA?

Stanovanjska soseska v Novi vasi se počasi spreminja v počitniško naselje. Na to je opozoril občinsko skupščino odbornik Vegelj. Med graditelji so pretežno Zagrebčani, za katere dvomijo, da bodo stalno prebivali tam.

MILIJONI LITROV NAFTE IN BENCINA

Bencinske črpalke v brežiški občini so lani prodale 6,5 milijona litrov nafte in okoli 5 milijonov litrov bencina. Od prodanega bencina dobi republiški cestni sklad s tega območja po 11 milijonov dinarjev na leto.

Alojz Ivančič

V nedeljo, 18. junija, so ob veliki udeležbi pokopali v Mokronogu med ljudmi zelo priljubljenega Mokronožana Alojza Ivančiča. Usoda je hotela, da smo mu še nedolgo prej tudi v našem glasilu zaželeli ob 60-letnici veliko zdravja in zadovoljnih let, toda v petek je preminil v nesreči pri Spod. Lakencih.

Bil je Dolenjec, pristen humor in tovarištvo sta bili njegovi odliki. Sodeloval je v OF, okusil internacijo v Italiji, po vojni sodeloval v različnih društvih, predvsem pa v turističnem, kjer je imel veliko zaslug pri organiziranju tradicionalnih mokronoških pustnih prireditev. Po svojem značaju je bil skromen, odkritosrčen, veder človek, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali.

B. D.

50 let Bojana Brezovarja

Bojan Brezovar, ravnatelj osnovne šole v Šentrupertu, je prejšnji teden praznoval 50-letnico življenja. Zaslužnemu in priljubljenemu prosvetnemu ter družbenopolitičnemu delavcu so za jubilej čestitali člani šolskega kolektiva, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, temeljne izobraževalne skupnosti in drugi.

PO ZLU ČEZ 10.000 STEKLENIČK

Kot v svojem poročilu ugotavlja tržni inšpektor, je bilo v trebanjski občini v minulem letu izločeno iz prometa 2.459 litrov vina, 622 kg različnih jedil, 10.792 stekleniček tonic – water ter še nekaj drugega blaga v skupni vrednosti 38.820 dinarjev. Za neustrezen tonic – water je bil kriv proizvajalec Poljoprivredni kombinat Županja in ga je inšpekcija zato predlagala za kaznovanje. Analiza in ponovna analiza sta pokazali, da pijača ni bila za pitje.

»DANI« GROZI IZGUBA

Zamrznjeni nesmisli

Skrajni čas je odpraviti vsaj največje

„Ni nas strah ne konkurence ne zaostrenih pogojev gospodarjenja, samo da bodo za vse vsaj približno enaki," so komunisti iz mirenske „Dane" prejšnji teden zagotavljali inž. Andreju Marincu, sekretarju sekretariata CK ZKS, ki je obiskal kolektiv, da bi videl, kakšne so njegove težave in uspehi ter kako se uresničuje politika Zveze komunistov.

Kdor vsaj malo pozna ta mirenski kolektiv, ne more podvomiti o iskrenosti njegovih mesed. 278-članski kolektiv boli, da so z novembrskim odlokom zveznega izvršnega sveta zamrznjeni – milo rečeno – nesmisli in da obljubljenega programa tako dolgo ni.

Administrativni ukrep nekomu godi, nekoga pa udari, to je razumljivo, nerazumljivo pa je, da se take začasne rešitve naša vlada oklepa tako dolgo. „Danini" primeri so prav značilni. Ker je podjetje zamudilo podražiti svoje izdelke, mora prodajati navadni brinovec po 18 dinarjev liter, drugi proizvajalci pa lahko dobe zanj tudi do 45 dinarjev. Podobna, sicer manjša nesorazmerja, so tudi pri drugih izdelkih. Medtem ko so cene pijač zamrznjene, so se močno podražile surovine, sladkor je treba plačevati celo vnaprej, trgovina vse bolj izkorišča svoj monopolni položaj, posledica vsega tega pa je, da svoj čas tako trdnemu podjetju grozi izguba – kljub sodobnemu načinu proizvodnje in veliki delovni storilnosti.

To je zdaj poglavitni problem mirenske tovarne in razumljivo je, da se je pogovor, ki naj bi imel širše politično obeležje, sukal skorajda samo o tem. Kaj narediti? Tov. Marinc je menil, da je Slovenija doslej sama premalo naredila, ker nima lastnega celovitejšega predloga za politiko cen. Dodal je tudi, da je nekoristno prek tiska in televizije napadati sedanje razmere, če ne ponudimo boljše rešitve. Toda kaj drugega nam preostane kot vprašati se, kje je sposobnost in odgovornost zveznih organov, če v toliko mesecih niso pripravili boljših sistemskih rešitev, ob tem ko vsi ugotavljamo, da so administrativni ukrepi nujno – slabi.

PRIPIS: Medtem je zvezni izvršni svet sprostil cene 13 industrijskim panogam, med drugim tudi živilski, pristojnosti glede cen pa prenesel na republike oziroka občine. Kaj več v času, ko to pišemo, še ni znano.

M. LEGAN

Ljudski časnik vest socializma!

Trebnje: malo in drago

Prodajalne v Trebnjem imajo letos slabo sadje in vrtnine, slabše kot prejšnja leta. Če ga že imajo, je neprimerno dražje kot na primer na tržnici v Ljubljani. Tako je bil te dni v Mercatorjevi trgovini paradižnik po 18 dinarjev kilogram, isti čas pa na ljubljanski tržnici le po 8 dinarjev. Še večja je bila razlika pri kumarah. Trgovci v Trebnjem ugotavljajo, da s sadjem in zelenjavo ni zaslužka, ker ljudje povpraševanja zanju le takrat, ko ju nimajo na svojih vrtovih. Vseh pa tak odgovor ne more zadovoljiti.

DROBNE Z MIRNE

PREDAJA KLJUČA – Učenci 8. razreda so 15. junija slavnostno počastili konec pouka s tradicionalnim ceremonialom in predajo ključa učencem 7. razreda.

TOČA – Te dni je v vinorodnem predelu Stare gore in Debenca padala toča, ki je naredila precej škode na trsju.

TURŠKA PODKEV – Slavko Škarja z Mirne ima na hlevskih vratih nabito staro podkev, ki jo je našel na travniku, ko je kopal odtočni kanal. Ko se je pri poznavalcih pozanimal o tej najdbi, je zvedel, da je to prava turška podkev. V njej so bili še ročno kovani žeblji.

POPACANO – Tudi na Mirni je treba obnoviti več kažipotov. Posebno dotrajani so ob cestnem mostu na Mirni. Odgovorni so menda že spomladi obljubili, da jih bodo zamenjali, toda z obljubo ni še nič.

OBNOVLJENO GOSTIŠČE – Bojan Kolenc z Mirne je lično uredil gostilno in okolico ter s tem pripomogel k lepši podobi kraja.

TREBANJSKE NOVICE

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKO OB DNEVU OTROK V PROMETU

Na križiščih iz oči v oči

Šolarji so s cvetjem opozarjali voznike nase

„Vozniki, pazite na nas!" so krški šolarji zapisali na vizitkah, ki so jih 17. junija delili avtomobilistom na križiščih po Krškem. Srečanja so bila prisrčna. Učenci so pozdravljali šoferje s cvetjem in bili so ponosni na to, da so jim ob pomoči miličnikov lahko osebno izrekli svoje želje.

Ko bi vsi vozniki motornih vozil upoštevali tudi geslo „Na cesto samo z brezhibnim vozilom", bi bili na cesti mnogo varnejši. Od vozil, ki jih srečujemo in ki vozijo mimo, pričakujemo obzironost in varno ukrepanje v kočljivih trenutkih. Toda če nekoliko prelistamo poročilo sodnika za prekrške v Krškem, spoznamo, da je te odgovornosti premalo pri posameznikih in pri podjetjih. Marsikateri avtomobil gre na cesto, čeprav sodi najprej k mehaniku. Žal veljajo enake ugotovitve tudi za avtobuse. Sodnik za prekrške je take primere obravnaval zelo ostro. Postopek je razkril še novo temno senco, da se vodilni v podjetjih ne čutijo dovolj odgovorne in da zvračajo krivdo samo na voznike, ki pa vendar delajo po navodilih predpostavljenih.

J. TEPPEY

KRŠKE NOVICE

AKADEMSKI KIPAR in medaljer Vladimir Štoviček že teden dni razstavlja skupaj z Želimirjem Janešem v muzeju za umetnost in obrt v Zagrebu. Razstavo je organiziralo hrvatsko numizmatično društvo, katerega častni član je Vladimir Štoviček.

MLADINSKI AKTIV z Rožnega je naštudiral komedijo Pera Budaka „Klopčič" in z njo že gostoval na Blanci. Ker v domačem kraju nimajo odra, bodo mladinci pokazali, kaj so se naučili, le na gostovanjih.

MINULI TEDEN je v občini gostovalo ljubljansko Šentjakobsko gledališče: v soboto in nedeljo zvečer je v Kostanjevici in na odprtem odru brestaniškega gradu uprizorilo dramatizirano Jurčičevo povest „Sosedov sin".

OB ZAKLJUČKU šolskega leta so učenci krške posebne šole pripravili razstavo ročnih izdelkov in krajši kulturni spored, s katerim so se predstavili staršem, sošolcem in drugim vrstnikom. Izdali so tudi drugo številko glasila „Plamenčki", v katerem so zbrali krajše sestavke o življenju v šoli in doma.

SINDIKALNA GODBA na pihala tovarne papirja in celuloze „Djuro Salaj" se pripravlja na proslavo 15-letnice delovanja ta mesec in v začetku julija z vrsto nastopov. Občinska skupščina bo godbi ob jubileju podelila posebno priznanje.

TA TEDEN je že izšla druga številka „Informacij", glasila občinske konference Zveze mladine. Poleg vesti o delu madinskih aktivov ima tokratna izdaja še športno in literarno prilogo. Naslednje „Informacije" bodo izšle po poletnih počitnicah v septembru.

Z. ŠEBEK

KRŠKI TEDNIK

Pridite, da nas bo več!

V Kostanjevici na Krki so se pred nedavnim srečali upokojenci na občnem zboru svojega društva. Odboru so izrekli priznanje za prizadevnost v minulem letu. Udeleženci so kritično spregovorili o tistih upokojencih, ki se ne želijo včlaniti v društvo. Če bi se organiziranim upokojencem pridružili še drugi, bi se število članov povzpelo od 165 na 200.

Nekateri se najbrž ne zavedajo, da je Društvo upokojencev Slovenije zadnja leta veliko posredovalo za ureditev pokojnin in da bodo take intervencije najbrž še potrebne. Uspeh bo gotovo večji, če bo društvo posredovalo v imenu večjega števila članov. Zato v Kostanjevici vabijo v Društvo upokojencev vse tiste, ki se jim do sedaj ni zdelo vredno organizirati se.

J. Š.

Osamljeni Polom vabi zaman

Na Polomu, izletniški točki na vrhu Gorjancev, stoji veliko razpadajoče poslopje. Pogled na to, včasih zelo obiskano kočo, je klavrn.

Pred desetimi leti je bila koča last Gozdnega gospodarstva iz Brežic, ki jo je podarilo Planinskemu društvu Kostanjevica. Gozdni delavci iz Kostanjevice in člani društva so ga odtlej uporabljali skupaj. Takrat je bival v domu stalen oskrbnik, ki je postregel tudi izletnikom. Ko se je oskrbnik odselil in ko si je Gozdno gospodarstvo zgradilo novo kočo na Opatovi gori, je ostala zgradba prazna. Škoda, da propada, ker je prostorna in ima v prvem nadstropju kar devet sob, v pritličju pa tudi več uporabnih prostorov. Manjkata tekoča voda in električna razsvetljava.

Planinsko društvo išče interesenta, ki bi prevzel kočo, vendar zaman. Samo nima denarja za popravilo in obnovo, drugi pa prav tako niso uvideli, koliko taka izletniška točka pomeni.

A. BURJA

Pohod v Kumrovec

Več kot 120 dijakov tehniške srednje šole in poklicne šole v Krškem je s pohodom v Kumrovec ta mesec proslavilo 80-letnico predsednika Tita. Pot preko Zdol, Pečic, Svetih gor in Bistrice ob Sotli, ki je dolga 27 km, so prehodili v približno 6 urah. Nekateri izmed udeležencev so se odločili še za večje napore in so se peš vrnili tudi iz Kumrovca v Krško. Odločitev za pohod je bila popolnoma prostovoljna, številna udeležba pa dokazuje, da pri podobnih akcijah manjka včasih le dobra organizacija, ne pa tudi dobra volja. Za vse udeležence pohoda so pripravili tiskana priznanja.

PRED SEZONO

Ribiška družina iz Kostanjevice je za poletje pripravila nove ribolovne dovolilnice, ki bodo za turiste prav prijetno presenečenje. Na dovolilnicah so podatki v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku, označeno je lovišče na Krki ter vsi večji kraji in ceste.

Samoupravljavcem!

Ob praznovanju 27. junija – dneva samoupravljavcev! Vsem delovnim ljudem občine Krško iskreno čestita in želi še veliko uspehov pri krepitvi samoupravnih odnosov

OBČINSKI SINDIKALNI SVET KRŠKO

Imenovanja

Posebna komisija bo ugotavljala izvor premoženja občanov

Dr. Cvetko Gradišar bo odslej kot upravnik vodil dom počitka na Impoljci. K izvolitvi je dala na zadnji seji soglasje tudi občinska skupščina Sevnica. Razen tega je imenovala za ravnatelja osnovne šole na Blanci dosedanjega ravnatelja Franca Zorka (na razpisno mesto se je prijavila še Marija Jagodič iz Škofje Loke), za ravnatelja šole v Tržišču pa edinega kandidata Mirka Fugino, ki je že doslej opravljal to delo.

Občinska skupščina je imenovala tudi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki ga bo kot predsednik vodil Ivan Božič, inštruktor pri AMD Sevnica. Imenovala je tudi posebno komisijo, ki bo na predlog javnega tožilca, pravobranilca ali davčne uprave začela in vodila postopek za ugotavljanje premoženja občanov. Komisiji bo predsedovala Anica Horjak, ki vodi SDK v Sevnici.

Kdo naj bo v sevniški občini veterinarski inšpektor, o tem ni bilo doseženega soglasja, zato je občinska skupščina sklenila, da je potreben razpis za novega veterinarskega inšpektorja.

Zbori kmetov kooperantov

Z namenom, da bi izvolili nov odbor kooperantov kmetijskega kombinata „Zasavje" ter se pogovorili še o drugih zadevah, bodo v devetih krajih sevniške občine zbori kooperantov. V Sevnici, Studencu in Loki so bili sklicani že to nedeljo, na Bučki, v Boštanju in Zabukovju bodo zbori v nedeljo, 25. junija, v Šentjanžu, Tržišču in na Blanci pa v nedeljo, 2. julija. Povsod bo začetek ob 8. uri. Volili bodo tudi dva člana v delavski svet kombinata. Na desni strani Save so kandidati: Jože Jerman iz Pijavic, Franc Ilaš iz Dul in Stanko Bale iz Potoka pri Šentjanžu, na levi pa: Ivan Jazbec s Podvrha, Ivan Pompe z Razbora in Franc Starič iz Brezovega.

MED OBRAČANJEM

V nedeljo je v križišču v Boštanju obračal svoj avto Franc Blatnik iz Dol. Boštanja. Tedaj je pripeljal naproti z osebnim avtomobilom Drago Radenšek iz Boštanja in trčil v zadnji del avtomobila, ki je obračal. Škode je za 3000 dinarjev.

KAKO DO MILIJONOV

Vsi čakajo, vsi upajo

Kako bo z obnovo šol v sevniški občini – Izračuni predvidevajo samoprispevek za šolstvo

Koliko je upanja za našo šolo, taka vprašanja si zastavljajo na Blanci, v Krmelju, Tržišču, Sevnici, Šentjanžu, Boštanju in Zabukovju, skorajda v vseh krajih, kjer šole sploh obstajajo. Znano je, da so se v sevniški občini odločili v določenem času obnoviti in zgraditi več šol, kdaj bo to in katera stavba bo prej na vrsti, to pa še ni dokončno odločeno.

Po pripravljenem gradivu za prvo sejo upravnega odbora za gradnjo osnovnih šol, sklicano za 15. junij, ki ga vodi direktor „Lisce" in poslanec Vinko Božič, je predvideno naslednje:

V prvi etapi, ki bi trajala od leta 1973 do leta 1977, bi s samoprispevkom občanov zbrali 7,7 milijona din, proračun občine bi prispeval 1,3 milijona, TIS 0,5 milijona, sklad za otroško varstvo 1,5 milijona, delovne organizacije pa po družbenem dogovoru 0,6 milijona. Skupno bi na ta način zbrali 11,629.150 dinarjev. In če k temu prištejemo še 40 odstotkov, kolikor je pripravljena prispevati republika dopolnjevanim občinam, dobimo nekaj čez 16 milijonov novih dinarjev.

Posebna podkomisija, ki si je ogledala šolske stavbe, predlaga, naj bi bile prvo leto (1973) na vrsti najprej šoli na Blanci in v Tržišču, v naslednjih letih pa Krmelj, Sevnica, Tržišče in Šentjanž. Uredili naj bi predvsem osnovne skupne prostore, učilnice in telovadnice. Kako bo z Zabukovjem, še ni znano, ker je za Kozjansko predvidena posebna družbena pomoč.

Za drugo etapo, ki obsega obdobje od 1978 do 1982, bi v občini zbrali 13,3 milijona din, s prispevkom republike pa bi imeli na voljo 15,5 milijona. Ta denar seveda ne bo zadoščal, zato bo občinska skupščina prisiljena iskati še druge možnosti. Izpeljati bo treba tudi referendum o krajevnem samoprispevku, ki naj bi ga začeli v občini plačevati po izteku sedanjega, z januarjem 1973.

M. L.

BLANCA: ODBORNIK OPOZARJA

Odbornik Franc Zorko je v imenu svojih volilcev na zadnjem zasedanju občinske skupščine opozoril občinsko skupščino, da po cesti Sevnica–Brestanica, kjer je sicer dovoljena nosilnost 7 ton, vozijo tudi 20-tonski tovornjaki s prikolicami, ki uničujejo že tako zdelano cesto. „Mislim, da ljudje, ki živimo ob tej cesti, nismo dolžni požirati tone prahu. Nekaj je treba ukreniti, cestišče je treba vsaj polivati, če drugega ne," je dejal med drugim. Ponovil je tudi, da na desni strani Save cesto proti Krškemu zelo počasi modernizirajo, saj traja obnova nekaj kilometrov cestišča že dve leti.

SOLIDARNO ZA BUČKO

Na sestanku predsednikov KS in krajevnih organizacij SZDL sevniške občine so po živahni razpravi razdelili 300.000 dinarjev letošnje občinske pomoči. Vse skupnosti so ob tej priložnosti odstopile 10 odstotkov svojega denarja krajevni skupnosti Bučka, ki je v najtežjem položaju, tri odstotke pa za potrebe Krmelja. Ob koncu seje so odstopili za Bučko tudi – sejnino.

B. D.

SEVNIŠKI PABERKI

RAZGRNJEN NAČRT. V prostorih občinske uprave je razgrnjen zazidalni načrt obrtne cone v Boštanju. Svoje pripombe nanj lahko daste do 11. julija.

NIHČE NE SKRBI. Za svoj čas asfaltirane mestne ulice nihče ne skrbi, čeravno so veljale težke denarje. Odbornik Rado Umek je na zadnji seji občinske skupščine zahteval, naj glede tega odgovorni vendarle nekaj ukrenejo.

KROVODAJALSKA AKCIJA. Na tem mestu naj še enkrat povabimo darovalce krvi k akciji, ki bo jutri in v soboto v dvorani gasilskega doma v Sevnici.

NEKAJ JE TREBA UKRENITI. Volivci iz Boštanja zahtevajo, naj občinska skupščina nekaj ukrene glede gramozne jame v Boštanju, ki jo je zalila voda.

SEVNIŠKI VESTNIK

Od 12. do 14. junija je bila v Kočevju krvodajalska akcija. Na fotografiji je večja skupina krvodajalcev, ki jih je pobiral avtobus od Predgrada do Kočevja. Kot vsako leto, tako je tudi letos krvodajalska akcija lepo uspela, in sicer predvsem zaradi razumevanja delovnih kolektivov, požrtvovalnih aktivistov RK in seveda samih krvodajalcev (Foto: J. Primc)

Predavanje o orožju je organizirala ZRVS Kočevje v sodelovanju s SLO in osnovno šolo za vse učence od 5. do 8. razreda osnovne šole. Predavajo rezervni oficirji, predavanje pa sodi v sklop obrambne vzgoje prebivalstva (Foto: J. Primc)

Zaustaviti propadanje podeželja

Brez proizvodnih obratov ni mladine ne živahnega življenja

Nedavni pogovor o delu organizacij ZK v občini Kočevje je med drugim pokazal, da so tudi v nekaterih večjih krajih na podeželju potrebni proizvodni obrati, in to ne le zaradi gospodarske koristnosti za posamezno območje, ampak tudi za boljše splošno počutje občanov.

Z območja, kjer ni obratov, odhaja mladina v mesta in podeželje ostaja prazno ali naseljeno le s starejšimi občani. Tako nekatera območja počasi izumirajo, zamira pa tudi delo skoraj vseh organizacij, posebno ZK, katere nedavno sprejeti program med drugim pravi, naj bi sprejeli vanjo več mladine in neposrednih proizvajalcev.

Posebna prizadevanja za odpiranje proizvodnih obratov je čutiti v Osilnici, Strugah in Vasi Fari. Opravljene so tudi že nekatere analize. Prav pa bi bilo, da bi pri odpiranju takih obratov upoštevali mnenje prizadetih občanov in vodstev njihovih organizacij, ki opozarjajo, naj bi ne odpirali obratov le zaradi zaposlitve občanov, ampak predvsem obrate, ki bodo imeli gospodarski in tudi politični učinek za posamezno območje občine.

Zato je pred odprtjem obrata potrebna zelo natančna analiza, kaj in kako delati, koliko ljudi bo dobilo zaposlitev, kako se bodo proizvodi prodajali itd. Potreben je torej preudaren in znanstven pristop k stvari, pa čeprav gre le za ustanovitev obrata, ki morda za občino ne bo posebno pomemben.

J. PRIMC

Mladina in borci na pohodu po poteh Tomšičeve brigade

Tabor na Pugledu, proslava pa v Zadobravi – 30-letnica slovenske partizanske vojske

Enota kočevskih mladincev bo 3. in 4. julija krenila z avtobusom na pohod po poteh Tomšičeve brigade. Vodila jo bosta narodni heroj Jože Boldan-Silni, ki bo komandant enote, in predsednik občinske konference ZMS Kočevje Ivan Oberstar, ki bo politični komisar.

Iz Kočevja bodo krenili skozi Stari log, Žvirče, Krko in Grosuplje na Pugled, kjer se bodo utaborili. Sem bo prispelo še več mladinskih enot iz raznih krajev Slovenije. Vsi mladinci se bodo udeležili ob zaključku pohoda proslave 30-letnice slovenske partizanske vojske, ki bo v Zadobrovi.

Osnovni namen pohoda je, da se bodo mladi seznanili z dogodki med vojno in da bodo tudi videli, kod vse je Tomšičeva brigada na enem svojih pohodov res hodila. V nekaterih krajih, kjer bo tudi postanek, bodo udeleženci pohoda Tomšičeve brigade pripovedovali mladini o bojih njihove brigade. Mladinci se na pohodu ne bodo le vozili, ampak bodo okoli 20 km tudi prehodili.

J. PRIMC

Cirkus okoli cirkusa

Eno sklepamo, drugo delamo

Občinska skupščina Kočevje je na eni lanskih ali predlanskih sej sprejela sklep, da med šolskim letom ne bodo dovoljevali v Kočevju gostovanja nobeni cirkuški oziroma zabavni skupini, ki nastopa pod šotori. Tak sklep je bil sprejet na pobudo prosvetnih delavcev, ki so ugotavljali, da nekatere otroke cirkus tako premami, da zaradi njega sploh ne gredo v šolo.

Hkrati je skupščina sklenila, da se cirkuški šotori in druge naprave ne smejo postavljati v mestu, ampak na prostoru starega pokopališča, se pravi pri Zdravstvenem domu.

13. junija, ko še ni bilo konec šolskega leta, pa se je cirkus „usidral" prav sredi mesta pri avtobusni postaji!

Tu je velik avtobusni promet, tu je šola, tu so šoferski izpiti, pa tudi osebni avtomobili niso redkost, čeprav je prostor sicer skoraj zaprt. Že prvi večer „obratovanja" cirkusa je osebni avto podrl neko deklico. Na srečo je ni posebno poškodoval.

Lahko spet ugotovimo, da sklepamo eno, delamo pa – zelo neodgovorno – drugo.

GAL

Strop se udira

V stari šoli (bivši Bračičevi) v Kočevju so izpraznili en razred in učenci imajo pouk v zbornici. Vzrok je: strop se je nevarno podal in boje se, da bi se lahko zrušil. Kaže, da bo potrebna temeljitega popravila vsa jugozahodna stran šole. Razen tega je potrebno v tej šoli obnoviti sanitarije, šolsko kuhinjo, vodovod in kanalizacijo, urediti pa nameravajo tudi kotlovnico za centralno kurjavo. Vsa ta dela bodo predvidoma opravili med počitnicami. Za izvajanje se že dogovarjajo z ZIDARJEM iz Kočevja.

J. P.

List za vsakogar »Dolenjski list«

BOLJŠA CESTA

Cesta iz Kočevja proti Dvoru oziroma Novemu mestu je letos bolje vzdrževana, kot je bila v preteklih letih. Ta ugotovitev velja predvsem za odsek ceste, ki poteka po kočevski občini, medtem ko je odsek ceste na novomeški strani slabši.

KOČEVSKE NOVICE

SINDIKAT:

Opozorilo malodušnim

Sklep ni samo kos papirja, ampak naloga, ki jo je treba spoštovati in uresničiti

Sindikat ne razpošilja sklepov zato, da bi neprebrani rumeneli po predalih ali polnili koše za odpadke. Na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta prejšnji teden so povedali, da bodo šli do konca, če bo kje potrebno, pa tudi v politično bitko. Popuščanje, nedoslednost, mlačnost in počasnost bodo napodili iz delovanja v naslednjem obdobju.

Predvsem so poudarili, da se ne morejo sprijazniti z malodušjem, ki se mu je v navideznem zatišju predala vrsta delovnih organizacij. Tisto, „kar bo, pa bo", je trenutno morda res dobrodejno slepilo, vendar tudi samo slepilo, kajti čoln iz brzice ne bo prišel k bregu, če krmar niti prijel ne bo za veslo.

Sindikat je prepričan, da ni prav, ker nekateri pričakujejo odrešitev samo od odmrznitve, saj nove cene pač ne bodo mogle bistveno spremeniti stanja, zlasti pa nikomur zagotoviti lagodnega življenja. Razočarani bodo tudi vsi drugi, ki živijo za nove ukrepe, češ: se bo že tako uredilo, da bo za vse dobro. Ob tem sindikat delovnim organizacijam najbolj zameri, da nimajo stabilizacijskih načrtov, čeprav so bile na to nalogo opozorjene dovolj zgodaj.

Opozorila sindikata so kajpak veljala manjšini, saj je na splošno gospodarstvo novomeške občine v letošnjem prvem četrtletju doseglo celo boljše uspehe od lanskih v enakem obdobju. Gospodarsko trdnost so zmanjševali kupci, ki so se izkazali kot slabi in zamudni plačniki. Podatki kažejo, da so podjetja novomeške občine več pričakovala od drugih, kot so bila sama dolžna. Najbolj je bilo to značilno za industrijo.

SPET OGLEDALO

Edino šentjernejsko prometno ogledalo ob križišču cest pri Majzljevi gostilni spet stoji in služi namenu. Novega je pred kratkim namestil zasebni prevoznik, ki je pred več kot letom dni prejšnjega razbil.

GRADENC: DOKONČUJEJO

Dela na cesti Gradenc–Veliko Lipje bodo predvidoma končana ta mesec. S priključkom za Malo Lipje bo ureditev veljala približno 260.000 din. Letos nameravajo razširiti tudi cesti od Žužemberka do Gradenca in od Velikega Lipja do Lašč. Ta dela cenijo na 320.000 din.

M. S.

JUTRI PRIDE MARJAN ROŽIČ

Jutri bo gost novomeške občine Marjan Rožič, sekretar sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Dopoldne bo obiskal občinski sindikalni svet, zatem pa si ogledal tovarno zdravil Krko in IMV ter se pogovarjal s predstavniki o razvoju podjetij. Popoldne se bo tovariš Rožič sestal z občinskim političnim aktivom. Za to srečanje so mu pripravili več vprašanj.

LUČI V VASEH

Straška krajevna skupnost bo dala predvidoma še letos napeljati javno razsvetljavo v Vavti vasi, Rumanji vasi, Jurki vasi in na Potoku, v sami Straži pa jo bodo izboljšali. Začetek del je odvisen od tega, kdaj bodo lahko prišli od Elektra.

PESEK IZ JELENDOLA

Škocjanska krajevna skupnost bo v Jelendolu v kratkem odprla peskokop. Najprej bodo uredili cesto do tja. Pravijo, da je pesek zelo kakovosten in dober tako za omete kot za ceste.

60,6 ODST. DOHODKA INDUSTRIJA

Industrija je bila tudi v ustvarjenem dohodku v novomeški občini lani najmočneje zastopana: ustvarila je 60,6 odst. vsega dohodka. Industriji sledi gradbeništvo, ki je ustvarilo 15 odst. vsega dohodka v občini, nato pa promet s 6,9, trgovina s 4,8, gozdarstvo s 3,9, obrt s 3,7, kmetijstvo z 2,4, stanovanjsko-komunalna dejavnost z 1,6 in končno gostinstvo z 1,1 odst. vsega dohodka v občini.

Suhokrajinski drobiž

ZGODOVINSKO GRADIVO IZ NOB V SUHI KRAJINI postaja vedno bogatejše in popolnejše. Dokaj novosti in zanimivosti bo v spominih prvoborca FRANČETA SMRKETA-JOŠTA, ki jih sedaj piše. V že zbranem arhivu in tem, kar bo zajeto v Joštovih spominih, pa še ni podatkov o prvi partizanski motorizirani enoti, ki je sodelovala pri drugi osvoboditvi Žužemberka julija 1943. Zato naj bi preživeli borci te enote pomagali s svojimi spomini, ki jih lahko posredujejo krajevni organizaciji združenja ZB NOV Žužemberk.

NA DVORU nadaljujejo gradnjo vodovoda proti Jami, kmalu pa bodo začeli graditi tudi odcepni cevovod v Stavčo vas. Za ta odcep pripravlja komunalno podjetje Vodovod iz Novega mesta dodatni načrt. Za odcep bo treba pri Sadinji vasi zgraditi še pretočni rezervoar.

GOBARJI so imeli v zadnjih dneh kar lepo bero. Še posebej dosti gobarjev je bilo ob sobotah in nedeljah. Nabirali so v glavnem jurčke in lisičke.

ŽUŽEMBERŠKA POKOPALIŠKA UPRAVA je nabavila mrliški voz. Tako bo olajšano delo pogrebcev. Denar za voz so zbrali s prostovoljnimi prispevki občanov.

M. S.

Mladi v Dinosu? Ne, ampak v nekdanji slačilnici na Loki v Novem mestu. Nevzdrževana, zanemarjena, polna prahu in umazanije prav kliče pristojne, da jo uredijo. Mladi bi z veseljem pomagali pri urejanju garderobe in igrišča. (Foto: Foto-krožek OŠ Katja Rupena)

DOL. TOPLICE:

Napeto

Vinko Cirnski: »Ni besed za hvaležnost!«

Samo še dež po veliki suši so Topličani pričakovali tako nestrpno kot zdaj dan, ko se mora onkraj Sušice ob gozdu oglasiti hreščeči gosenični buldožer in zasaditi težko žlico v zvihrano travnato zemljišče. To bo začetek gradnje nove šole, praznik za vso Topliško dolino, nadaljevanje slovesnosti tiste sončne majske nedelje, ko so gospodarji od vsenaokrog izpolnili obljubo in zasuli obronek z darovanim lesom.

Ravnatelj Vinko Cirnski, zdaj z vse bolj vedrim obrazom kot pred referendumom, je prepričan, da bo nova šola jeseni pod streho in da se bodo v šolskem letu 1973/74 zagotovo selili. „Samo višja sila lahko prepreči, da se to ne bi zgodilo, česar pa ne verjamem. Če po pravici povem, si tudi ne upam misliti, da bi zdaj, ko nam v resnici luč gori, vse skupaj padlo v vodo."

„Zdržati je torej treba še eno leto . . ."

„Da, le da bo mnogo lažje, čeprav vem, da se bo vleklo kot še nobeno do zdaj. Da bo lažje, pravim kljub temu da bomo morali to jesen iskati učilnico za paralelko drugega razreda. Oddelek na poljanski podružnici, sestavljen iz prvega in drugega razreda, ukinjamo in bodo otroci poslej obiskovali pouk v Dolenjskih Toplicah."

OB OBISKU UKRAJINCEV:

Pobratenje tekstilcev

V »sorodstvo« stopata Novoteks in (še neznana) tekstilna tovarna iz Ukrajine

V četrtek, 8. junija, je obiskala dolenjsko metropolo 3-članska sovjetska delegacija ukrajinskih sindikatov. Goste sta v prostorih občinskega komiteja ZK pozdravila predsednik občinskega sindikalnega sveta Adolf Šuštar in sekretar občinskega komiteja ZKS Franci Šali. Seznanila sta jih z razvojem novomeške občine, pri čemer sta gostom predstavila tudi celotno Dolenjsko ter njen razvoj v zadnjih letih.

Nato so si gostje v sprehodu ogledali značilnosti Novega mesta, zatem pa so obiskali tekstilno tovarno Novoteks, ki so si jo tudi ogledali. Z vodstvom kolektiva ter predstavniki tovarniških organizacij so se pogovarjali o življenjskih pogojih zaposlenih, o možnosti izrednega študija, o sistemu nagrajevanja dobrih in kaznovanja slabih delavcev, o reševanju stanovanjske problematike zaposlenih ter glede na veliko število zaposlenih žensk tudi o urejenosti otroškega varstva v tovarni. Hkrati so povedali, kako so te stvari urejene pri njih. S predstavniki Novoteksa so se člani sovjetske sindikalne organizacije dogovorili tudi o pobratenju ene od ukrajinskih tekstilnih tovarn s kolektivom „Novoteks". Obe tovarni bosta kmalu navezali stike.

B. P.

Novomeška kronika

ZNIŽANA CENA HLAČAM – V prodajalni Varteksa na Cesti komandanta Staneta so ponovno znižali cene nekaterim otroškim in moškim izdelkom. Po ugodnih cenah ponujajo otroške letne hlače, pa tudi marsikateri starejši možakar si bo lahko nabavil dobre hlače.

TRŽNICA – Podobno kot prejšnji teden so tudi ta ponedeljek prevladovale prodajalke z borovnicami, ki so jih prodajale na kilogram in na najrazličnejše merice. Cene: borovnice 30 din za kg, češnje 6 do 10 din, jurčki 30 din za kg, jagode 20 din, solata 7 do 8 din, orehi 4,50 din za merico, breskve 16 do 20 din za kg, korenček 9 do 10 din, pomaranče 7 din, jabolka 5 do 7 din, fižol 10 din za kg, domači med 14 din za liter, banane 6 do 8 din, mlada čebula 7, suhe slive 7 din, jajčka 0,70 do dinar za kos, limone 8 din za kg, stročji fižol 10 din za kg in mladi česen 10 din.

ROJSTVA – Rodile so: Silva Zagorc iz Ulice Ilke Vaštetove 12 – deklico, Metka Seliškar z Glavnega trga 2 – Gregorja in Jožefa Mušič iz Cankarjeve 8 – deklico.

POGREBI – Umrl je Jože Pelko, 66, upokojenec iz Trdinove ulice 17.

– Ena gospa je rekla, da so Novomeščani spet začeli ceniti naš ljubi dinar – žal pa spet samo tisti, ki potrebujejo dinarske kovance za parkiranje.

V množici le 120 srečnih

Okrog 400 otrok v črnomaljski občini je podhranjenih, bolehnih ali živijo v hudih razmerah – Potrebni so letovanja, a za vse ni mest

Otroštvo naj bi bilo najsrečnejša, edina brezskrbna doba človekovega življenja. Toda marsikje zasledimo otroke s starčevskimi potezami; na njihovih licih se namesto nasmeha razteza izraz trpljenja. Menijo, da kar 400 predšolskih in šolskih otrok iz črnomaljske občine zelo slabo živi. Pri nekaterih se kaže podhranjenost, pri drugih nastajajo telesne okvare, pri tretjih gre za nemogoče razmere v družini.

Otroci so ponekod žrtve staršev alkoholikov, ki zanemarjajo roditeljske dolžnosti, pri nekaterih se pozna, da so prezgodaj vpreženi v trdo kmečko delo. Razen teh je še precej resnih bolnikov.

Vsaj 14 dni ali tri tedne počitnic izven domačega okolja bi za takega otroka pomenilo nujo iz zdravstvenih in psiholoških razlogov. Lahko si mislimo, kako težko nalogo je imela komisija za letovanje otrok, ko je med množico potrebnih otrok, ki so jih prijavile šole, morala izbrati samo 120 najpotrebnejših za letovanje.

Občinski odbor Rdečega križa bo letos lahko poslal na počitnice samo 60 otrok, ki bodo letovali v dveh izmenah na Mirni gori, 40 do 45 jih bo šlo z novomeško kolonijo v Fazan pri Portorožu, 15 bolnih pa bodo poslali na Debeli rtič. Več mest za letovanje ni, pa tudi ne denarja.

ČRNOMALJSKI DROBIR

KANALIZACIJO V ZGORNJO Loko so delavci komunalnega podjetja že začeli kopati, veljala pa bo 500.000 dinarjev. Ko bodo ta dela končana, bodo iz sredstev krajevnega samoprispevka položili še asfalt. To bo hkrati začetek gradnje adlešiške ceste.

KOT PRVO DELO v letu 1972 iz programa javnih del so na Griču pri Dobličah začeli graditi vodno celico s prostornino 500 kub. m. Gradnja tega objekta je osnova za predvidene razširitve vodovodnega omrežja v Beli krajini.

DANES BODO iz zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane v Črnomlju opravljali redno vsakoletno akcijo odvzema krvi. Ekipa bo poslovala v prostorih stare šole v Župančičevi ulici.

KAVARNA V MALEM – V Ulici Staneta Rozmana je v lokalu, kjer je nekdaj delal steklar, Asani Nuhi odprl kavarnico. Toči brezalkoholne in druge pijače, kuha kavo in prodaja lučke-sladoled.

PREJŠNJI TEDEN sta umrli Marija Majerle iz Vojne vasi, stara 76 let, in Jožefa Movrin iz Črnomlja, stara 87 let.

Črnomaljski poročevalec

Hvala za darovano kri

Na lepo organizirani svečanosti so 5. junija v Črnomlju podelili priznanja najzaslužnejšim krvodajalcem iz mesta in vasi Butoraj. Priznanja so dobili: za 25-kratno oddajo krvi Anton Pavliha in Bogomir Novak iz Črnomlja. Za najmanj 20-kratno sodelovanje v krvodajalstvu: Janez Mavsar, Franc Moljk in Vlado Štrucelj, vsi iz Črnomlja, ter za 15-kratno oddajo krvi naslednji Črnomaljci: Franc Zupančič, Pepca Zupančič, Marica Adam, Vinko Rožič in Marija Kolenc.

BULDOŽER NA LUŽI

Zemeljska dela pri gradnji ceste od Tajčbirta do Luže, pri katerih je bilo precej razstreljevanja, dobivajo končno podobo. Buldožer je zemljo na celotni dolžini trase že razril. Zdaj pride na vrsto utrjevanje cestišča. Cesta bo 5 metrov široka in bo povsem gotova šele letošnjo jesen, računajo pa tudi en krak potegniti do Smuka.

JE RES ALI NI?

Občinska skupščina je na zadnjem zasedanju imenovala komisijo, ki bo ugotavljala, kdo od kmetov iz domače občine ni zmožen plačati prispevka za starostno zavarovanje. V komisijo so bili imenovani: Janez Štrucelj, inž. Malka Štefanič, Jure Barič, Štanko Plut in Anton Jerman.

REFERENDUM PRI GOSTINCIH

15. junija so zaposleni v Gostinskem podjetju Črnomelj na referendumu glasovali za pripojitev k ljubljanskemu podjetju VIATOR. Glasovalo je 97,4 odstotka zaposlenih, od tega je bilo kar 95 odst. članov kolektiva za predlagano združitev. Referendum je uspel, zdaj ne bo več dolgo, ko bo črnomaljsko gostinstvo začelo delati pod novo upravo.

Čez 30 let po poteh borcev

Ob 30-letnici slovenske partizanske vojske bo v črnomaljski občini več prireditev, za štiri večje pa se je nedavno tega odločil občinski odbor ZZB NOV.

3. julija bo mladinski partizanski pohod po poteh Cankarjeve brigade. Iz Črnomlja bodo krenili v dveh kolonah: prvi preko Mirne gore, drugi čez Stransko vas, Semič in Šmuk, zbrali pa se bodo v Črmošnjicah ob tabornem ognju. Naslednji dan se bo mladina v spremstvu nekaterih borcev z avtobusi odpeljala v Ljubljano na slovensno proslavo. Razen tega bo iz Črnomlja odpeljal še poseben vlak s predvidenimi 500 udeleženci prireditve v Ljubljani.

Osrednja belokranjska proslava bo 23. julija, ko bodo na Mirni gori počastili 30-letnico Belokranjskega odreda. Računajo, da bo na tej prireditvi okrog 2.000 ljudi, za katere pripravljajo tudi bogat kulturni spored.

Septembra sta v načrtu kar dve slovesnosti: počastili bodo 30-letnico Cankarjeve brigade, ki ima v črnomaljski občini domicil, pa tudi 30-letnico bitke pri Kvasici, kjer je bila med zadnjo vojno ena najbolj uspelih bitk na območju Bele krajine.

V tem tednu bo tovarniška razprodaja moških hlač iz prvovrstnega kamgarna in diolena s 40-odstotnim popustom

„Veletekstil" ČRNOMELJ

IZ DELA KRAJEVNE SKUPNOSTI KOČEVJE

Sklep: lipi bosta padli

Najprej na vrsti športni park, okolica spomenika ter Kidričeva in Ljubljanska cesta

Obe lipi na prostoru, kjer bo stala nova kočevska avtobusna postaja, morata pasti, vse ostali zelenje pa ostane. Tako načelno soglasje je dala k načrtu ureditve nove avtobusne postaje krajevna skupnost Kočevje oziroma njena komisija za varstvo okolja.

Ta komisija pripravlja tudi načrt urejanja parkov, zelenic, otroških igrišč in rekreacijskih objektov, ki bo usklajen z urbanističnim načrtom mesta. V njem bodo določeni cilji in roki prireditev, predvideni viri financiranja itd.

Načrt bo razdelil mesto v 4 ali 5 okolišev in predvidel prednostni vrstni red del. Predvidoma bodo najprej urejali športni park „Gaj", okolico spomenika ter Kidričevo ulico in Ljubljansko cesto. Poseben načrt bo izdelan še za ureditev okolice Šeškovega doma. Načrt predvideva, da bi krajevna skupnost skrbela za urejanje vseh parkov, tudi tistih, ki so last posameznih podjetij, vendar naj bi za njihovo vzdrževanje prispevala podjetja tudi del denarja.

Krajevna skupnost je zelo delavna in je začela zdaj urejati stari del mesta, dokončuje otroško igrišče v Kidričevi ulici, pripravlja pa asfaltiranje Kajuhovega naselja in napeljavo vodovoda v Mestni log.

Tudi podjetja pomagajo KS, ker vidijo, da dosega uspehe. Tako ji je ZIDAR prosil bager, ZKGP je prispeval les, AVTO in MELAMIN bosta dala material za utrditev poti do njunih podjetij iz Kidričeve ulice itd.

KS prav zdaj prevzema v upravljanje obe pokopališči in tržnico. Dela je toliko, da bi potrebovali stalnega referenta za komunalne zadeve. Uvajajo tudi nekatere nove stike sestajanja z občani, kot so sestanki po mestnih območjih in interesnih skupnostih, sodelujejo pa tudi pri delu društev in organizacij.

J. P.

80 let — 80 vrhov

Srečanje v Rogu

Nedavne akcije planincev „80 let – 80 vrhov" se je iz Kočevja udeležilo nad 60 planincev. Obiskali so Rog in bolnišnico Jelendol. Na partizanskem pokopališču so položili cvetje in prižgali svečke. Na Bazi-20 jih je zajela huda nevihta. Vedrili so v Bazi.

S črnomaljskimi planinci so se srečali pri koči, kjer se je zbralo nad 200 planincev in drugih izletnikov. Od tam so poslali planinci pozdravno pismo in čestitke slavljencu Titu. Na svečanosti so nastopili tudi kočevski pionirji-harmonikarji in druga mladina. Črnomaljski ženski zbor je zapel več narodnih in partizanskih pesmi. V kočevsko planinsko društvo so tu sprejeli nove člane, 15 pionirjev pa je prejelo tekmovalne knjižice za letos.

Po programu so vojaki črnomaljskega garnizona povabili vse udeležence srečanja h kotlu in jim razdelili partizanski golaž. Tako so kočevski in črnomaljski planinci uspešno izpolnili svojo nalogo v programu akcije planincev „80 vrhov".

A. ARKO

NOVI „OBVEŠČEVALEC"

Junijska številka „Obveščevalca", glasila ITAS Kočevje, je posvečena raziskavi trga oziroma prodaji, preprečevanju nesreč pri delu, izpolnjevanju proizvodnjega načrta za letos, izobraževanju, razen tega pa tudi delu samoupravnih organov in raznih organizacij v podjetju. Kot že v prvi številki je tudi v tej križanka, razen tega pa je v njej poskrbljeno tudi za humor.

KRVODAJALSKI USPEH

V treh dneh je v Kočevju oddalo kri skupno 648 krvodajalcev iz vse občine. Decembra bo še en odvzemni dan. Zato pri Rdečem križu menijo, da bodo letošnji načrt odvzemov krvi gotovo izpolnili in celo presegli, saj jim do njegove uresničitve manjka le še 147 odvzemov. Doslej se je prijavilo, da bo letos oddalo kri, skupno 894 krvodajalcev. V dneh od 12. do 14. junija jih je prišlo na odvzem 744, vendar so jih iz različnih vzrokov 96 odklonili.

– Velja več beseda krajevne skupnosti ali občinske skupščine?

– Pri nas smo že tako daleč pri samoupravljanju, da velja več beseda krajevne skupnosti. Tako je občinska skupščina cirkuse in podobne sredi mesta prepovedala, krajevna skupnost pa dovolila.

DROBNE IZ KOČEVJA

VELIKO IZLETNIKOV, predvsem šolske mladine iz raznih krajev Slovenije, obiskuje zadnji mesec Kočevje. Želo pogosto pridejo na izlete tudi upokojenci. Izletniki si ogledajo mesto in pokrajinski muzej NOB v domu Jožeta Šeška, nato pa nadaljujejo pot preko Kočevskega Roga na Bazo 20.

ZA TEDEN OLIMPIADE so izšle zelo lepe poštne znamke po 10 par kot dopolnilo poštne takse za olimpijski sklad. Doplačilo je namenjeno kot pomoč za udeležbo naših športnikov na olimpiadi v Muenchnu. Letošnjo olimpiado si bo ogledalo tudi precej naših občanov.

ZAKAJ SPREJEMAMO ODLOKE? – Prav bi bilo, da jih spoštujemo zaradi reda in varnosti v mestu. Pa vendar ni tako. Kljub odloku si delajo šolski otroci bližnjice preko zelenic in celo preko cvetnih gred. Šoloobvezni otroci se sprehajajo ob enega gostinskega lokala v drugega, pri čemer prednjačijo dekleta; vse kadi, vse pije in čaka konec šolskega leta. Kolesarji vozijo, kjer se jim zdi. Avtomobili so raztreseni po mestu, kjer je senca. Cirkus je postavljen sredi mesta in še in še. Vse to je slika nemoči odgovornih in posameznih odlokom.

OSEBNI STANDARD je na dokaj stojni višini, hkrati pa je še precejšen del občanov na začetni stopnji kulture. Na eni strani imamo hiše, avtomobile, televizorje itd., na drugi pa skladovnice drv po mestu, pse po balkonih, povsod smeti, surovo preklinjanje in prostaško obnašanje po lokalih.

KOČEVSKE NOVICE

Delavski svet tovarne BETI v Metliki je zadnjo soboto dopoldne sklical izredno sejo, na kateri so organi samoupravljanja počastili petdesetletnico direktorja podjetja Petra Vujčiča in mu ob tej priložnosti izročili v zahvalo za 15-letni razvoj podjetja bronast kip, delo Vladimira Štovička, spominsko knjigo in dokument o častnem oz. dosmrtnem članstvu v kolektivu. (Foto: Ria Bačer)

Razmišljanje o kulturi na vasi

SPREHOD PO METLIKI

ODDELEK črnomaljske glasbene šole je imel reprodukcijo za starše učencev, ki obiskujejo glasbeni pouk v Metliki. Prireditev je bila lepo obiskana, učenci pa so pokazali dobršno mero znanja.

MATURANTKE poklicne šole Beti so imele v soboto na Kolpi zaključni ples z duhovitim programom. Organizacija je bila dobra.

VELIKO novih hiš je zraslo na Bregu revolucije. Stanovalci so si pred hišami uredili vrtove, na katerih ne manjka cvetja. Pohvalijo se tudi s tišino v nočnih urah. Te velikokrat manjka ob glavnih cestah in ulicah.

OKROG Badovinčevega bifeja in kegljišča je velikokrat zelo hrupno tudi po 23. uri. Čas bi že bil, da se tudi tu vzpostavi red.

metliški tednik

Velikokrat slišimo, da so dvorane ob različnih kulturnih prireditvah v mestu na pol prazne. Ob tem pa malokdo pomisli na to, da na podeželju hrepenijo po najrazličnejših predstavah, saj v marsikateri vasi v metliški občini že dolga leta niso videli na odru nikakršnega dela.

Tisto malo kulture, kar je je, se odvija v gasilskih domovih, na neopremljenih ali improviziranih odrih. Prireditve ne presežejo ravni na pol pripravljenih proslav, še največkrat pa gasilska društva v njih prirejajo veselice, da kaj zaslužijo, če hočejo vzdrževati več ali manj s prostovoljnim delom zgrajene domove. Dom v Podzemlju nima sanitarij, reflektorjev, sedežev v dvorani, garderobnih prostorov, prav tako je na Krasincu, nekoliko boljše v Drašičih in na Suhorju. Marsikateri podeželski oder v gasilskem domu je brez zaves, brez kurjave, brez zadovoljive razsvetljave, društva pa brez sredstev, da bi nabavila najnujnejše.

Ljudje na podeželju pogrešajo tudi ozkotračne kino predstave, ki jih je svoj čas organizirala ljudska univerza, zdaj pa jih obljublja mladinska organizacija. Ni knjižnic, kovčki pa tudi zaenkrat še ne potujejo po vaseh iz mestne knjižnice. Za zdaj ni upati, da se bo stanje bistveno izboljšalo, kajti nekatera društva po vaseh nimajo do leta 1975 zaradi pomanjkanja sredstev v načrtu večjih preureditev že obstoječih objektov, še manj, da bi dogradili prepotrebne prostore, kot so klubske sobe, sanitarije, garderobe in podobno. Prav tako nimajo kje vzeti denarja za opremo dvoran s stoli, odrov z zavesami, praktikabli, reflektorji itd. Na Dobravicah pravijo, da bodo komaj spravili skupaj denar za zidavo dimnika na gasilskem domu. Resnica pa je, da živita po vaseh dobri dve tretjini prebivalstva metliške občine in ti dve tretjini ostajata več ali manj brez vsakršnega kulturnega življenja.

Odpraviti takšno stanje seveda ni lahka naloga. Prvič zato ne, ker ureditev domov še ne zagotavlja razgibanega kulturnega delovanja, in drugič zato ne, ker za takšno ureditev ni sredstev. Temeljna kulturna skupnost občine Metlika z zbranim denarjem ne more kriti niti najnujnejših kulturnih potreb v mestu, kaj šele na vasi. Morda bi bila delna rešitev kulturne bede na vasi v tem, da bi z avtobusi brezplačno prevažali ljudi na prireditve v Metliko. Seveda bi na ta način zajeli le del vaškega prebivalstva. Nekaj bo seveda treba ukreniti, saj imamo vsi pravico do kvalitetnih kulturnih prireditev, ne glede na to, ali živimo v mestu ali na vasi, mar ne?

TONI GAŠPERIČ

– Se ti ne zdi, da je ribniška tovarna edinstvenih plenic brez roba že predolgo v povojih?

– Kaj češ, število rojstev hitro upada, tovarna pa zato propada.

OBISK LJUBLJANČANOV

13. maja je obiskala Ribnico, Jelenov žleb in Travno goro večja skupina Ljubljančanov, članov SZDL in ZB. Ogledali so si znano prizorišče borbe in zmage partizanov nad Italijani pri breznu v Jelenovem žlebu. Ustavili so se tudi na Travni gori, nato pa so šli obiskat Marijo Ivančič z Gore, znano partizansko mater, ki je bila obiskovalcev zelo vesela. Učenci osnovne šole so na Gori pripravili obiskovalcem kulturni program, za kar so poželi veliko priznanja. Ljubljanski obiskovalci so se vrnili domov z lepimi vtisi.

–r

Ukrotiti divjo Bistrico

Zamenjati zaspani svet krajevne skupnosti

Na zborih volivcev v Zapotoku in Sušjah so se občani zavzemali za regulacijo potoka Bistrice, ki pogosto poplavlja travnike in zamočvirja zemljišča.

Volilci iz Sušja so odločno zahtevali, da se popravi cesta, ki je bila uničena še, ko so posodobljali cesto Žlebič–Sodražica.

Volilci iz Gorenjih Lazov so zaprosili občinsko skupščino za denarno pomoč za gradnjo vodovoda. Sami so že zbrali 50.000 din, prav toliko pa bodo odslužili še z delom, oziroma prispevali v lesu.

Vaščani Žlebiča še do danes nimajo vodovoda. Prizadeti ljudje so pripravljeni precej prispevati za vodovod, vseh bremen gradnje pa ne morejo nositi sami.

Prebivalci Zapotoka in Vinic morajo sami vzdrževati vaške poti. Zato so na zboru volilcev zahtevali, naj jim občinska skupščina odobri sorazmerno z dolžino potov toliko denarja, kot ga daje za vzdrževanje občinskih cest. Podobno so zahtevali tudi volivci iz Gornjih Lazov, ki sami vzdržujejo 1300 metrov dolgo vaško cesto.

Kot na skoraj vseh zborih volivcev so tudi tokrat razpravljali o slabem vzdrževanju zadružnega doma, ki je iz leta v leto slabši.

Volilci so pooblastili krajevno organizacijo SZDL, da skliče skupno sejo članov sveta krajevne skupnosti in odbora SZDL, na kateri bodo zamenjali dosedanje vodstvo sveta KS, ki ni dobro delalo.

–r

Cesta še vedno v zraku

Manj denarja za asfalt v Loškem potoku

Čeprav je bilo že zatrdno obljubljeno, da bo cesta skozi Loški potok od Hriba do Travnika asfaltirana, se je zdaj nekaj zataknilo. Izračuni so pokazali, da bi bilo za posodabljanje te ceste v skladu z veljavnimi predpisi za ceste potrebnih 6 milijonov dinarjev, toliko denarja pa letos ni na razpolago.

Občinska skupščina Ribnica je že zaprosila cestni sklad SRS, naj bi prispeval denar vsaj za ureditev ceste skozi naselji Hrib in Travnik. Če bo denar kmalu zagotovljen, bo asfalt položen do 30. julija letos. Tako zatrjuje podjetje SLOVENIJA CESTE oziroma predstavniki asfaltnih obratov tega podjetja.

Koliko bodo znašali stroški asfaltiranja, še ni znano. Občinska skupščina ima v te namene zagotovljenih kot svoj prispevek 200.000 din, računajo pa še na prispevek republiškega cestnega sklada v znesku milijon dinarjev in na prispevek podjetij, ki imajo tu svoje obrate, pa tudi na soudeležbo Cestnega podjetja Novo mesto, ki to cesto vzdržuje.

J. PRIMC

Kje TOZD?

V Ribnici je bil 29. maja posvet direktorjev ribniških delovnih organizacij ter direktorjev podjetij, ki imajo v tej občini svoje obrate. Razpravljali so o uveljavljanju ustavnih dopolnil v zvezi z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela (TOZD).

Dogovorili so se, da bodo posebne komisije v delovnih organizacijah opravile potrebne analize, ki bodo osnova za odločitev, če bodo v posameznem podjetju ustanovili TOZD ali ne. Komisije bodo sodelovale s komisijo pri občinskem sindikalnem svetu, ki že dela.

Na posvetu so ugotovili, da ni nikakih receptov, po katerih bi ustanavljali TOZD. Menili so tudi, da ni treba na vrat na nos ustanavljati TOZD, temveč načrtno in premišljeno. Sklenili so, da se bodo pred koncem leta spet zbrali in analizirali opravljeno delo.

–r

ZOBOTREBCI

KOMU STARO SOLO? – Zgradbo stare šole v Loškem potoku je zaprosila Delavska univerza Kočevje, da bi uredila v njej pletilnico. Razen tega je za del te šole zaprosila osnovna šola, da bi uredila eno stanovanje za učitelja.

VEDNO VEČ DELA – Na krajevno skupnost v Dolenji vasi se obrača za razne zadeve vedno več občanov. Razmišljajo, če ne bi v določenih dnevih v tednu kazali uvesti uradnih ur.

POPRAVITI MEJE – Lovske družine Ortnek, Loški potok in Dolenja vas bodo spet predlagale popravke meja z gojitvenimi lovišči, so povedali odborniki s teh območij na zadnji seji občinske skupščine. Pravijo, da je vzrok za to zadevo, ker morajo lovske družine plačevati kmetom škodo, ki jo povzroči divjad iz družbenih lovišč.

ZA ŽALJIVKE NI ČASA – Na zadnji seji občinske skupščine je bilo povedano, da ima občinsko sodišče namesto petih le dva sodnika in da imajo zato prednost resne zadeve, razne žaljivke in prepirčki pa ne pridejo na vrsto po več let.

ČUDNA SOLIDARNOST – V ribniški občini je precej gozdnih tatvin in divjega lova, za kar občani vedo, vendar pa krivcev ne prijavljajo. Medtem ko bi človek to že nekako razumel, pa ni nobenega opravičila, da občani oziroma sosedje sploh niso prijavili, da je neka štirinajstletnica že leto dni ukvarja s prostitucijo in da zato moralno in telesno propada. To kaže, da so občani preveč brezbrižni ali pa ne ločijo, kaj je prav in kaj narobe.

REŠETO

Od 12. do 14. junija je bila v Kočevju krvodajalska akcija. Na fotografiji je večja skupina krvodajalcev, ki jih je pobiral avtobus od Predgrada do Kočevja. Kot vsako leto, tako je tudi letos krvodajalska akcija lepo uspela, in sicer predvsem zaradi razumevanja delovnih kolektivov, požrtvovalnih aktivistov RK in seveda samih krvodajalcev (Foto: J. Primc)

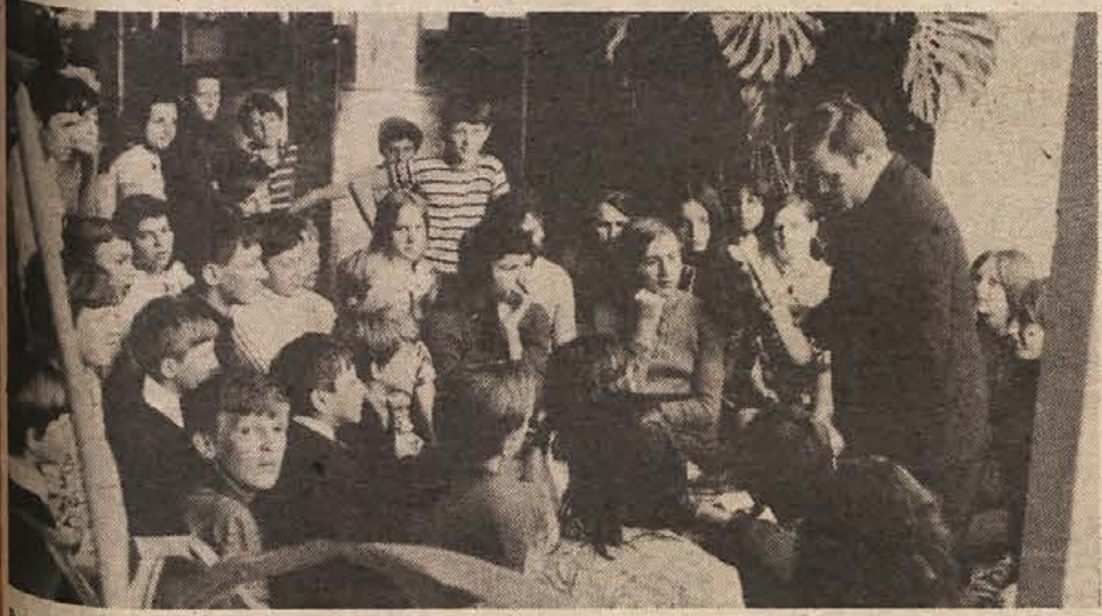

Predavanje o orožju je organizirala ZRVS Kočevje v sodelovanju s SLO in osnovno šolo za vse učence od 5. do 8. razreda osnovne šole. Predavajo rezervni oficirji, predavanje pa sodi v sklop obrambne vzgoje prebivalstva (Foto: J. Primc)

Zaustaviti propadanje podeželja

Brez proizvodnih obratov ni mladine ne živahnega življenja

Nedavni pogovor o delu organizacij ZK v občini Kočevje je med drugim pokazal, da so tudi v nekaterih večjih krajih na podeželju potrebni proizvodni obrati, in to ne le zaradi gospodarske koristnosti za posamezno območje, ampak tudi za boljše splošno počutje občanov.

Z območja, kjer ni obratov, odhaja mladina v mesta in podeželje ostaja prazno ali naseljeno le s starejšimi občani. Tako nekatera območja počasi izumirajo, zamira pa tudi delo skoraj vseh organizacij, posebno ZK, katere nedavno sprejeti program med drugim pravi, naj bi sprejeli vanjo več mladine in neposrednih proizvajalcev.

Posebna prizadevanja za odpiranje proizvodnih obratov je čutiti v Osilnici, Strugah in Vasi Fari. Opravljene so tudi že nekatere analize. Prav pa bi bilo, da bi pri odpiranju takih obratov upoštevali mnenje prizadetih občanov in vodstev družbenopolitičnih organizacij, ki opozarjajo, naj bi ne odpirali obratov le zaradi zaposlitve občanov, ampak predvsem obrate, ki bodo imeli gospodarski in tudi politični učinek za posamezno območje občine.

Zato je pred odprtjem obrata potrebna zelo natančna analiza, kaj in kako delati, koliko ljudi bo dobilo zaposlitev, kako se bodo proizvodi prodajali itd. Potreben je torej preudaren in znanstven pristop k stvari, pa čeprav gre le za ustanovitev obrata, ki morda za občino ne bo posebno pomemben.

J. PRIMC

Mladina in borci na pohodu po poteh Tomšičeve brigade

Tabor na Pugledu, proslava pa v Zadobravi – 30-letnica slovenske partizanske vojske

Enota kočevskih mladincev bo 3. in 4. julija krenila z avtobusom na pohod po poteh Tomšičeve brigade. Vodila jo bosta narodni heroj Jože Boldan-Silni, ki bo komandant enote, in predsednik občinske konference ZMS Kočevje Ivan Oberstar, ki bo politični komisar.

Iz Kočevja bodo krenili skozi Stari log, Žvirče, Krko in Grosuplje na Pugled, kjer se bodo utaborili. Sem bo prispelo še več mladinskih enot iz raznih krajev Slovenije. Vsi mladinci se bodo udeležili ob zaključku pohoda proslave 30-letnice slovenske partizanske vojske, ki bo v Zadobrovi.

Osnovni namen pohoda je, da se bodo mladi seznanili z dogodki med vojno in da bodo tudi videli, kod vse je Tomšičeva brigada na enem svojih pohodov res hodila. V nekaterih krajih, kjer bo tudi postanek, bodo udeleženci pohoda Tomšičeve brigade pripovedovali mladini o bojih njihove brigade. Mladinci se na pohodu ne bodo le vozili, ampak bodo okoli 20 km tudi prehodili.

J. PRIMC

Cirkus okoli cirkusa

Eno sklepamo, drugo delamo

Občinska skupščina Kočevje je na eni lanskih ali predlanskih sej sprejela sklep, da med šolskim letom ne bodo dovoljevali v Kočevju gostovanja nobeni cirkuški oziroma zabavni skupini, ki nastopa pod šotori. Tak sklep je bil sprejet na pobudo prosvetnih delavcev, ki so ugotavljali, da nekatere otroke cirkus tako premami, da zaradi njega sploh ne gredo v šolo.

Hkrati je skupščina sklenila, da se cirkuški šotori in druge naprave ne smejo postavljati v mestu, ampak na prostoru starega pokopališča, se pravi pri Zdravstvenem domu.

13. junija, ko še ni bilo konec šolskega leta, pa se je cirkus „usidral" prav sredi mesta pri avtobusni postaji!

Tu je velik avtobusni promet, tu je šola, tu so šoferski izpiti, pa tudi osebni avtomobili niso redkost, čeprav je prostor sicer skoraj zaprt. Že prvi večer „obratovanja" cirkusa je osebni avto podrl neko deklico. Na srečo je ni posebno poškodoval.

Lahko spet ugotovimo, da sklepamo eno, delamo pa – zelo neodgovorno – drugo.

GAL

Strop se udira

V stari šoli (bivši Bračičevi) v Kočevju so izpraznili en razred in učenci imajo pouk v zbornici. Vzrok je: strop se je nevarno podal in boje se, da bi se lahko zrušil. Kaže, da bo potrebna temeljitega popravila vsa jugozahodna stran šole. Razen tega je potrebno v tej šoli obnoviti sanitarije, šolsko kuhinjo, vodovod in kanalizacijo, urediti pa nameravajo tudi kotlovnico za centralno kurjavo. Vsa ta dela bodo predvidoma opravili med počitnicami. Za izvajanje se že dogovarjajo z ZIDARJEM iz Kočevja.

J. P.

List za vsakogar »Dolenjski list«

KOČEVSKE NOVICE

BOLJŠA CESTA

Cesta iz Kočevja proti Dvoru oziroma Novemu mestu je letos bolje vzdrževana, kot je bila v preteklih letih. Ta ugotovitev velja predvsem za odsek ceste, ki poteka po kočevski občini, medtem ko je odsek ceste na novomeški strani slabši.

SINDIKAT:

Opozorilo malodušnim

Sklep ni samo kos papirja, ampak naloga, ki jo je treba spoštovati in uresničiti

Sindikat ne razpošilja sklepov zato, da bi neprebrani rumeneli po predalih ali polnili koše za odpadke. Na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta prejšnji teden so povedali, da bodo šli do konca, če bo kje potrebno, pa tudi v politično bitko. Popuščanje, nedoslednost, mlačnost in počasnost bodo napodili iz delovanja v naslednjem obdobju.

Predvsem so poudarili, da se ne morejo sprijazniti z malodušjem, ki se mu je v navideznem zatišju predala vrsta delovnih organizacij. Tisto, „kar bo, pa bo", je trenutno morda res dobrodejno slepilo, vendar tudi samo slepilo, kajti čoln iz brzice ne bo prišel k bregu, če krmar niti prijel ne bo za veslo.

Sindikat je prepričan, da ni prav, ker nekateri pričakujejo odrešitev samo od odmrznitve, saj nove cene pač ne bodo mogle bistveno spremeniti stanja, zlasti pa nikomur zagotoviti lagodnega življenja. Razočarani bodo tudi vsi drugi, ki živijo za nove ukrepe, češ: se bo že tako uredilo, da bo za vse dobro. Ob tem sindikat delovnim organizacijam najbolj zameri, da nimajo stabilizacijskih načrtov, čeprav so bile na to nalogo opozorjene dovolj zgodaj.

Opozorila sindikata so kajpak veljala manjšini, saj je na splošno gospodarstvo novomeške občine v letošnjem prvem četrtletju doseglo celo boljše uspehe od lanskih v enakem obdobju. Gospodarsko trdnost so zmanjševali kupci, ki so se izkazali kot slabi in zamudni plačniki. Podatki kažejo, da so podjetja novomeške občine več pričakovala od drugih, kot so bila sama dolžna. Najbolj je bilo to značilno za industrijo.

SPET OGLEDALO

Edino šentjernejsko prometno ogledalo ob križišču cest pri Majzljevi gostilni spet stoji in služi namenu. Novega je pred kratkim namestil zasebni prevoznik, ki je pred več kot letom dni prejšnjega razbil.

GRADENC: DOKONČUJEJO

Dela na cesti Gradenc–Veliko Lipje bodo predvidoma končana ta mesec. S priključkom za Malo Lipje bo ureditev veljala približno 260.000 din. Letos nameravajo razširiti tudi cesti od Žužemberka do Gradenca in od Velikega Lipja do Lašč. Ta dela cenijo na 320.000 din.

M. S.

JUTRI PRIDE MARJAN ROŽIČ

Jutri bo gost novomeške občine Marjan Rožič, sekretar sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Dopoldne bo obiskal občinski sindikalni svet, zatem pa si ogledal tovarno zdravil Krko in IMV ter se pogovarjal s predstavniki o razvoju podjetij. Popoldne se bo tovariš Rožič sestal z občinskim političnim aktivom. Za to srečanje so mu pripravili več vprašanj.

LUČI V VASEH

Straška krajevna skupnost bo dala predvidoma še letos napeljati javno razsvetljavo v Vavti vasi, Rumanji vasi, Jurki vasi in na Potoku, v sami Straži pa jo bodo izboljšali. Začetek del je odvisen od tega, kdaj bodo lahko prišli od Elektra.

PESEK IZ JELENDOLA

Škocjanska krajevna skupnost bo v Jelendolu v kratkem odprla peskokop. Najprej bodo uredili cesto do tja. Pravijo, da je pesek zelo kakovosten in dober tako za omete kot za ceste.

60,6 ODST. DOHODKA INDUSTRIJA

Industrija je bila tudi v ustvarjenem dohodku v novomeški občini lani najmočneje zastopana: ustvarila je 60,6 odst. vsega dohodka. Industriji sledi gradbeništvo, ki je ustvarilo 15 odst. vsega dohodka v občini, natc pa promet s 6,9, trgovina s 4,8, gozdarstvo s 3,9, obrt s 3,7, kmetijstvo z 2,4, stanovanjsko-komunalna dejavnost z 1,6 in končno gostinstvo z 1,1 odst. vsega dohodka v občini.

DOL. TOPLICE:

Napeto

Vinko Cirnski: »Ni besed za hvaležnost!«

Samo še dež po veliki suši so Topličani pričakovali tako nestrpno kot zdaj dan, ko se mora onkraj Sušice ob gozdu oglasiti hreščeči gosenični buldožer in zasaditi težko žlico v zvihrano travnato zemljišče. To bo začetek gradnje nove šole, praznik za vso Topliško dolino, nadaljevanje slovesnosti tiste sončne majske nedelje, ko so gospodarji od vsenaokrog izpolnili obljubo in zasuli obronek z darovanim lesom.

Ravnatelj Vinko Cirnski, zdaj z vse bolj vedrim obrazom kot pred referendumom, je prepričan, da bo nova šola jeseni pod streho in da se bodo v šolskem letu 1973/74 zagotovo selili. „Samo višja sila lahko prepreči, da se to ne bi zgodilo, česar pa ne verjamem. Če po pravici povem, si tudi ne upam misliti, da bi zdaj, ko nam v resnici luč gori, vse skupaj padlo v vodo."

„Zdržati je torej treba še eno leto . . ."

„Da, le da bo mnogo lažje, čeprav vem, da se bo vleklo kot še nobeno do zdaj. Da bo lažje, pravim kljub temu da bomo morali to jesen iskati učilnico za paralelko drugega razreda. Oddelek na poljanski podružnici, sestavljen iz prvega in drugega razreda, ukinjamo in bodo otroci poslej obiskovali pouk v Dolenjskih Toplicah."

Suhokrajinski drobiž

ZGODOVINSKO GRADIVO IZ NOB V SUHI KRAJINI postaja vedno bogatejše in popolnejše. Dokaj novosti in zanimivosti bo v spominih prvoborca FRANCETA SMRKETA-JOŠTA, ki jih sedaj piše. V že zbranem arhivu in tem, kar bo zajeto v Joštovih-spominih, pa še ni podatkov o prvi partizanski motorizirani enoti, ki je sodelovala pri drugi osvoboditvi Žužemberka julija 1943. Zato naj bi preživeli borci te enote pomagali s svojimi spomini, ki jih lahko posredujejo krajevni organizaciji združenja ZB NOV Žužemberk.

NA DVORU nadaljujejo gradnjo vodovoda proti Jami, kmalu pa bodo začeli graditi tudi odcepni cevovod v Stavčo vas. Za ta odcep pripravlja komunalno podjetje Vodovod iz Novega mesta dodatni načrt. Za odcep bo treba pri Sadinji vasi zgraditi še pretočni rezervoar.

GOBARJI so imeli v zadnjih dneh kar lepo bero. Še posebej dosti gobarjev je bilo ob sobotah in nedeljah. Nabirali so v glavnem jurčke in lisičke.

ŽUŽEMBERŠKA POKOPALIŠKA UPRAVA je nabavila mrliški voz. Tako bo olajšano delo pogrebcev. Denar za voz so zbrali s prostovoljnimi prispevki občanov.

M. S.

OB OBISKU UKRAJINCEV:

Pobratenje tekstilcev

V »sorodstvo« stopata Novoteks in (še neznana) tekstilna tovarna iz Ukrajine

V četrtek, 8. junija, je obiskala dolenjsko metropolo 3-članska sovjetska delegacija ukrajinskih sindikatov. Goste sta v prostorih občinskega komiteja ZK pozdravila predsednik občinskega sindikalnega sveta Adolf Šuštar in sekretar občinskega komiteja ZKS Franci Šali. Seznanila sta jih z razvojem novomeške občine, pri čemer sta gostom predstavila tudi celotno Dolenjsko ter njen razvoj v zadnjih letih.

Nato so si gostje v sprehodu ogledali značilnosti Novega mesta, zatem pa so obiskali tekstilno tovarno Novoteks, ki so si jo tudi ogledali. Z vodstvom kolektiva ter predstavniki tovarniških organizacij so se pogovarjali o življenjskih pogojih zaposlenih, o možnosti izrednega študija, o sistemu nagrajevanja dobrih in kaznovanja slabih delavcev, o reševanju stanovanjske problematike zaposlenih ter glede na veliko število zaposlenih žensk tudi o urejenosti otroškega varstva v tovarni. Hkrati so povedali, kako so te stvari urejene pri njih. S predstavniki Novoteksa so se člani sovjetske sindikalne organizacije dogovorili tudi o pobratenju ene od ukrajinskih tekstilnih tovarn s kolektivom „Novoteks". Obe tovarni bosta kmalu navezali stike.

B. P.

Mladi v Dinosu? Ne, ampak v nekdanji slačilnici na Loki v Novem mestu. Nevzdrževana, zanemarjena, polna prahu in umazanije prav kliče pristojne, da jo uredijo. Mladi bi z veseljem pomagali pri urejanju garderobe in igrišča. (Foto: Foto-krožek OŠ Katja Rupena)

Novomeška kronika

ZNIŽANA CENA HLAČAM – V prodajalni Varteksa na Cesti komandanta Staneta so ponovno znižali cene nekaterim otroškim in moškim izdelkom. Po ugodnih cenah ponujajo otroške letne hlače, pa tudi marsikateri starejši možakar si bo lahko nabavil dobre hlače.

TRŽNICA – Podobno kot prejšnji teden so tudi ta ponedeljek prevladovale prodajalke z borovnicami, ki so jih prodajale na kilogram in na najrazličnejše merice. Cene: borovnice 30 din za kg, češnje 6 do 10 din, jurčki 30 din za kg, jagode 20 din, solata 7 do 8 din, orehi 4,50 din za merico, breskve 16 do 20 din za kg, korenček 9 do 10 din, pomaranče 7 din, jabolka 5 do 7 din, fižol 10 din za kg, domači med 14 din za liter, banane 6 do 8 din, mlada čebula 7, suhe slive 7 din, jajčka 0,70 do dinar za kos, limone 8 din za kg, stročji fižol 10 din za kg in mladi česen 10 din.

ROJSTVA – Rodile so: Silva Zagorc iz Ulice Ilke Vaštetove 12 – deklico, Metka Seliškar z Glavnega trga 2 – Gregorja in Jožefa Mušič iz Cankarjeve 8 – deklico.

POGREBI – Umrl je Jože Pelko, 66, upokojenec iz Trdinove ulice 17.

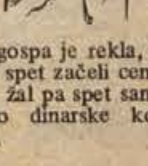

– Ena gospa je rekla, da so Novomeščani spet začeli ceniti naš ljubi dinar – žal pa spet samo tisti, ki potrebujejo dinarske kovance za parkiranje.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 23. junija – Kresnica
Sobota, 24. junija – Janez
Nedelja, 25. junija – Hinko
Ponedeljek, 26. junija – Gruda
Torek, 27. junija – Ema
Sreda, 28. junija – Zorana
Četrtek, 29. junija – Peter in Pavel

KINO

BREŽICE: 23. in 24. 6. angleški barvni film „Mašo Kalagan". 25. in 26. 6. ameriški barvni film „Okusi kri morskega psa". 27. in 28. 6. italijanski barvni film „Raziskava nad neporočenim meščanom".

ČRNOMELJ – 25. 6. ameriški barvni film „Rio Lobo". 28. 6. ameriški film „Stanlio in Olio prodajata mišelovke".

KOSTANJEVICA: 24. 6. ameriški barvni film „Kan-kan". 25. 6. ameriški barvni film „Heroji Gvadal Kanala". 28. 6. španski barvni film „Pesem ljubezni".

KRŠKO: Od 23. do 25. 6. ameriški barvni film „Ljubezenska zgodba". Predstave so 23. in 24. 6. ob 19.30 in 25. 6. ob 17.30. in 19.30.

METLIKA: Od 23. do 25. . zahodnonemški barvni film „Sirota s čudovitim glasom". Od 23. do 25. 6. francoski barvni film „Napačen strel". – 28. in 29. 6. japonski barvni film „Maščevalec iz Okinave".

MIRNA: 24. in 25. 6. „Živim za tvojo smrt".

MOKRONOG: 24. in 25. 6. ameriški barvni film „Madam X".

NOVO MESTO: Od 23. do 26. 6. ameriški barvni film „Zlato za hrabre". Od 27. do 29. 6. nemški barvni film „Hotel z rdečo lučjo".

RIBNICA: 24. in 25. 6. francoski barvni film „Rekrut".

ŠENTJERNEJ: 24. in 25. 6. „Gangsterji v Milanu".

TREBNJE: 24. in 25. 6. angleški barvni film „Bagdadski lopov".

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

IŠČEM pridni in pošteni dekleti za strežbo v gostilni ter kuhinji. Iščem tudi dve vajenki. Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop službe takoj. Gostilna Anica Kos, Ivančna gorica 61.

IŠČEM UČENKO brivsko-frizerske stroke. Jožica Darovic, Gor. Straža 111, Straža.

IŠČEM DEKLE za varstvo dveh otrok v dopoldanskem času. V popoldanskem možnost šolanja ali zaposlitve. Nudim hrano in stanovanje. Plačilo po dogovoru. Marinka Zidar, Cestno podjetje Ljubljana, Stolpniška 10, Ljubljana.

ZA POMOČ v gospodinjstvu nudimo hrano, stanovanje in posredujemo zaposlitev. Borin, Menina Kamnik, Šmarca.

SPREJMEM dva fanta za izučitev. Franc Denžič, keramika in pečarstvo, Krška vas 105, Brežice. Hrana in stanovanje preskrbljena. Nstop dela takoj.

SPREJMEM DEKLE za pomoč v kuhinji. Gostilna na Gorenjskem, Angela Vovk, Črnivec 11, Brezje.

IŠČEM 4 vajence za elektroinstalatersko stroko. Stanovanje preskrbljeno, hrana po dogovoru. Plača po uredbi, na terenu z dodatkom. Elektromehanika Marjan Bevec, Novo mesto, Ulica talcev 8.

SPREJMEM ŽENSKO ali starejše dekle na manjšo kmetijo k manjši družini. Ima vse pravice do smrti, lahko upokojenka. Ponudbe pod „Zanesljiva".

V UK SPREJMEM učenca za parketarstvo in plastiko. Nagrada 600 din mesečno. Vinko Novak, parketarstvo in plastika, Podturn 3, Dolenjske Toplice.

SPREJMEM VAJENCA za mizarsko stroko. Oskrba v hiši. Mizarstvo Šivic, Dobro polje 3, 64243 Brezje na Gorenjskem.

STANOVANJA

TRI MANJŠE SOBICE, opremljene, s centralno kurjavo, z lastnim vhodom, skupno kopalnico in WC oddamo v najem moškim takoj ali po dogovoru. Volčičevo naselje št. 66, n. h., Novo mesto.

IŠČEM neopremljeno sobo in kuhinjo v Novem mestu. Informacije na telefon 84-518.

Motorna vozila

PRODAM ŠIPE za WV, letnik 1962, zaganjač znamke Boch za audi. Alojz Gabrovec, Brod 31, Novo mesto.

PRODAM osebni avto volkswagen 1200. Lipaj, Lobetova 40, Novo mesto.

UGODNO PRODAM škodo 1000 MB, letnik 1966, v zelo dobrem stanju. Pšeničnik, Lamutova 2, Novo mesto.

PRODAM MOSKVIČ 407, 36.000 km, letnik 1963. Ogled vsak dan od 18. ure dalje. Horvat, Zalog 27.

POCENI PRODAM NSU prinz, letnik 1968, 55.000 km prevoženih, malo karamboliran. Miro Kovačič, Grm 12, Trebnje.

POCENI PRODAM tovorni avto Deutz Magirus Keeper ali zamenjam za kasonarja. Miro Kovačič, Grm 12, Trebnje.

PRODAM avto zastava 101, za devize. Telefon 84-518.

UGODNO PRODAM avto 1300, dobro ohranjen. Lobetova 7, Novo mesto.

UGODNO PRODAM avto fiat 750, letnik 1965. Peter Selak, Šentjernej 6.

PRODAM ali zamenjam avto mercedes benz, letnik 1952, v voznem stanju, za dieslov motor, stabilni. Anton Domik, Dolina, Krmelj.

PRODAM

PRODAM prek 1.000 kg dobrega suhega njivskega sena. Anton Hrastar, Bršlin 17, Novo mesto.

PRODAM STROJ za izdelavo betonskih kvadrov s postavki. Jože Šuklje, Dol. Lokvica 2, Metlika.

PRODAM globok otroški voziček, plinski štedilnik in peč na olje. Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM 45 kv. m valnih salonitk 125 x 90 z vijaki. Šmid, Muzejska 3, Novo mesto.

PRODAM OMARO in električni štedilnik. Blažič, Majde Šilc, 11, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam 75-vatno ozvočenje, diatonično harmoniko in klarinet B. Naslov v upravi lista (1419/72).

PRODAM dva mladica siamske mačke po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (1436/72).

POČENI PRODAM mlatilnico s tresali, še v dobrem stanju. Vrščaj, Nestoplja vas 2, Semič.

PRODAM dvobrazdni obračalni traktorski plug. Franc Toni, Mavčiče 55, Kranj.

PRODAM čisto novo harmoniko, tritonsko, trikrat glašeno, znamke „Albin Pečaver, Ljubljana". Drago Tratnik, Irča vas 42, 68000 Novo mesto.

PRODAM odlično ohranjen televizor znamke Riz. Vinko Kranjčevič, Leskovec 17 pri Krškem.

PRODAM nov pomivalni stroj „Lucija de lux" El Niš. Janez Malnar, Žlebič 9, 61310 Ribnica.

PRODAM električni kuhalnik na 4 plošče ter štedilnik na trda goriva (oba „Gorenje", Velenje) po nizki ceni. Kruljac, Vrhovčeva 10, Novo mesto.

PRODAM enoosno prikolico za osebni avto 200 x 140 in vezana zastekljena okna 170/140 – 70/100, še nerabljena. Franc Kastelic, Vel. Bučna vas 50.

PRODAM originalni mešalec „Far" in zgrabljalnik za seno. Jože Jerman, Pijavice 1, 68295 Tržišče.

PRODAM vprežni mešalec s 5 vilami „Fah" in vprežne grablje. Malo rabljeno, vse po ugodni ceni. Marija Škarja, Gor. Jesenice 4, Šentrupert.

PRODAM STROJ za plastiko 30 g in nihalno žago (pendel). Peter Bobnar, Godešič 88, Škofja Loka.

PRODAM ročni brusilni strojček znamke Bosch in navadno harmoniko. Jože Kic, Zloganje 31, Škocjan.

PRODAM KOSILNICO (Agrija). Franc Suhorepec, Ručetna vas 2, Črnomelj.

PRODAM 1500 kg betonskega železa premera 10 mm. Janez Otrin, Lipce 35, Jesenice.

POSEST

JOŽE KUNST iz Francije PRODAM zelo ugodno zemljišče z dvema hišama v Gorenji vasi pri Mirni na Dolenjskem. Ena hiša je takoj vseljiva, druga pa je potrebna adaptacije – obnove. Poleg hiš je vrt z njivo, travnikom in gozdom. Vsega skupaj meri 7 ha. Prodam tudi 4 are vinograda z zidanico (primerno za več vikendov). Prodam skupno ali posamezno parcelo po želji kupca. Dostop z vsakim vozilom. Od železniške in avtobusne postaje je 25 minut. Zemljišče je na lepem, razglednem in sončnem prostoru z elektriko in vodo. Na prodaj je takoj. Informacije dobite pri oskrbnici Ani Dremelj, Škrjanče 7, Mirna na Dolenjskem.

UGODNO PRODAM zazidljivo parcelo, urbanistično urejeno ob glavni cesti Koper–Pulj, 6.000 kv. m. Primerno za vsako obrt ali večje gostinstvo. Cena zelo ugodna, lahko tudi na obroke. Martin Unetič, Krško, Rostoharjeva 42.

KUPIM KOZOLEC (2 do 4 okna) v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1420/72).

KUPIM manjšo hišico ali enosobno stanovanje v Novem mestu ali najbližji okolici. Franc Kogovšek, Vodice 22 nad Ljubljano.

12 HA POSESTVA dam tistemu, ki prevzame v vso oskrbo 72-letnega starčka in ženo. Ponudbe pod šifro „Starost".

V OKOLICI ŠENTRUPERTA ali Mokronoga vzamem v najem stanovanjsko hišo z nekaj zemlje. Plačilo po dogovoru. Dominika Pavšek, Mali Cirnik 23, 68297 Šentjanž na Dolenjskem.

NA DOLENJSKEM KUPIM enostanovanjsko hišo, in to v Sem-

NA DOLENJSKEM KUPIM enostanovanjsko hišo, in to v Semiču, Metliki, Suhorju ali okolici Novega mesta od 10 do 12 km. Naslov: Jože Srbčič, Obrežna 101, Maribor.

NOVO HIŠO z gospodarskim poslopjem prodam za 50.000 dinarjev. Sončna lega, lep razgled. Jože Grilc, 68292 Zabukovje pri Sevnici.

KUPIM

KUPIM FIAT 500 v dobrem stanju. Tomaž Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

KUPIM dieslov motor, stabilni, 10 km. Anton Dornik, Dolina, Krmelj.

RAZNO

6. MARCA LETOS je bila na cesti pod klancem pri Marnu do Bečaja Jezero – Trebnje izgubljena barvna slika dveh deklet v velikosti razglednice. Poštenega najditelja prosim, da sliko proti veliki nagradi oda na upravo lista ali v gostilni Bečaj.

ČRNO JOPICO, izgubljeno 16. junija v Novem mestu, vrnite, prosim, proti nagradi na upravo lista.

TEŽKO JE ŽIVETI SAM! Star sem 44 let, razočaran po krivdi pozabljenih žena. Imam 1 otroka, vendar sem sedaj popolnoma sam. Zato želim spoznati sodobno gospodinjo za lepo skupno življenje, do starosti 40 let in z veseljem za upravljanje avtomobila. Sebične domišljavke ne pridejo v poštev. Sem preddelavec, zelo prijazen, dobro preskrbljen z opremljenim stanovanjem v svoji starejši hiši na zelo lepem prostoru. Ponudbe pod „Samo resno".

POROČNI PRSTANI! Poročni prstan, ki vam ga bo izdelal zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani, bo trajen spomin na sklenitev vaše zakonske zveze! – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALE

Ob nenadni smrti naše ljubljene mame in stare mame

URŠULE MERHAR
iz Koblarjev 38, Kočevje

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili vence in cvetje ter nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Posebej se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, pevcem, godbi in sodelavcem iz LIK Kočevje.

Žalujoči: mož, sin z družino, hčerki Danica in Francka z družinama

---

Ob smrti našega dragega moža in očeta, sina in brata

FRANCA ANDERLIČA
iz Dola pri Šmarjeti št. 4

se iskreno zahvaljujemo dr. Huebscherju, internemu in kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice za izkazano razumevanje in venec, sosedom, ki so ga spremili na zadnji poti in gospodu župniku za obred.

Žalujoči: žena Rezka z otrokoma, mama Antonija, sestre, brat Lojze in drugo sorodstvo

---

Ob boleči izgubi naše ljube hčerke, mamice in sestre

MARINKE DOBNIK
iz Sevnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, predvsem pa obratu konfekcije Lisca, ki so pokojnico številno spremili do njenega poslednjega tihega doma in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala gospodu kaplanu za lep obred in vsem darovalcem cvetja. Slovo je bilo težko, toda tolaži nas zavest, da so ljudje pokojnico imeli radi in da je imela toliko prijateljev.

Sevnica, 8. 6. 1972

Žalujoči: mali sinek, hčerkica Marinka, mama, ata, sestra Simona, Šorš, Ivan in drugi

---

V SPOMIN

Dne 25. 6. 1972 mineva eno leto ob smrti našega dragega soproga, brata in prijatelja

UROŠA KLJAJIČA

ki nas je v svojem 40. letu za vedno zapustil, da za njim žalujemo. V spomin nanj in na njegovo dobroto bo 25. 6. 1972 dopoldne položitev venca na njegovem grobu v Brežicah.

Žalujoči: soproga, bratje, rodbina in prijatelji

Ob izgubi mame, stare mame in tete

MARIJE ARHNAVER
iz Podgore pri Straži

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v nepričakovani težki uri, vsem sorodnikom, znancem, vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje in vence. Zahvala gospodu vikarju za spremstvo in obred, SZDL Dol. Straža, Jugoinšpektu iz Ljubljane za vence.

Žalujoči: hčerka Mimi, por. Gašperšič, sinova Ivan in Martin z družinami in drugo sorodstvo

---

Ob nenadni smrti naše ljube mame in stare mame

FRANČIŠKE PAVLIČ
iz Loke 6 pri Šentjerneju

se najiskrenejše zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin. Posebno se zahvaljujemo kaplanu in župniku. Zahvaljujemo se podjetjem Kremen, IMV Novo mesto, Iskri Šentjernej in ZB za podarjene vence.

Žalujoči: hčerki Pepca in Anica z družino, sinovi Jože, France, Lojze in Ivan z družinami

---

Ob vselitvi v novo hišo se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali in darovali različen material. Edvard Kolenc, postaja Mirna peč. Posebna zahvala tov. Francu Rezlju in njegovi družini, enako tudi Štefanu Slaku.

ČESTITKE

Dragi mami Ani Šutar iz Orešja 11 za njeno dvojno praznovanje, posebno za 70. rojstni dan, želijo vse lepo, predvsem pa zdravja, sin Lojze in hčerke Marija, Malči in Slavka z družinami.

Anici Juršič, Unterliberg Kanzler st. 4 pri Muenchnu želi vse najboljše za njen rojstni dan in da bi se ji izpolnile vse skrite želje – kdo, naj sama ugane.

Dragemu Lojzetu Drčarju iz Podgore za dvojni praznik iskreno čestitajo ter želijo mnogo sreče v novem domu ata, mama, bratje in sestre.

Dragi gospej Gorjupič želijo vse najboljše za dvojno praznovanje veliko sreče, največ pa ljubega zdravja – sosede!

Dragemu sinu Slavku Mirtiču iz Semiča čestitamo za god in uspešni zaključek šole v želji, da bi tudi naprej bil tako priden. Ata in mama, brat Branko. Z enako željo se pridružuje tudi drugo sorodstvo.

Lojzu Mirtiču iz Semiča za praznik iskreno čestitajo žena Fani, sinova Slavko ter Branko in vsi drugi.

PREKLICI

Rezka Avsec, Mali Slatnik 28, Novo mesto, opozarjam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredila moja hčerka Darinka Avsec z Malega Slatnika.

Ana Lavrič, Preska 1, Dobrnič, prepovedujem hojo in pašo kokoši po moji njivi in vrtu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Anica Vesel, Šmihel, Novo mesto, prepovedujem vsako vožnjo gradbenega materiala po moji parceli po gozdu v Lubnu pri Uršnih selih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

PO KONKURENČNIH cenah opravljamo vodnoinštalaterska dela. Naročila sprejemata Anton Mrvič, Lobetova 8, ali Lado Tekstor, Ločna 18, Novo mesto. Se priporočava!

ISKRA SERVIS, Prekopa, popravlja garancijske Iskrine color, črno-bele TV aparate, TV stabilizatorje, radioaparate, gramofone, gospodinjske aparate (kavne mlinčke, mikserje, fene itd.) in brivnike BRAUN ISKRA. Delovni čas: torek, četrtek in sobota od 15. do 17. ure.

GRADITE HIŠO, preurejate stanovanje, želite imeti topel dom? Vso instalacijo centralne kurjave vam po konkurenčnih cenah montira Jože Papež, instalacije centralnih kurjav, Mestne njive 14, Novo mesto.

PLETILJE, kvalitetne ščetke za vse pletilne stroje nabavite pri Slavku Armiču, Ljubljana, Tržaška 52.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Medved iz Glogov brda – dečka; Jožica Simončič iz Leskovca – Fredija; Marija Ajster iz Koritna – deklico; Mira Fabijan iz Bobovice Marjano; Djurdja Koletič iz Vel. Rakovice – Ivančico; Irena Račič iz Viher – deklico; Tatjana Naraglav iz Krškega – Branka; Danica Lajkovič iz Črešnjic – Aleksandro; Ana Krulc iz Rakovca – Jožeta; Jožefa Pečar s Stojanskega vrha – dečka; Darinka Jurman iz Gaberja – Jožico; Terezija Smukovič iz Bušeče vasi – Darjo; Ivanka Pešec iz Trebelnika – Martina; Nada Zuber iz Brežic – Dragoljuba; Marija Mesojedec iz Orehovega – Sabino; Manda Šuflaj iz Otruševca – deklico; Barica Slak iz Podvrha – Marjana; Jožefa Živič iz Drenovca – deklico; Marija Čanžar iz Vel. Obreža – Zlatko; Marija Škofljanc iz Cerkelj – deklico; Nada Orsag iz Samobora – deklico; Antonija Ban iz Radakova – dečka. – Čestitamo!

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Alojz Tekstor, Jožica Avguštin, Marija Gašperič, Anica Tisovec, Jože Kastelic, Vladimir Kovač, Jože Mrvar, Martin Sepaher, Janez Radin, Ciril Šiška, Marija Križe, Alojz Tisovec in Milena Levstik, člani Novolesa, Straža; Alojz Avbar, avtoprevoznik iz Bršlina; Brane Avbar, Alojz Muhič, Janez Gazvoda, Jože Škrbec, Franc Jenič, Stane Tramte, Janez Mislej, Alojz Tomažin, Martin Može, Jože Brudar in Vladimir Lekše, člani IMV Novo mesto; Alojz Sepaher, Martin Ajdišek, Matevž Mejač, Marija Korše, Fani Ravbar, Joža Mejač, Jože Kralj, Jože Vrščaj, Ivan Kranjčič, Martina Hrastar, Alojz Šurla, Jože Cimermančič in Jernej Klemenc, člani Novoteksa, Novo mesto; Jože Šurla, upokojenec iz Vinje vasi; Polde Krapež, Alojz Gotlib in Stane Vovko, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jožica Muhič, članica KZ Krka, Novo mesto; Anica Tramte, članica Laboda, Novo mesto; Mirko Ferbežer, član Iskre, Novo mesto; Rozalija Pavček, gospodinja iz Dolnje Straže, Valant Filipovič, član Gozdnega obrata, Podturn; Alojz Sašek, član Splošne bolnice Novo mesto; Dušan Rustja, upokojenec iz Novega mesta; Marija Mrgole, gospodinja iz Novega mesta.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Marija Štih je padla na poti in si poškodovala desno nogo; Antonija Hode se je opekla z mastjo po levi nogi; Jožeta Bevca je nekdo podrl z avtom in mu poškodoval desno koleno; Janez Fakin je padel z mopedom in si poškodoval levo nogo; Ivan Glas je padel z voza in si poškodoval rebra; Branka Senica se je opekla z bencinom po obrazu in desni roki; Jože Šavrič je padel z motorjem in si zlomil rebra in ključnico; Milan Pačnik si je pri nogometu poškodoval desno koleno.

UMRLI SO

Pretekli teden je v brežiški bolnišnici umrla Milica Čeh, upokojenka iz Zaprešiča, stara 53 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožica Kotar iz Dolenjskih Toplic – Katarino, Marinka Lukan iz Gornje Straže – Gregorja, Terezija Bogataj iz Birčne vasi – Rudija, Marija Možona iz Velike Loke – Jožico, Emilija Novak iz Velikega Gabra – Natašo, Pavla Janževič iz Cerovega loga – Vesno, Mihaela Strmole iz Martinje vasi – Nevenko, Slavka Jarc iz Bršlina – Slavka, Pavla Gorenc z Jablana – Elizabeto, Lidija Medoš iz Drenovca – Zdravka, Cvetka Pavlin iz Stranske vasi – Sama, Vilma Miklič s Kamne gore – Alenko, Marija Starič iz Rihpovca – Antona, Olga Moškon iz Dolnjega Leskovca – Milana, Albina Murn iz Trebnjega – Mojco, Silva Urbič z Okroga – Andrejo, Darinka Mravinec iz Črnomlja – Suzano, Klotilda Anžlovar iz Dolnjih Selc – Vida, Vida Končina iz Okroga – Petra, Angela Kvas iz Breze – dečka, Jožefa Pavlin z Dolža – dečka, Marija Brulc z Vrhovega – deklico, Kristina Črnič iz Črnomlja – dečka, Marija Hlebec iz Straže – deklico, Štefka Omerzel iz Hrušice – dečka, Anica Guštin iz Vidošičev – deklico, Ljudmila Zupančič iz Straže deklico, Anica Klobučar iz Uršnih sel – deklico, Marija Musar iz Šentjanža – deklico, Tončka Čarman iz Stare Bučke – deklico, Pavla Barbič iz Regerče vasi – dečka in Marija Orešnik iz Cerovca – dečka. – Čestitamo!

OBVESTILO

Razstava na Posebni šoli v Šmihelu bo odprta od četrtka, 22. junija, do torka, 27. junija, od 10. do 16. ure.

Oglejte si izdelke naših učencev!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jeke, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Lojzka Potrč (predsednica sveta), Slavko Smerdel, Franc Staj, dohar in Ivan Živič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. — Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24.50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev ozir. 20 DM (ali ustrezna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev) — Devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm ozir. 10 cicero) 33 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971. — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.0, 18.00, 19.30 in ob 22.00 Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 23. JUNIJA: 8.10 Operna matineja – 9.20 Melodije za prijetno razvedrilo – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Dr. Franc Zadravec: Nekdanji, sedanji in prihodnji način reje govedi – 12.40 Z domačimi ansambli in godci – 13.30 Priporočajo vam . . . – 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.30 Napotki za turiste – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Operni koncert – 18.15 „Signali" – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansamblom Franja Zorka – 20.00 Naj narodi pojo – 20.30 „Top-pops 13" – 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih – 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 24. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja – 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Štefan Erjavec: Proso v pozni setvi – 12.40 – Po domače – 13.30 Priporočajo vam . . . – 14.30 Paleta zabavnih akordov – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Gremo v-ino – 18.15 Dobimo se ob isti uri – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansamblom Fantje treh dolin – 20.00 V soboto zvečer: a)Olimpiada znanja, b) Radijski radar – 21.30 Zabavna radijska igra – Marjan Marinc: „Skrivnost kote 117" – 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 25. JUNIJA: 4.30 do 8.00 Dobro jutro – 8.05 Veseli tobogan – 9.05 Iščemo popevko poletja – 10.05 Še pomnite, tovariši . . . Dr. Tone Ferenc: Ideja socialne osvoboditve v dobi prvega osvobojenega ozemlja – 10.25 Pesmi borbe in dela – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 13.30 Nedeljska reportaža – 13.50 Z domačimi ansambli – 14.30 Humoreska tega tedna – M. Mauran: Popotovanje – 15.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi – 16.00 Radijska igra – Smiljan Rozman: „Hiša:" – 17.05 Nedeljsko športno popoldne – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Glasbene razglednice – 20.00 V nedeljo zvečer – 22.20 Godala za lahko noč.

PONEDELJEK, 26. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja – 9.20 Poletni ringaraja – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Jože Žunkovič: Koruza kot dosevek – 12.40 Igrajo tuje pihalne godbe – 13.30 Priporočajo vam . . . – 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne – 18.15 Popevke in plesni ritmi – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute s Štirimi kovači – 20.00 Stereofonski operni koncert – 21.30 Tipke in godala – 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 27. JUNIJA: 8.10 Operna matineja – 9.20 Z orkestrom Bavarskega Radia – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Peter Kunstelj: Vsako leto je več kmetov, ki prodajo na kravo 3.000 in več litrov mleka – 12.40 Z domačimi godci in ansambli – 13.30 Priporočajo vam . . . – 14.40 „Na poti s kitaro" – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Popoldanski simfonični koncert – 18.15 V torek na svidenje! – 18.45 S pevko Meto Malus – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka – 20.00 Prodajalna melodij – 20.30 Radijska igra – Jacques Andiberti: „Hiša ščitov" – 22.15 S popevkami po svetu.

SREDA, 28. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja – 9.05 Počitniški pozdravi – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – France Pirnat: Napravimo vrtni bazen – 12.40 Od vasi do vasi – 13.30 Priporočajo vam . . . 14.10 Amaterski zbori pojo – 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Poletno glasbeno popotovanje – 18.15 Igramo za vas – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Glasbene razglednice – 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana – 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 29. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja – 9.20 Z orkestrom Len Mercer – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Vid Korbar: Stanje in razvoj drevesničarstva v Sloveniji – 12.40 Igrajo pihalne godbe – 13.30 Priporočajo vam . . . 14.10 Mladinski zbori pri nas in po svetu – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtiljak" – 17.10 Koncert po željah poslušalcev – 18.15 Zabavni zvoki – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansamblom Mojmira Sepeta – 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov – 21.00 Literarni večer – 22.15 Iz albuma izvajalcev jazza – orglar Jimmy Smith.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 22. JUNIJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, Poročila, Šport in turistični napotki – 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB – Aktualnost tedna – Obvestila in reklame – 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 24. JUNIJA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo – 16.30 do 16.45 Sobotno kramljanje – 16.15 do 17.05 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil ter reklam in melodija za vas – 17.05 do 17.15 Zapis iz doma počitka v Impoljci – 17.15 do 17.30 Za naše najmlajše – Kljukčeva stava ter skladbica iz brežiške glasbene šole – 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 25. JUNIJA: 10.30 Domače zanimivosti – Priključitev rudnika Globoko k Agrarii iz Brežic – Za naše kmetovalce: inž. Alojz Mustar: Hladilnica, delovanje in pomen za kmetijsko proizvodnjo – Pogovor s poslušalci – Obvestila, reklame in filmski pregled – 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 27. JUNIJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in srečanje z vokalnim kvartetom Marles – 16.15 do 17.15 Poročila – Novo v knjižnici – Jugoton vam predstavlja – Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista – Obvestila, reklame in filmski pregled – 17.15 do 17.30 Tedenski športni komentar – 17.30 do 18.00 Mladinska oddaja.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. JUNIJA

8.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) – 9.40 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana (Lj) – 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) – 10.55 Mozaik (Lj) – 11.00 Otroška matineja: Sebastijan in Mary Morgan, Boj za obstanek (Lj) – 11.50 MESTECE PEYTON (Lj) – 12.40 TV kažipot (do 13.00) Nedeljsko popoldne (Lj) – 18.10 Elizabeta I, barvni film (Lj) – 19.30 Filmska burleska (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.30 Zabavna oddaja (Lj) – 21.45 Športni pregled JRT – 22.15 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 26. JUNIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) – 17.40 Lutkovni film in risanke (Lj) – 18.05 Obzornik (Lj) – 28.20 Serijski film (Lj) – 18.45 Mozaik (Lj) – 18.50 Kulturni magazin, oddaja avstrijske TV (Lj) – 19.15 Pesem z Dunaja, oddaja avstrijske TV (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.30 Zadnji lajnar, drama avstrijske TV (Lj) – 22.00 Dunajski kabaret, oddaja avstrijske TV (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

TOREK, 27. JUNIJA

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec od 17.30) (Bg) – 17.45 G. Bizet: Otroške pesmi (Lj) – 18.00 Risanka (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Od zore do mraka (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Dve polovici ali dve celoti, oddaja iz cikla Možgani (Lj) – 19.20 Oblikovanje: Poklic oblikovalca (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Izgubljenec, ameriški film (Lj) – 22.55 Stari mojstri: Ivana Kobilica (Lj) – 23.10 Poročila (Lj)

SREDA, 28. JUNIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) – 17.50 Sebastijan in Mary Morgan – serijski film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Jazz na ekranu: Kvartet Boone Drew – II del (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stezi (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.30 I. Sekulič: Kronika vaškega pokopališča – IV. del (Lj) – 21.15 Mi med seboj (Lj) – 22.15 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 29. JUNIJA

16.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.30) (Bg) – 17.45 Trije kačji pastirji – otroška oddaja (Lj) – 18.00 Risanka (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Boj za obstanek – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Na lovu za srečo – oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.30 Četrtkovi razgledi (Lj) – 21.20 Bos skozi pekel – japonska nadaljevanka (Lj) – 22.10 B. Martinu: Ženitev, opera (Lj) – 23.20 Poročila (Lj)

PETEK, 30. JUNIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) – 17.30 Kanova hči (Trapollo HH 33) (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.20 Obisk iz Italije, barvna oddaja (Lj) – 18.40 Cesta in mi: 1. Pomoč pri prometnih nezgodah (Lj) – 18.55 Ekonomsko izrazoslovje: Likvidnost (Lj) – 19.00 Mestece Peyton (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.20 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Helena in možje – francoski barvni film (Lj) – 22.10 Pokal pevcev – posnetek (Lj) – 23.10 Poročila (Lj)

SOBOTA, 1. JULIJA

9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) – 17.40 Po domače z Henčkom in njegovimi fanti (Lj) – 18.10 Obzornik (Lj) – 18.25 Disneyev svet (Lj) – 19.15 Mozaik (Lj) – 19.20 Usodno nebo, 1. oddaja (Lj) – 19.50 Cik-cak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.30 Melodije Istre in kvarnerja, prenos (Zg) – 22.00 Tekmeca – serijski barvni film (Lj) – 22.50 TV kažipot (Lj) – 23.10 Poročila (Lj)

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 25. JUNIJA: 10.30 Reklame in oglasi – Po domače – Obiskali smo vzorno kmetijo – Četrt ure z znanimi revijskimi orkestri – Krajevna skupnost Bučka (reportažni zapis o pomembni akciji za zgraditev vodovoda) – Za vsakogar nekaj – 400-letnica hrvatsko-slovenskega punta (reportažni zapis s slovesnosti v Sevnici). 12.30 Poročila – Čestitke in pozdravi naših poslušalcev. 15.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 28. JUNIJA: 16.00 Poročila – Reklame in oglasi – Po domače – Vrt in vrtičkarji – Disco klub brez imena – Mi, mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo – mladinska oddaja. Otroci iz predšolske varstvene ustanove v Sevnici pojo. 18.00 Zaključek oddaje.

Osebo,
ki jo veseli delo v gostinstvu v točilnici,
zaposli
restavracija Park, Kranj
Soba preskrbljena. Pogoj: pridnost.
Prijave sprejema restavracija Park, Kranj

Okrožno javno tožilstvo v Novem mestu
objavlja prosto delovno mesto
vodje vpisnikov
Pogoj: srednja šolska izobrazba. Osebni dohodek po pravilniku. Rok prijave: 15 dni po objavi.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Amalije Tratar

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izrečeno sožalje in za darovano cvetje, organizaciji ZB, društvu upokojencev in gospodu župniku iz Tržišča, govornikoma tov. Leonu Močanu in tovarišu Borisu Debelaku, pevskemu društvu »Emil Adamič« iz Mokronoga, posebno pa dr. Leopoldu Levstiku iz Krmelja za trud in razumevanje pri zdravljenju

Tržišče, 17. junija 1972

Žalujoči: hčere in sinova z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA PEZDIRCA

iz Slamne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom in vaščanom iz Boldraža, organizaciji ZB, članom PGD, kolektivu NOVOTEKSA in BETI iz Metlike, govornikoma tov. Slancu in tov. Turku za ganljive besede ob odprtem grobu in gospodu župniku za spremstvo in besede slovesa. Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih nesebično pomagali, ga spremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala!

Slamna vas, Zagreb, Črnomelj, Metlika

Žalujoča žena Barbara in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega očeta

FRANCA VEGLA

Dol. Skopice 60

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, sorodnikom, znancem in dr. Zorčiču iz brežiške bolnišnice, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih bolezni

Žalujoči: sin Maks, žena Brigita, otroci Peter in Melanie

KRKA
tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov Novo mesto
SVET SKLADA KRKINIH NAGRAD

razpisuje

NAGRADO KRKE ZA LETO 1973
za dijake srednjih šol na Dolenjskem

Namen nagrade KRKE je spodbuditi dijake k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

A. TEME

1. Kronika KRKE, tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov Novo mesto
2. Zdraviliški turizem na Dolenjskem

B. POGOJI

Na razpis se lahko prijavijo dijaki vseh srednjih šol na Dolenjskem. V nalogi morajo biti navedeni viri in uporabljena literatura, naloge morajo biti tipkane in vezane. Kandidati morajo poslati svoje naloge v 3 izvodih najkasneje do 28. februarja 1973 na naslov: »KRKA«, tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov, Sklad Krkinih nagrad, 68000 Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 19. Materialni stroški bodo nagrajencem povrnjeni.

Imena nagrajencev in naslovi nalog bodo javno objavljeni. Nagrajene naloge so last podjetja. Avtor ima pravico nalogo objaviti, mora pa obvezno navesti, da je bila nagrajena z nagrado »KRKE«.

C. NAGRADE

1. nagrada	1.800 din
2. nagrada	1.500 din
3. nagrada	1.200 din

Nenagrajene naloge lahko svet Sklada Krkinih nagrad odkupi. Slavnostna podelitev nagrad bo 23. aprila 1973 – na dan obletnice ustanovitve podjetja.

Za podrobnejše informacije pišite na Svet Sklada Krkinih nagrad ali na Izobraževalni center KRKE.

Elektroinstalacijski in vodovodni material, gospodinjsko opremo, svetilke vseh vrst, akustične aparate, elektromotorje, žarnice, baterije, orodje in ves drug elektrotehnični material vam nudi

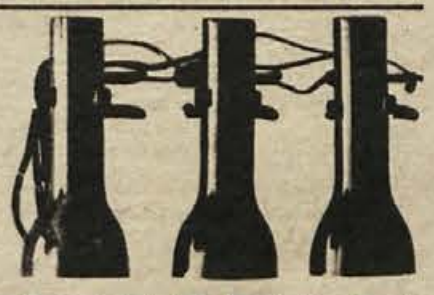

ELEKTROTEHNA
non-stop 7-19h sob. 7-14h
NOVO MESTO
Glavni trg

Portret tega tedna

PRI IVANKI OSTRELIČEVI V PIŠECAH

Vsakomur drobec srca

Tako blizu ljudi je, da ne utegne biti sama. Po prijazno besedo, dobro kot kruh in požirek vode, se vedno znova zatekajo k njej z zapletenih življenjskih križpotij. Kdo bi preštel korake, kdo besede, ki jih je izrekla ali zapisala v prošnjah za uk, za štipendijo, za podporo, za zaposlitev?

Ko je pred dvema desetletjema prišla z možem na pišečko šolo, se je težko privajala življenju odročnega kraja. Prometne zveze z mestom so bile slabe in to je še podaljševalo dolge dneve na vasi. Misli so ji neprestano uhajale v Kostanjevico, kjer je preživela po partizanskem učiteljevanju prva službena leta. Ivanka ne bi bila to, kar je, če si ne bi hitro našla razvedrila v delu. Vrgla se je na šolsko kuhinjo, ki je postala ena najvzornejših daleč naokoli. Klet šolskega poslopja, kjer so se svobodno sprehajale miši, so pod njenim vodstvom preuredili v kuhinjo in živilsko shrambo. Tudi vaščani so radi prispevali in Rdeči križ je poslej vsako jesen poskrbel za zbiranje živeža, da so imeli otroci vse leto dobre in poceni malice.

Ivanka Ostrelič je bila pobudnica za vaške lekarne in zdravstveno postajo v Pišecah. Na njen predlog so uredili v vasi javno kopalnico v času, ko si je na deželi ni mogla privoščiti še nobena hiša. Z neverjetno prizadevnostjo je Ostreličeva sodelovala v krvodajalskih akcijah. Ljudi je pridobivala z osebnim zgledom. Še letos so ji rekli nekateri: „Če nas vi ne boste spremljali, ne gremo v Brežice.“ Veseli jo, da so se Pišečani tako številno odzvali in da se je pridružilo krvodajalcem toliko mladih ljudi.

Tovarišica Ivanka je tudi ena tistih, ki bdi nad ostarelimi in ki spodbuja rejništvo na svojem okolišu. Trenutno je na Pišečkem v reji enajst otrok. Z zadovoljstvom v očeh je povedala, da so njihovi ljudje dobri vzgojitelji. Všeč ji je, ker se radi posvetujejo, kadar nastopijo težave. Največ grenkih ur pozvročijo rejencem nekateri starši. Otroci so še nekaj časa po obisku čisto zmedeni in potem skušajo krušne matere izgladiti stvari ob pomoči socialne komisije pri krajevni skupnosti, društva prijateljev mladine in Rdečega križa, dokler z združenimi močmi ne pomagajo otrokom najti spet duševni mir.

V stiski se mnogi najprej zatečejo k svoji prijateljici in svetovalki Ivanki. Tudi šolarji in vajenci se z neprehojenih cest večkrat vračajo k njej, kadar ne vedo več, kako naprej. Nikomur ne odkloni svoje materinske dlani in sreča drugih osrečuje tudi njo.

JOŽICA TEPPEY

Ivanka Ostrelič

V tem drevoredu pod bujnimi krošnjami starih kostanjev je Novomeščan Rudi Pintar našel malčka

NAJDENČEK V DREVOREDU

Mamica, očka, zakaj sta me pustila?

Novomeščan Rudi Pintar je v petek popoldne v novomeškem drevoredu našel otroka – Ne vedo imena niti niso našli tistega, ki ga je zavrgel

Začudeno zre s svojimi modrimi očmi v svet in ne ve, kako je svet pokvarjen. V petek popoldne je ostal sam v drevoredu ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu, zapuščen in pozabljen od vseh, ki bi morali skrbeti zanj. Ob 15.20 ga je našel Rudi Pintar, ko je šel tam mimo . . .

Pravijo, da je star približno dvanajst mesecev. Fantek je, modrih oči in svetlih las. Sedem zobkov ima: štiri zgoraj in tri spodaj. Sestre v bolnišnici, kjer je, dobil svoj (začasni) drugi dom, pravijo, da je bil vajen nežnosti. Joče, kadar ni nikogar blizu, rad se stisne v varno naročje. Hodi še ne, postavlja pa se že na noge.

Ne vedo, kdo je mati in kdo oče. V Novem mestu se je znašel: na upravi javne varnosti ali na postajah milice ni nihče prijavil, da se je zgubil otrok ali da ga je kdo ukradel.

Najvažnejše je zdaj, da je zdrav. Res je malce prehlajen in ima srbečico, toda to ni hudo. Oblekli so ga, jesti dobi, kolikor hoče, in svojo posteljo ima. In igrače za čas, dokler ne bodo našli matere, očeta ali koga drugega izmed tistih, ki bi morali skrbeti zanj, pa so ga zapustili.

Zdaj nihče ne ve, kdo je in od kod. Govori še ne, otroški jok pa je mednarodni jezik.

Tistega ali tiste, ki sta ga tako zavrgla, doslej še niso našli. Ljudje ugibajo: ga je pustila mati, ko je potovala skozi Novo mesto? Kdo bi vedel, pustimo ugibanja in počakajmo, da bodo mater poiskali . . .

Drevored, ki mu bujne krošnje starih kostanjev dajejo prijetno senco, je spet osamljen. Le redki ljudje hodijo tam! In otrok, ki mu ne vedo ne imena, ne starosti, ne matere ali očeta in niti ne njegove narodnosti, je zdaj v novomeški bolnišnici. Le čigav je?

J. SPLICHAL

Vroč boj s hladnim orožjem

Pet miličnikov je šele po uri in pol ukrotilo bojevitega Antona Cvelbarja, ki je, oblečen le v majico in hlače od pižame, bil neenak boj

„Anton Cvelbar iz Šalke vasi pri Kočevju pretepa ženo in grozi, da jo bo ubil. Pridite na pomoč!“ se je glasilo sporočilo, ki ga je dobila 16. junija ob 14.55 postaja milice v Kočevju.

Na kraj dogodka je takoj odšla skupina treh miličnikov, ki so verjetno menili, da bodo imeli z vinjenim 43-letnim invalidom lahko delo. Vendar so se ušteli.

Na pragu jih je pričakal Anton Cvelbar s staro, zarjavelo koso brez kosišča in jim grozil, naj se samo približajo, če si upajo. Miličniki grožnje niso vzeli preveč zares in so krenili proti Cvelbarju, ta pa je začel proti njim metati razne predmete, da so se morali umakniti.

Cvelbar se je ta čas utaboril na podstrešju, miličniki, na katere so leteli odpadki desk, opeka, steklenice, ženski čevlji in drugo, pa so prodrli v hišo, vendar po stopnicah na podstrešje niso mogli. Na vrhu je stal Cvelbar v samih hlačah pižame in majici brez rokavov s koso, poleg pa je imel razen ostale „municije“ tudi steklenico z neko močno alkoholno pijačo, iz katere je od časa do časa potegnil za korajžo.

„Druga runda“ je bila končana tako, da je ostal Cvelbar na nezavzetem podstrešju, miličniki pa so poklicali okrepitev. Na kraj dogodka sta prišla še en miličnik in celo sam komandir postaje.

PLES S KOSO

Miličnikom je bilo boja že dovolj, zato so ga skušali čimprej končati. Takrat pa je Cvelbar spustil po stopnicah na oblegovalce balo žične mreže, težke okoli 50 kg, ki bi tega ali onega resno poškodovala, če ne bi hitro vsi odskočili. Miličniki, ki so videli, da ima Cvelbar razen kose še drugo „municijo“ v obliki kupa zidne opeke, so se spet umaknili.

Komaj so miličniki zapustili prej zavzeti teren, že ga je zasedel branilec, ki je prišel s podstrešja in zavzel dnevno sobo. Še prej je vzel kljuko z zunanje strani vrat, nato pa se je zaklenil in vključil televizor. Ker je bila na programu menda prav glasba, je začel v sobi plesati s koso v rokah. Ko je eden izmed miličnikov prislonil k oknu lestev, je proti njemu poletela vaza in bi ga zadela, če ne bi hitro odskočil.

KOLI PROTI KOSI

Nato je Cvelbar zaprl okno in zagrnil zavese. Miličniki so sklepali, da sta ga boj in pijača utrudila in da je zaspal. Previdno so šli v hišo, pregledovali sobe, omare, pod posteljami, skratka vse kotičke, in pričakovali zdaj zdaj napad s koso, a napada ni bilo. Končno so ugotovili, da je obleganec skočil skozi okno 2,5 m globoko in se umaknil.

Ko so nato pregledovali še klet in drvarnico, so ga zagledali, kako čepi na vrtu za ograjo in da ima pri sebi tudi koso. Zdaj so se miličniki oborožili s koli oziroma palicami, ki so bili tam blizu, in ga opozorili z besedami in opozorilnim strelom, naj se preda.

Cvelbar pa se je kot ris obrnil s koso proti tistemu, ki je streljal. To pa so izkoristili ostali in mu prišli za hrbet. Spet so ga pozvali na predajo, on pa je očitno kazal, da je pripravljen na boj na življenje in smrt.

Eden izmed miličnikov je nato Cvelbarja udaril s kolom po roki, da mu je kosa padla na tla. Boj je bil končan.

Cvelbarja so nato odpeljali do iztreznitve v pripor.

J. P.

SKOK V KRKO

V soboto popoldne se je Martin Kuhar iz Kostanjevice z avtom peljal iz Malega Mraševega proti Podbočju. Na mostu z nepritrjenimi mostnicami je trčil v ograjo, jo podrl v dolžini 8 metrov ter padel poldrugi meter globoko v Krko. Škode je za 9 tisočakov.

NEDELJO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

DOLENJKA

Prejadranih 3919 km

Na novomeškem letališču v Prečni poteka te dni akcija jadralnih preletov Zveze letalskih organizacij Slovenije, na kateri sodeluje 14 jadralnih pilotov iz aeroklubov Novo mesto, Ljubljana, Ajdovščina in Celje. Neprimerno vreme v prvi polovici meseca ni dovoljevalo večjih uspehov in šele pretekli teden so se jadralci lahko odpravili kam dalj.

16. junija so udeleženci akcije prvič poizkusili z dokaj neraziskano disciplino – smer jugovzhod, cilj Borovo (Vukovar) 300 km in že prvi dan dosegli lepe dolžine: Vlado Otoničar (Lj.) Novo mesto – Virovitica (166 km), Darko Krašovec (Lj) Novo mesto – Koprivnica (138 km), Bojan Rode (Lj.) Novo mesto – Bjelovar (136 km), Marko Zavrl (Nm) Novo mesto – Varaždin (112 km), Zmago Kastelic (Nm) pa je preletel razdaljo Novo mesto – Zagreb – Novo mesto (118 km).

4. junija je Zmago Jeršan iz Ljubljane obletel trikotnik Novo mesto – Celje – Ljubljana – Novo mesto (161 km), 7. junija pa del trikotnika Novo mesto – Lesce – Maribor – Novo mesto (do Celja – 182 km). Bojan Rode iz Ljubljane pa je 4. junija prejadral iz Novega mesta do Lesc (101 km).

V ponedeljek je večina pilotov pristala v Ljubljani, Marko Zavrl (Nm) pa je preletel 177 km (Novo mesto – Zagreb – Novo mesto – Zagreb).

V torek je izredna termika spodbudila jadralce, da so se spet odločili za večje podvige. Mirko Zupančič je letel od Novega mesta do Lesc in nazaj (202 km), Bojan Rode (Lj) Novo mesto – Lesce – Bočna (154 km), Zmago Kastelic 145 km (Novo mesto – Maribor – Celje), Marko Zavrl (Nm) Novo mesto – Kutina (138 km), Janez Avbelj (Lj) Lesce – Maribor (118 km), Darko Krašovec (Lj) Novo mesto – Lesce – Tržič (111 km) in Zmago Jeršan (Lj) Lesce – Ljubljana (50 km). Skupaj so v torek preleteli 918 km, kar je rekord letošnje akcije.

Vrstni red je bil včeraj zjutraj: 1. Rode 588 km, Zavrl 582, Jeršan 570, Krašovec 482, Kastelic 470, Zupančič 328, Pipan (Lj) 243, Otoničar 228, Avbelj 219, Medič (Lj) 74, Skalicky (Ce) 63, Stariha (Nm) 57 in Greit (Ajd) 15 km. Skupaj je bilo na akciji preletenih 3919 kilometrov.

M.

V cvetličnem sprevodu skozi Brežice so v nedeljo sodelovali tudi najmlajši ljubitelji cvetja: otroci iz otroškega vrtca, folklorna skupina osnovne šole iz Dobove, planinci, taborniki in pevci osnovne šole bratov Ribarjev. Zelo lepo se je predstavila Agraria. (Foto: Jožica Teppey)

Prmej, da bom na svojem spal

Če dandanes ne gradiš, če že ne hiše, vsaj vikend, te ima soseska za nesposobnega, domala za tepca. V meni čut za lastnino sicer ni razvit, vendar sem se gradnje lotil, kajti če bi mi očitali, da nisem sposoben, bi me prizadelo.

Znanci so mi govorili: „Zagrabilo te bo, ko boš imel zemljo in boste začeli kopati za temelje.“ Spet drugi je rekel: „Če bi še enkrat prišel na svet, ne bi nikoli zidal, ker me je ta ‚špas‘ gotovo stal 10 let življenja. Boš že videl . . .“

Ne glede na tako različne nasvete sem si rekel, da moram uspeti tudi jaz, če so postavili hiše s 4 ali 5 sobami tudi taki, ki imajo pol manjšo plačo. Zdaj vem: morda bom tudi jaz kdaj stanoval na svojem, toda bojim se, da bom v hišo prišel starec, zadet od kapi.

Če si še tako miren in se ti nikamor ne mudi, moraš pobesneti, ako gradiš pri nas, pod našimi pogoji. Povem samo nekaj sličic iz prvih izkušenj, a bo še dolgo trajalo, preden bom nogo postavil na svoje temelje.

Ko iščeš delavce, moraš ob večerih v gostilno. Če daš za pijačo, kmalu dobiš naslove. Zmenil sem se s tremi južnjaki, ki dopoldne delajo v podjetju, popoldne za svoj račun. Ko so izravnali teren, za katerega ceno smo se zmenili na čez, so me postavili pred dejstvo: „Naredili smo dan prej, zato nam pritiče 20 litrov vina.“ Ko smo spili, so ugotovi, da je izkopanega premalo in da bo potrebno minirati teren. Iščem kompresor in minerja. Od Poncija do Pilata hodim, prosim, nakar naletim na dobro dušo, ki bi jo najraje objel, ko mi reče: „Jutri pridemo, brez skrbi.“ Ker si je možak zapisal, obljubil za prmej, nisem dvomil. Toda „jutri“ ga ni bilo. Na pogreb moram, ker mi je tašča umrla,“ je ves zgrevan dejal v opravičilo, ko sem ga po večurnem iskanju našel v gostilni. „Jutri pa zares.“ Spet ga ni bilo. Tretjič se je utrgala vrv pri stroju, četrtič je bila v njegovi vasi huda nevihta. Vsak dan nov izgovor. Še zdaj ga ni, vendar je to šele prvi del izkopa. Pravijo, da so minerji z izgovori še bolj založeni. Medtem po nasvetu izkušenih graditeljev spravljam skupaj gradbeni material.

Vprašam za opeko: „Za leto 1972 je proizvodnja že razprodana.“ Ko se zanimam za cement v trgovini, me pogledajo, kot da bi zahteval košček Lune. Če hočem naročiti dve toni železa, mi ponujajo tako, ki za gradnjo ne pride v poštev. Ko sem na kmetih kupoval les, mi je gospodar zabrusil, da dinar ni nič vreden in da naj pridem na plan z devizami.

Ravno ko sem ugotovil, da gradbenega materiala res nikjer ni, in se tolažil z zavestjo, da so vsi graditelji na istem, mi pripelje naproti kamion, naložen s cementom. „Tovariš, smem vprašati, kje ste ga dobili?“ planem k okencu šoferja, ko se joral zaradi gostega prometa ustaviti v koloni. On pa le mrko pogleda: „Tepec, če zidaš in take stvari sprašuješ, ti kar zdajle povem, da svoje bajte ne boš videl!“

Tisti trenutek, ko je kamion odpeljal, pa me je resnično zagrabilo. „Za tepca me ne bo nihče imel! Prmej krščen Matiček, da se bom znašel! In ko bom doma v vseh skrivnostih, se bom bolj znašel: odprl bom posvetovalnico za graditelje. Se že vnaprej priporoča – vaš

SREČKO ZIDAR